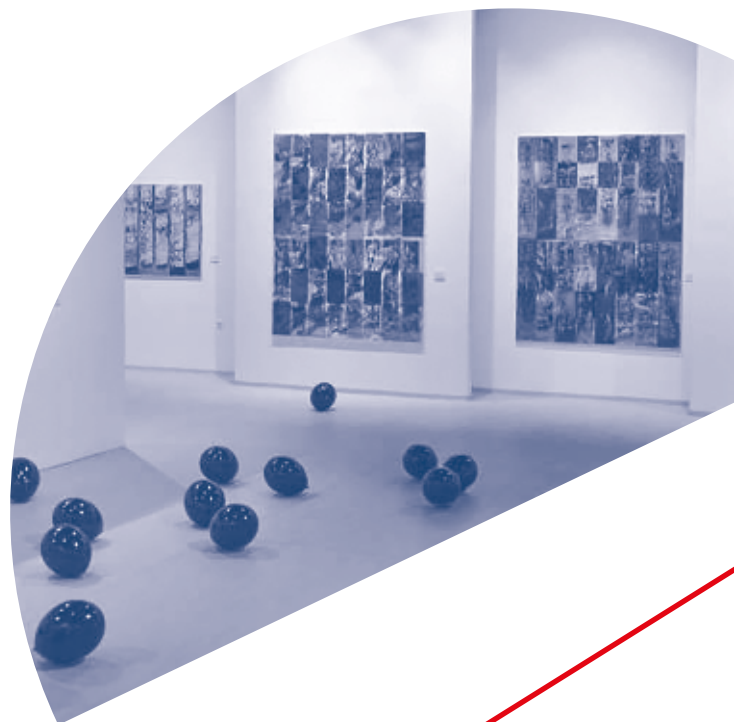

SVEUČILIŠTE U

**20
22**

GODINI

SVEUČILIŠTE U

**20
22**

GODINI

Izdavač

Sveučilište u Mostaru

Za izdavača

prof. dr. sc. Zoran Tomić, rektor

Uredništvo

dr. sc. Zoran Tomić, red. prof., dr. sc. Sanja Bijakšić, red. prof., dr. sc. Ivo Čolak, red. prof., dr. sc. Zdenko Klepić, red. prof., dr. sc. Milenko Bevanda, red. prof., dr. sc. Vesna Kazazić, red. prof., dr. sc. Ivan Vasilj, red. prof., dr. sc. Tomislav Volarić, izv. prof., dr. art. Stjepan Skoko, red. prof., dr. sc. Svetislav Cvetković, izv. prof., dr. sc. Ivan Ostojić, red. prof., dr. sc. Igor Živko, red. prof., dr. sc. Maja Prskalo, red. prof., dr. sc. Marin Ćorluka, red. prof., dr. sc. Davorka Šaravanja, red. prof., dr. sc. Vajdana Tomić, red. prof., dr. sc. Ivica Brizić, red. prof., dr. sc. Dražen Barbarić, izv. prof., dr. sc. Ivan Čavar, red. prof., dr. sc. Snježana Pehar, red. prof.

Izvršni urednici

Maja Marić, mag. nov., Lea Kraljević, mag. nov.

Grafička priprema

Shift Brand Design

Tisak

PRESSUM

***Sveučilište u 2022. godini** godišnje je izvješće rektora Sveučilišta u Mostaru sukladno članku 38. Statuta Sveučilišta u Mostaru i članku 50. Zakona o visokom obrazovanju Hercegovačko - neretvanske županije.

SVEUČILIŠTE U

**20
22**

GODINI

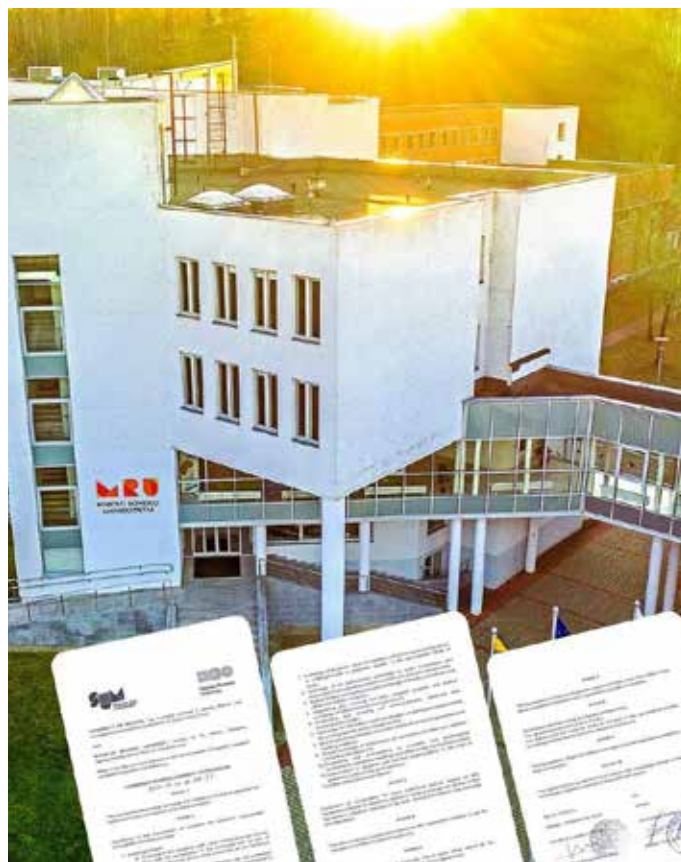
Novi međunarodni partner SUM-a je Sveučilište Mykolas Romeris iz Litve

Sveučilište u Mostaru je potpisanim sporazumom o suradnji sa Sveučilištem Mykolas Romeris dobilo novog međunarodnog partnera na području Litve. Sveučilište Mykolas Romeris javno je sveučilište, smješteno u glavnom gradu Litve i najveće je specijalizirano sveučilište za društvene znanosti u Litvi. Potpisivanje sporazuma o suradnji otvara mogućnost provedbe zajedničkih znanstveno-istraživačkih projekata iz područja društvenih znanosti i međusob-

ne razmjene informacija o rezultatima istraživanja i objavljivanju znanstvenih radova u nacionalnim i međunarodnim znanstvenim časopisima, institucionalne razmjene nastavnika, tehničkog i administrativnog osoblja i studenata, zajedničkog sudjelovanja i organizacije simpozija i seminara te drugih znanstvenih skupova. Sveučilište u Mostaru je prva visokoškolska obrazovna institucija u Bosni i Hercegovini s kojom je Sveučilište Mykolas Romeris potpisalo sporazum o suradnji.

Od preko 6500 upisanih studenata Sveučilište Mykolas Romeris broji oko 600 međunarodnih studenata koji studiraju na 18 studijskih programa koji se potpuno izvođe na engleskom jeziku.

23.12.2022.

Održana sjednica Rektorskoga zbora/konferencije BiH

16.12.2022.

Vodstvo Sveučilišta u Mostaru boravilo je u radnoj posjeti Sveučilištu u Splitu. Prilikom posjete održan je sastanak na kojemu se razgovaralo o više pitanja suradnje, između ostalog o suradnji na području zajedničkih projekata, informacijske tehnologije, zajedničkoga doktorskog studija, povezivanja u međunarodne mreže, kao i o međunarodnoj suradnji. Također na sastanku je dogovoreno da će Sveučilište u Splitu uručiti SUM-u sve politike koje su razvili, a koje su neophodne za usvajanje i veću svjetsku vidljivost. „Ovo je strateška suradnja dvaju sveučilišta. Zahvalan

sam rektoru prof. dr. Draganu Ljutiću na spremnosti da nam pruži svu pomoć u većoj vidljivosti Sveučilišta u Mostaru na svjetski ranking ljestvica-ma. Otvorili smo niz pitanja od zajedničkoga interesa te se složili da je suradnja najbolja riječ koja oslikava naše buduće odnose s namjerom da detektiramo područja koja ćemo zajedno razvijati. Rekao bih da je ovo jedno novo izazovno vrijeme za razvoj SUM-a zajedno sa Sveučilištem u Splitu kao najbrže rastućemu sveučilištu u Hrvatskoj” rekao je rektor Tomić. Nakon radnoga sastanka vodstva obaju sveučilišta posjetila su smotru za nove studente Sveučilišta u Splitu.

Vodstvo SUM-a u radnoj posjeti Sveučilištu u Splitu

Vodstvo Sveučilišta u Mostaru boravilo je u radnoj posjeti Sveučilištu u Splitu. Prilikom posjete održan je sastanak na kojemu se razgovaralo o više pitanja suradnje, između ostalog o suradnji na području zajedničkih projekata, informacijske tehnologije, zajedničkoga doktorskog studija, povezivanja u međunarodne

mreže, kao i o međunarodnoj suradnji. Također na sastanku je dogovoreno da će Sveučilište u Splitu uručiti SUM-u sve politike koje su razvili, a koje su neophodne za usvajanje i veću svjetsku vidljivost. Nakon radnoga sastanka vodstva obaju sveučilišta posjetila su smotru za nove studente Sveučilišta u Splitu.

„Ovo je strateška suradnja dvaju sveučilišta. Zahvalan sam rektoru prof. dr. Draganu Ljutiću na spremnosti da nam pruži svu pomoć u većoj vidljivosti Sveučilišta u Mostaru na svjetski ranking ljestvicama. Otvorili smo niz pitanja od zajedničkoga interesa te se složili da je suradnja najbolja riječ koja oslikava naše buduće odnose s namjerom da detektiramo područja koja ćemo zajedno razvijati. Rekao bih da je ovo jedno novo izazovno vrijeme za razvoj SUM-a zajedno sa Sveučilištem u Splitu kao najbrže rastućemu sveučilištu u Hrvatskoj” rekao je rektor Tomić.

16.12.2022.

Novim međunarodnim sporazumom SUM jača suradnju na području biomedicinskih znanosti

15.12.2022.

Sveučilište u Mostaru je potpisalo sporazum o suradnji s Nacionalnim sveučilištem medicinskih znanosti, javnim sveučilištem smještenim u Rawalpindiju, Punjab, Pakistan. Sporazum o međusveučilišnoj suradnji potpisan je na inicijativu veleposlanika Islamske Republike Pakistan u Bosni i Hercegovini, Njegove Ekselencije Akhtar Jamil Rao. Veleposlanika s izaslanstvom je primio rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. Zoran Tomić s članovima

uprave SUM-a. Suradnja će se provoditi na području biomedicinskih znanosti kroz aktivnosti kao što su institucionalna razmjena nastavnika, tehničkog i administrativnog osoblja i studenata, razvoj novih studijskih programa, zajednička istraživanja, konferencije i druge aktivnosti od zajedničkog interesa. Nacionalno sveučilište medicinskih znanosti (NUMS) osnovano je u cilju promicanja i postizanja izvrsnosti u naprednom zdravstvenom obrazovanju, istraživanju

i pružanju zdravstvenih usluga. Sveučilište je podržano širokom mrežom od 45 vojnih bolnica, 10 pojedinačnih specijalnih instituta, 9 medicinskih

fakulteta, 4 stomatološka fakulteta, i 3 srodna instituta zdravstvenih znanosti, što ga čini najvećim pružateljem zdravstvene zaštite i njege u zemlji.

SVEČANO OBILJEŽENO PET GODINA POSTOJANJA

Centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru

14.12.2022.

Svečanim obilježavanjem 5. obljetnice postojanja Centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru – SUMIT u Sveučilišnoj galeriji u Kampusu Rodoč završena je manifestacija Dana Sveučilišta koja je organizirana u povodu obilježavanja 45. obljetnice Sveučilišta u Mostaru.

Rektor Sveučilišta prof. dr. sc. Zoran Tomić otvorio je svečanost zahvalivši najprije Hrvoju Puljizu, ravnatelju CAR-NET-a, Hrvatske akademske i istraživačke mreže, bez čije pomoći, kako je kazao rektor, ne bi danas bili tu. Uputio je zahvalu i ostalim partnerima i prijateljima iz Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, između ostalih, predstavnicima Agencije za komercijalnu djelatnost Republike Hrvatske, voditeljima tvrtki Katarina, Ericsson Nikola Tesla, IT Odjel te ravnateljima zavoda za školstvo ŽZH-a i HNŽ-a kao i ministrima koji su prepoznali važnost projekta digitalizacije u osnovnim i srednjim školama.

Pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije te voditelj Centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru – SUMIT dr. Tomislav Volarić, doc., pored zahvale rektoru Tomiću, prorektorima,

dekanima, prodekanima i partnerima na pomoći i potpori prilikom uspostave i razvoja ovoga Centra, posebno je zahvalio studentima koji su uključeni u aktivnosti. Istaknuo je kako najbolji studenti ostaju dio SUMIT-a i nakon školovanja, što im je dodatna motivacija za rad. „Od prvoga dana oko SUMIT-a je pozitivna klima. Ponosni smo što smo došli do ovoga dana i vjerujemo da ćemo digitalnu transformaciju obrazovanja u BiH napraviti zajedno s našim prijateljima s Univerziteta u Sarajevu“, podvukao je Volarić.

Obilježavanju je nazočio i Hrvoje Puljiz, ravnatelj Hrvatske akademske i istraživačke mreže – CARNET, koji je poručio kako SUMIT nije samo njihov partner na projektu eškole, nego su partneri i u razvoju obrazovnog sustava u Bosni i Hercegovini. „CARNET provodi komercijalne suradnje, ali imamo i one strateške. Jedna od strateških suradnji uključivanje je u digitalnu transformaciju u Bosni i Hercegovini kako bismo vam bili potpora u budućem razvoju“, naglasio je Puljiz. Zoran Civadelić iz tvrtke Ericsson Nikola Tesla održao je predavanje na temu Sinergija akademske zajednice i gospodarstva. Na svečanosti su dodijeljene nagrade i priznanja zaslužnim pojedincima i institucijama povodom pet godina postojanja SUMIT-a. Plakete su uručene doc. dr. sc. Tomislavu Volariću, rektoru Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoranu Tomiću, prof. dr. sc. Sanji Bijakšić, prof. dr. sc. Ivi Čolaku, prof. dr. sc. Zdenku Klepiću, prof. dr. sc. Milenku Bevandi, Hrvoju Puljizu, Zoranu Civadeliću, Marku Laci i Damiru Mrkonjiću.

Povelja za suradnju i izniman doprinos razvoju Centra za informacijske tehnologije – SUMIT dodijeljena je Sveučilišnom računskom centru Sveučilišta

SUMIT je prepoznatljiv nositelj digitalizacije cijele vertikale obrazovanja od osnovnih do srednjih škola, što potvrđuju brojni ostvareni projekti i suradnje kao što je i projekt eDnevnik. Ova digitalizacija predstavlja sve škole u BiH koje rade po nastavnome planu i programu na hrvatskome jeziku. Riječ je o 135 škola, odnosno više od 40 tisuća učenika i više od 5 tisuća nastavnika, a cilj je digitalizaciju uvesti i u vrtiće.

u Zagrebu SRCE, Ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke, Ministarstvu znanosti, prosvjete, kulture i športa Hercegbosanske županije, Ministarstvu prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Posavske, Ministarstvu obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa Županije Središnja Bosna, JU Zavodu za odgoj i obrazovanje, Zavodu za školstvo Mostar, Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru te Sveučilišnoj televiziji – SUM TV.

IT centar Sveučilišta u Mostaru osnovan je u cilju pružanja podrške obrazovnoj i akademskoj zajednici u upotrebi informacijsko-komunikacijskih tehnologija i osiguranja pristupa novim tehnologijama i informacijskim uslugama. Povodom pete obljetnice osnutka Centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru, u produkciji Sveučilišne televizije napravljen je kratki film o SUMIT-u.

Dan Akademije likovnih umjetnosti

obilježen sjednicom Senata i promocijom diplomanada na Širokome Brijegu

U okviru obilježavanja Dana Sveučilišta u Mostaru proslavljen je Dan Akademije likovnih umjetnosti na Širokome Brijegu, jedine članice iz područja umjetnosti. Tim povodom održana je sjednica Senata SUM-a, a upriličena je i svečanost promocije 26 diplomanada kao i prateća izložba njihovih diplomskih radova. Rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić naglasio je kako su umjetnost, a posebice vslkarstvo i kiparstvo, intima jednoga naroda. „U njima on otkriva svoje aspiracije, svoje strahove, svoje snove, svoju nadu, svoju viziju svijeta koji ga okružuje, ali i percepciju samoga sebe“, rekao je rektor Tomić. Bez obzira na sve prepreke, važno je i dalje raditi na sebi, smatra rektor Tomić. „Pokušajte doći do mainstream medija, stvarajte socijalnu mrežu, kontaktirajte likovne kritičare, kustose, razmislite jesu li vam potrebni tzv. art menadžeri, posjećujte izložbe drugih umjetnika, putujte i napajajte se motivima iz drugih umjetnosti, ali i, dakako, iz života. U svemu tome sjetite se i savjeta vaših cijenjenih profesora. Znanja i vještine koja ste stekli i usvojili na ovoj slavnoj Akademiji bit će vam dragocjena. Osim toga za postizanje bilo kakvih rezultata naoružajte se upornošću i strpljivošću, ali i saznanjem u vlastite sposobnosti“, istaknuo je rektor Tomić. Na kraju je naglasio kako su Akademija i njezini ljudi istinski stup

Sveučilišta u Mostaru, stup koji je nastao zahvaljujući franjevcima i tradiciji Franjevačke galerije.

Dodao je kako je izložba diplomanada sažetak i ishodište petogodišnjega studiranja, petogodišnjih svakodnevnih promišljanja, sumnji, osobnih propitkivanja, analiziranja, pa i odricanja jedne generacije studenata koji se tek sada nalaze na svome istinskom početku djelovanja i stvaranja.

Prije same promocije diplomanada održana je sjednica Senata SUM-a na kojoj su izabrana tri izvanredna profesora, sedam docenta, dva viša asistenta te osam asistenta. Senat je, između ostalog, donio Odluku o raspisivanju Natječaja za upis na doktorski studij Građevinarstva na Fakultetu građevinarstva, arhitekture

i geodezije Sveučilišta u Mostaru, a Odlukom Senata usvojen je i Pravilnik o specijalističkim studijima Sveučilišta u Mostaru. Sjednici Senata je kao gost nazočio i Hrvoje Puljiz, ravnatelj CARNET-a. „Carnet je strateški partner SUM i na takav način se postavljamo prema SUM. SUMIT je postao ozbiljno razvojno okruženje i rade zapažene iskorake na IT sceni u RH i drago nam je da imamo ovakvu suradnju. Projekt eškole U Hrvatskoj je nedavno proglašen kao drugi najbolji projekt za digitalizaciju obrazovanja u zadnjih 15 godina u Europi. SUMIT na tom projektu radi četiri aplikacije koje su nam okosnica projekta i na to trebate biti ponosni“, izjavio je Puljiz te naglasio kako će CARNET i dalje raditi na transferu znanja prema Sveučilištu u Mostaru.

Dekan Akademije dr. art. Svetislav Cvetković, doc., kazao je kako Akademija likovnih umjetnosti uživa povlašteni status kao jedina članica Sveučilišta iz područja umjetnosti. „Da to nije ostalo samo na simboli, dokaz je i galerija koja nosi naziv Sveučilišna, a njezine aktivnosti kao i uređenje posljednjih su godina značajno osnažene zahvaljujući pomoći i potpori koje dobivamo od Sveučilišta u Mostaru, za što posebno moram zahvaliti rektoru Zoranu Tomiću koji umjetničko područje vidi kao jedno od strateških za prepoznavanje i pozicioniranje našega Sveučilišta“, istaknuo je dekan Cvetković.

Svečana sjednica Senata Sveučilišta u Mostaru:

Samo izvrsnost može osigurati prepoznatljivost

09.12.2022.

Sveučilište u Mostaru održalo je svečanu sjednicu Senata u okviru Dana Sveučilišta i obilježavanja 45 godina djelovanja. Tim povodom prof. dr. sc. Zoran Tomić, rektor SUM-a zahvalio je svim predstavnicima univerziteta i sveučilišta iz Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, predstavnicima institucija te predstavnicima vlasti u BiH i RH na dugogodišnjoj potpori u razvoju Sveučilišta ka modernoj, europskoj visokoobrazovnoj instituciji. Svečanoj sjednici nazočili su rektori javnih univerziteta iz Bosne i Hercegovine

i Hrvatske, između kojih i predsjedatelj Rektorskog zbora BiH te rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. sc. Rifat Škrijelj. Naglasio je kako Sveučilište u Mostaru u sebi ima patriotizam koji zrači prema Bosni i Hercegovini i svakom njenom dijelu. „Kao rektor najstarijeg i najvećeg univerziteta u BiH, želim svjedočiti da se mi u Rektorskom zboru BiH, kojega čini pet univerziteta i jedno sveučilište iz Federacije Bosne i Hercegovine te dva univerziteta iz Republike Srpske, ne natječemo tko će biti bolji. Mi se

natječemo u dobru. Nemamo ograničenja bilo kakve naravi, a nastojimo da na rad Rektorskog zbora ne utječe nijedna politika“, dodao je rektor Škrijelj. Iskoristio je priliku da čestita rektoru SUM-a Zoranu Tomiću na proaktivnom odnosu u Rektorskom zboru BiH koji je svojim idejama i kompetencijama dao ozbiljan doprinos vizualnom i radnom identitetu Zbora. Rektor Sveučilišta u Zagrebu i predsjedatelj Rektorskog zbora Republike Hrvatske prof. dr. sc. Stjepan Lakušić istaknuo je kako se

Sveučilište u Mostaru raste i razvija se unatoč svim poteškoćama i stanju u društvu. Mijenja se i društveno je angažirano i integrirano. Nastoji prepoznati potrebe društva i odgovoriti na njih. Ponekad to i nije laka zadaća. No bez obzira na sve poteškoće nikada nećemo izgubiti nadu. Dapače i dalje ćemo planirati i raditi, ali i sanjati“, kazao je na početku rektor Tomić.

danas Sveučilište u Mostaru razvilo u važnu visokoobrazovnu instituciju koja okuplja zamjetan broj nastavnika i znanstvenika iz svih područja istraživanja. „Samo izvrsnost može osigurati prepoznatljivost, dobre pozicije u društvu i ono što je najvažnije interes mladih generacija za upis nastavnih programa koji se nude na sveučilištu. To je odgovornost svih nas da visoko obrazovanje učinimo broj jedan u društvu, jer znanje koje naše mlade generacije dobivaju na sveučilištima je najveće bogatstvo koje mogu dobiti“, poručio je rektor Lakušić.

Pored rektora iz Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, prorektora i dekana Sveučilišta u Mostaru te ostalih gostiju iz akademske zajednice, ovoj svečanosti su kao dugogodišnja potpora u razvoju nazočili i politički predstavnici, kao i predstavnici ostalih sfera društva, između ostalih, akademik Dragan Čović, predsjednik Hrvatskog narodnog sabora BiH.

Akademik Čović izrazio je zadovoljstvo što je na današnje svečano obilježavanje došao veliki broj predstavnika univerziteta iz Bosne i Hercegovine te predstavnika sveučilišta iz Republike Hrvatske. „Mi se na taj način integriramo u BiH, ali se na taj način integriramo i s Republikom Hrvatskom, a time i s čitavim svijetom. Znanje je apsolutno djeljivo i zbog toga mi samo možemo postati veći, da nas nitko ne tretira kao mali narod. Bit ćemo mali ukoliko ne budemo znali komunicirati sa svijetom, pomoću znanosti i našega znanja“, zaključio je akademik Čović.

Na svečanosti je prikazan film o djelovanju i razvoju Sveučilišta u Mostaru, a pripremljena je i monografija u kojoj je ispisana važnost i značaj Sveučilišta u našem društvu, kao i značaj svake osobe koja je kroz povijest pomogla u razvoju ove visokoškolske institucije.

Sjednicu je u ime rektora otvorila Martina Stanić, studentica diplomskog Studija novinarstva na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Martina je osoba sa stopostotnim oštećenjem vida registrirana u sveučilišnom Uredu za studente s invaliditetom koji je prije tjedan dana obilježio svoju 10. obljetnicu postojanja čiju je ceremoniju vodila upravo Martina. Prva je studentica s invaliditetom koja je u BiH obnašala funkciju glasnogovornice Studentskog zbora Sveučilišta u Mostaru. Na sjednici se skrenula pažnja na važnost osiguranja jednake mogućnosti za osobe s invaliditetom kako u akademskoj, tako i u društvenoj zajednici.

Počasni doktorat SUM-a uručen Marinu Milkoviću

Prof. dr. sc. Marin Milković promoviran je u počasnog doktora Sveučilišta u Mostaru. Povjerenstvo za ocjenu prijedloga o dodjeli počasnoga doktorata činili su predsjednik Povjerenstva dr. art. Svetislav Cvetković, doc., prof. dr. sc. Ivo Čolak, prof. dr. sc. Damir Boras, prof. dr. sc. Jadranka Lasić Lazić i prof. dr. sc. Zoran Tomić. Odluka o dodjeli počasnoga doktorata prof. dr. sc. Marinu Milkoviću donesena je za izniman međunarodni ugled, osobito kao znanstveniku u području tehničkih znanosti, te za suradnju s akademskom i znanstvenom zajednicom Sveučilišta u Mostaru čijemu ugledu, razvoju, što većoj vidljivosti i prepoznatljivosti neprestano pridonosi. U počasnoga doktora Sveučilišta u Mostaru promovirao ga je rektor prof. dr. sc. Zoran Tomić, kazavši kako prof. dr. sc. Marin Milković godinama surađuje sa Sveučilištem u Mostaru te kako je riječ o iznimno kvalitetnoj osobi s izraženim vrijednostima našega društva. „Najizraženije je utjecao na osnivanje nekoliko studija, ali i na pokretanje digitalne tiskare na Sveučilištu u Mostaru. To je osoba s izraženom empatijom prema svakom čovjeku. Osoba je to koja ima suportivan pristup i želju da uvijek bude od pomoći. Nebrojeno puta trebali smo pomoć ili mišljenje prof. dr. sc. Milkovića, njegova tima i Sveučilišta i uvijek smo bili podržani na sve načine“, rekao je rektor Tomić. Istaknuo je kako je prof. dr. sc. Marin Milković jedan od prvih rektora koji se odazvao na bilateralni susret sa Sveučilištem u Mostaru i koji je stavio na raspolaganje sve kapacitete Sveučilišta Sjever. „Sveučilište Sjever pozvalo nas je i povezalo s Međunarodnim združenim doktorskim studijima u Austriji otvarajući nam na taj način novi prostor internacionalizacije. Rektor Milković osobno se zalagao za uključivanje Sveučilišta u Mostaru u nekoliko istraživačkih mreža u Europi te nas povezivao kroz Erasmus programe“, dodao je rektor Tomić. Promotor dr. art. Svetislav Cvetković, doc., napomenuo je kako je u svojem dosadašnjem znanstveno-istraživačkom radu prof. dr. sc. Milković objavio 7 poglavlja u znanstvenim knjigama, 9 monografskih izdanja ili visokoškolskih udžbenika, odnosno priručnika, 2 srednjoškolska udžbenika te više od 130 znanstvenih i stručnih radova u časopisima i zbornicima pri čemu su navedeni radovi i publikacije citirani 527 puta. Počasni doktor prof. dr. sc. Marin Milković naglasio je kako je za njega ovaj trenutak u cjelokupnoj svojoj posebnosti emotivan i neponovljiv. „Ovo je Sveučilište posebnost hrvatskoga naroda i jedino Sveučilište na hrvatskome jeziku koje djeluje izvan prostora Republike Hrvatske i koje jasno artikulira hrvatsko naslijeđe, znanje i kulturu. U sveučilišnoj zajednici europskoga prostora obrazovanja jasno je pozicionirano i prepoznato svojom izvrsnošću i uključivošću te načelima kojima se vodi, što smatram posebno bitnim u multietničkoj zemlji kao što je BiH. Njegove su zasluge za dobrobit i opstanak našega naroda u Bosni i Hercegovini nemjerljive. Zbog toga je shvatljivo i moje osobno zadovoljstvo kao i emocije zbog dodjele titule Doctor Honoris Causa upravo od Sveučilišta u Mostaru“, rekao je počasni doktor.

Izrazio je čvrsto uvjerenje da unutar jednoga naroda ne bi trebalo biti podjela i razlika. „Ipak smo mi jedan narod, istina, nevelik po broju, ali narod bogate tradicije, jasna identiteta i kulture, s pomalo različitim sudbinama. Za mene je Sveučilište u Mostaru 'moje', bilo je i uvijek će ostati jednakopravna i nedjeljiva sastavnica hrvatske sveučilišne zajednice i ogledalo našega naroda izvan granica RH“, zaključio je prof. dr. sc. Marin Milković.

Prof. dr. sc. Marin Milković rođen u Rijeci (RH) 23. veljače 1975. godine, gdje je stekao osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje. Diplomirao je na Grafičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1998. godine. Rektor je Sveučilišta Sjever od 2017. godine. Prof. dr. Marin Milković posjeduje izbore u znanstveno zvanje „znanstvenoga savjetnika“ u tri različita znanstvena područja (društvenome, interdisciplinarnome i tehničkom), a 2019. godine izabran je u trajno zvanje redovitoga profesora u polju informacijskih i komunikacijskih znanosti. Za vrijeme mandata prof. Milkovića na Sveučilištu Sjever i ustanovama pretečama pokrenuto je više od 20 novih studijskih programa u četiri različita znanstvena područja te 2 programa u umjetničkome području, koji se izvode u kampusima na 3 lokacije odnosno u 3 grada sjevera RH (Varaždin, Koprivnica i Đurđevac).

U svjetlu sagledavanja njegove osobne znanstvene i međunarodne afirmacije te prepoznatljivosti potrebno je napomenuti da mu je 2019. godine Akademija arhitekture i graditeljstva u Odesi (UA) dodijelila počasnu titulu Doctor Honoris Causa za doprinos razvoju međuinstitucijske i međudržavne suradnje. Kao jednu od kruna njegove znanstveno-istraživačke karije posebno je važno istaknuti kako je 2022. godine u Salzburgu (AT) izabran za redovitoga člana Europske akademije znanosti i umjetnosti u razredu tehničkih znanost.

U SPOMEN PREMINULIM STUDENTIMA I DJELATNICIMA SVEUČILIŠTA U MOSTARU

Otkriven Oltar znanja

Obitelji preminulih studenata i djelatnika Sveučilišta u Mostaru na kampusu u Mostaru otkrile su Oltar znanja, spomenik akademskoga kipara Stjepana Skoke, izrađenoga u spomen na sve poginule i umrle studente i djelatnike Sveučilišta u Mostaru.

Voditelj Sveučilišne galerije Marin Ivanović prilikom svečanoga otkrivanja spomenika kazao je kako se ovdje skupilo sjećanje i želja za spoznajom. „O spoznaji je teško govoriti s obzirom na to da, otkad je civilizacije, uvijek nastojimo doći do nekih odgovora. Gledajući zvijezde, tražeći odgovore, uvijek smo nastojali spoznati koja je svrha našega rođenja, smrti i ovoga prostora između“, naglasio je Ivanović.

Ističe kako je spomenik Oltar znanja kojemu prinosimo vlastito sjećanje. „On je ujedno mjesto našega osobnog sjećanja i kao takav upućuje nas da možda zaboravimo na ovu potragu za spoznajom za kojom stalno žudimo i da se vratimo emocionalnosti, osjećajnosti, onomu što umjetnost u sebi sadržava, a od čega se često odmičemo. Sada imamo mjesto koje nas okuplja zajedno, jer smo svi mi na ovome Oltaru znanja prinosnici dara kolektivnoga sjećanja, a ujedno imamo mogućnost osjetiti osobno onu spoznaju za duhovnošću koja formira naš cijeli životni put“, podvukao je Marin Ivanović.

„Na ovome Oltaru znanja ne prinosi se žrtva Bogu, nego se prinosi žrtva profesora i

studenata u požrtvovanome stjecanju znanja i mukotrpnome uspinjanju visinama izvrsnosti. Ovaj Oltar znanja jest stol akademske zajednice koja poziva na duhovnu gozbu profesore, studente i svakoga dobronamjernika koji svojim cijelim bićem stremljenom i nebeskom, ali i govori da su preminuli studenti živi u nama“, rekao je Bešlić.

Pojašnjava kako je stamenu, masivnu pravokutnu formu Stjepan Skoko koncipirao na rafiniranome odnosu pune i prazne forme, šuplinom je napeo volumen i poentirao kompaktnom masom u homogenu cjelovitost koja se uzdiže u prostoru snagom monumenta u slavaluk, trijumfalna vrata, u katedru, tvrđalu, u duhovnu kulu.

Vijenac i svijeće na svečano otvoreni spomenik položili su članovi Uprave Sveučilišta u Mostaru, na čelu s rektorom prof. dr. sc. Zoranom Tomićem. Spomenik preminulim studentima i djelatnicima otkriven je u okviru obilježavanja 45. obljetnice Sveučilišta u Mostaru.

Hrvatski likovni i književni kritičar Milan Bešlić poručio je kako je spomenička skulptura stvorila mjesto u prostoru i obilježila ga snagom trga u središnju točku sveučilišne zajednice, okupljalište sveučilištaraca.

08.12.2022.

Senat SUM-a dodijelio počasni doktorat Draganu Primorcu

07.12.2022.

Prof. dr. sc. Dragan Primorac počasni je doktor Sveučilišta u Mostaru. Odluka o dodjeli počasnoga doktorata prof. dr. sc. Draganu Primorcu donesena je za izniman međunarodni ugled, osobito kao znanstveniku u području biomedicinskih znanosti, te za suradnju s akademskom i znanstvenom zajednicom Sveučilišta u Mostaru čijemu ugledu, razvoju, što većoj vidljivosti i prepoznatljivosti neprestano pridonosi.

U počasnoga doktora Sveučilišta u Mostaru promovirao ga je rektor prof. dr. sc. Zoran Tomić, naglasivši kako Sveučilište u svoju obitelj danas na poseban način prima prof. dr. Dragana Primorca, svjetski poznato i priznato ime u medicini, ali i u društvenim procesima, te mu dodjeljuje diplomu i lentu koje će ga trajno podsjećati na današnji dan. „Pomozite nam da budemo sposobniji za promjene. Ukažite nam na trendove i procese te budite naš ambasador u tim procesima prenoseći informacije o nama. Nastojte nas povezati i uvezati sa

svjetskim autoritetima i najboljim sveučilištima. Kada kažem svjetskim, onda polazim od toga da za Vas nema granica te da je svijet okvir u kojemu Vi promišljate perspektivu. Upravo Vi svjedočite da na ovim prostorima ima talenata, osoba koje su spremne naporno raditi kako bi ostvarile svoje snove, ali i afirmirale naše institucije. Neka to bude naša zajednička misija koja će učiniti ovo sveučilište dijelom europskih i svjetskih procesa, a time pomoći svomu narodu i svojoj domovini“, poručio je rektor Tomić.

Povjerenstvo za ocjenu prijedloga o dodjeli počasnoga doktorata činili su prof. dr. sc. Milenko Bevanda, predsjednik Povjerenstva, te prof. dr. sc. Ivan Čavar, prof. dr. sc. Katarina Vukojević, prof. dr. sc. Zoran Đogaš i prof. dr. sc. Zoran Tomić. Promotor prof. dr. sc. Milenko Bevanda kazao je kako je prof. dr. sc. Dragan Primorac sportaš, liječnik, humanist, znanstvenik, političar, vizionar. Riječ je o kozmopolitu, kaže prof. dr. sc. Milenko Bevanda, koji po definiciji predstavlja humanu i prosvijećenu osobu koja uspostavlja odnose bez obzira na nacionalne, državne i vjerske granice, zagovara zajedništvo i slogu naroda cijeloga svijeta s ciljem nadvladavanja nacionalnih, međunacionalnih i drugih podjela.

Prisjetio se dana kada je Sveučilište u Mostaru imalo nešto više od 3 000 studenata, naglasivši kako je do danas, kada njih 10 000 pohađa nastavu, Sveučilište postalo jedna od ključnih visokoobrazovnih institucija u ovome dijelu Europe. „Ustrajnost, nepokolebljivost, rad temeljen na tradiciji akademске zajednice, uz toliko potrebnu odlučnost, jamstvo su da će svi vaši planovi biti ostvareni. Vaša snažna nastojanja i dinamika kojom Sveučilište u Mostaru hrabro vodite u 22. stoljeće već danas inspiracija su mnogima. Ne zaboravite, budućnost pripada onima koji vjeruju u ljepotu svojih snova. Vaši su snovi čisti, plemeniti, teže za boljim svijetom i ne dvojim da će se na ponos svih nas i ostvariti“, zaključio je počasni

doktor prof. dr. sc. Dragan Primorac.

Prof. dr. sc. Dragan Primorac rođen je 7. lipnja 1965. u Banjoj Luci. Pedijatar, forenzičar i supspecijalist medicinske genetike. Redoviti je profesor na Penn State University, University of New Haven. Prvi je nositelj titule Global Penn State Ambassador u povijesti toga Sveučilišta osnovanoga 1855. godine. Također je redoviti profesor na kineskome Xi'an Jiaotong University, College of Medicine and Forensics te medicinskim fakultetima

Počasni doktor prof. dr. sc. Dragan Primorac izrazio je sreću i ponos što zajedno s nazočnima više od 20 godina dijeli sudbinu jedinoga sveučilišta na hrvatskome jeziku izvan Republike Hrvatske. „Svaki uspjeh Sveučilišta predstavljao mi je radost, svaka vaša inovativnost inspiraciju, a globalno pozicioniranje Sveučilišta davalo je smisao svim našim zajedničkim nastojanjima“, dodao je.

sveučilišta u Splitu, Osijeku i Rijeci. Donedavni je predsjednik Odbora za međunarodne odnose Američke akademije za forenzičke znanosti i predsjednik je International Society of Applied Biological Science, jedne od najuglednijih međunarodnih znanstvenih organizacija iz područja kliničke i forenzičke genetike u čijemu radu sudjeluje i petero dobitnika Nobelove nagrade. Uz to predsjednik je Upravnoga vijeća Specijalne bolnice „Sveta Katarina“, Hrvatskoga društva za humanu genetiku, Hrvatskoga društva za personaliziranu medicinu i Hrvatskog klastera konkurentnosti personalizirane medicine.

Ukupno je objavio oko 200 znanstvenih radova, kongresnih priopćenja i pogađlja u knjigama, a do sada je citiran 7300 puta. Suosnivač je medicinskoga fakulteta Medical School Regiomed u Bavarskoj koji u suradnji sa Sveučilištem u Splitu izvodi integrirani Studij medicine na engleskome jeziku. Dobitnik je više od 20 međunarodnih nagrada i odličja. Od 2003. do 2009. godine obnašao je dužnost ministra znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, a prema istraživanjima američkoga International Republican Institute građani Republike Hrvatske proglasili su ga najuspješnijim ministrom u Vladi Republike Hrvatske.

07.12.2022. SVEUČILIŠTE U MOSTARU PROMOVIRALO 40 doktora znanosti

U okviru obilježavanja 45. obljetnice Sveučilišta u Mostaru svečano je promovirano 40 doktora znanosti Sveučilišta u Mostaru u Sveučilišnoj galeriji u Kampusu Rodoč. Rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić tom prilikom istaknuo je kako doktorandi ovim činom ostvaruju drugu dimenziju u društvu. Postaju, kako ističe, oni koji trebaju mijenjati društvo s jedne strane, ali i dati novu perspektivu budućnosti s druge strane. Napomenuo je kako, prema Eurostatu, najrazvijenija društva u Europi, poput Finske, Danske i Švedske, za znanost izdvajaju oko 3,5 posto BDP-a, dok BiH izdvaja 0,2 posto. Izvješća o doktorskim radovima pristupnika podnijeli su prof. dr. sc. Ivo Rozić, dr. sc. Antonio Markotić, doc., prof. dr. sc. Gordana Ilić, dr. sc. Antea Čilić, doc., prof. dr. sc. Nebojša Rašović, prof. dr. sc. Ivan Lovrić, prof. dr. sc. Silva

Radić te prof. dr. sc. Dragan Babić. Prorektor za znanost i razvoj Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Ivo Čolak moderirao je promocijom doktora znanosti i umjetnosti naglasivši kako je, pored 40 doktoranada danas, ukupno na Sveučilištu u Mostaru promovirano 463 doktora znanosti od prve promocije nakon rata.

„Znanstveno-istraživački rad jedno je od temeljnih poslanja Sveučilišta u Mostaru. Malo je tko od vas u djetinjstvu ili mladosti, u osnovnoj ili srednjoj školi rekao: Ja ću biti znanstvenik ili znanstvenica. Možda je netko razmišljao da će biti profesor, ali ništa dalje od toga. Malo tko je razmišljao da će mu znanost biti život“, rekao je prorektor Čolak.

Naveo je kako je u današnje vrijeme teško baviti se znanošću ili umjetnošću, ali je dodao da se taj put bira iz dva razloga. „Prvi je iznimna kvaliteta i

„Najrazvijenije zemlje na svijetu poput Koreje i Izraela izdvajaju 4,2 posto. To nam govori da živimo u društvu kojemu će trebati promjena. Ipak mislim da nema nitko pozvaniji od vas da bude predvodnik promjena. Promjene su teške i tvrde. Nikada na tom putu promjena nemojte zaboraviti etičku dimenziju doktora znanosti. Nije lako biti doktor znanosti, to sa sobom nosi mnoge obveze i dužnosti“, poručio je rektor Tomić.

intelektualna vrijednost kao i upornost svih vas. Osim rijetkih iznimaka, poslijediplomske studije upisuju najbolji studenti, oni koji prednjače, oni koji

imaju najveći prosjek. Pored toga, velik je razlog ljubav prema ovomu poslu koja je važna da bi bili najbolji“, zaključio je prorektor Čolak.

U Sveučilišnoj galeriji svečano dodijeljeno 37 ugovora asistentima SUM-a

06.12.2022.

Svečanost dodjele ugovora asistentima Sveučilišta u Mostaru upriličena je u Sveučilišnoj galeriji u Kampusu Rodoč u okviru obilježavanja 45. obljetnice Sveučilišta u Mostaru. Rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. Zoran Tomić pozdravio je nazočne i otvorio svečanost zahvalivši Vladi Republike Hrvatske iz čijeg se proračuna sufinancira 15 poslijediplomanada koji studiraju

na doktorskim studijima u Republici Hrvatskoj, a kojima su danas uručeni ugovori. Rektor je uputio zahvalu i Federalnom zavodu za zapošljavanje iz čijeg su programa sufinanciranja ugovor potpisala 22 asistenta i viša asistenta.

„Skup vas koji ste dobili ugovore pokazuje kako Sveučilište ima jasnu razvojnu viziju koja se temelji na opstanku i na mladima. Vi asistenti ste perspektiva razvoja našeg

Sveučilišta“, poručio je rektor Tomić.

Prorektor za poslovanje, ljudske potencijale i upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Mostaru prof. dr. Zdenko Klepić izrazio je zadovoljstvo zbog uručivanja ugovora o radu asistentima koji se primaju u radni odnos na Sveučilištu u Mostaru tj. na ustrojbene jedinice Sveučilišta ili im se produžava ugovor o radu za narednu godinu, ali i zbog

Rektorova nagrada kao kruna obrazovanja uručena studentima SUM-a

05.12.2022.

U povodu 45. obljetnice Sveučilišta u Mostaru upriličena je svečanost dodjele Rektorove nagrade u Sveučilišnoj Galeriji u Kampusu Rodoč. Rektorova nagrada kruna je i veliko priznanje prilikom obrazovanja koja je ove godine otišla u ruke 37 istaknutih studenata. Studentima su nagradu uručili rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. Zoran Tomić i prorektor za znanost i razvoj prof. dr. Ivo Čolak. Rektor Tomić prilikom prigodna obraćanja istaknuo je kako je, na dan kada SUM slavi izvrsnost i prikazuje najbolje, ovo susret nade nastale na teškomu radu pojedinaca, teškomu odricanju i željom da u svome uspjehu budu najbolji. „Kao što vi potvrđujete, uspjeh nije nikakva čudesna, nedokučiva božanska stvar koju mogu postići samo neki od nas. To je nešto što zaista postoji, u svima nama. Samo je važan pristup i, kako kaže Nelson Mandela, 'izgleda nemoguće, dokle god se ne završi'. A da bi se dogodilo, mora postojati želja, jer je ona početna točka svakoga uspjeha. I još nešto, mora postojati spremnost na odricanje i težak rad“, poručio je rektor Tomić studentima. Znanje koje imaju studenti, dodao je rektor, vrijednost je koju danas slave, a to im nikada nitko neće moći uzeti.

Ivana Rašić, predsjednica Studentskoga zbora Sveučilišta u Mostaru, čestitala je studentima na iznimnim postignućima koja

su ostvarili u prethodnoj akademskoj godini. „Današnja dodjela Rektorovih nagrada za uspjeh, za znanstveni ili umjetnički rad, sport i promicanje Sveučilišta kruna je vašega mukotrpno rada, ozakonjenje činjenice da ste upravo vi ono najbolje što naše Sveučilište ima ponuditi. Stoga i upućujem zahvale Upravi Sveučilišta, koja svake, pa i ove godine prepoznaje i nagradi one najbolje“, podvukla je Rašić. Napomenula je kako ovom nagradom rad studenata ne prestaje, nego očekivanja postaju još veća. Poželjela je studentima da dalje zakorače s dahom nove inspiracije i motiviranosti te da osvoje preostale vrhove planina koji paraju nebo akademske zajednice.

U ime dobitnika Rektorove nagrade nazočnima se obratila Matea Galić, studentica Medicinskoga fakulteta, poručivši kako studentima ovo nije samo nagrada nego ponos i rezultat mukotrpna rada. „Mi smo ponos Sveučilišta u Mostaru. Ponos smo svih profesora koji su prošli kroz naše vrijedne trenutke studiranja te sami ovaj rezultat i njima daje vjetar u leđa za buduće generacije Sveučilišta. Njihovi predanost, sposobnost i iskustvo spoj su koji zasigurno

rezultira velike mogućnosti za naša stručna usavršavanja. Iskreno se nadamo, dragi profesori, da smo bili dobri učenici jer ste vi, bez sumnje, itekako dobri učitelji“, kazala je studentica. Na kraju je zahvalila svim roditeljima koji su bili oslonac kada je god to trebalo i sigurna luka.

Rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. Zoran Tomić dodijelio je priznanja u znak zahvalnosti za očuvanje i razvitak Sveučilišta. Plaketa za izniman doprinos razvoju Sveučilišta kroz istaknuti rad na znanstvenom, nastavnom i stručnom polju kao i promociji Sveučilišta uručena je prof. dr. Sanji Bijakšić, prof. dr. Zdenku Klepiću, prof. dr. Ivici Musiću, prof. dr. Dragi Šubariću, prof. dr. Hermanu Halleru, prof. dr. Ivanu Pepiću, prof. dr. Mariju Jugu te prof. dr. Sabrini Horović. Plaketu za izniman doprinos razvoju i promociji Sveučilišta rektor je dodijelio fra Petru Perici Vidiću i Ivani Rašić.

uručivanja ugovora o financiranju doktorskih studija asistentima.

„Novi asistenti na Sveučilištu u Mostaru se primaju uz potporu i sufinanciranje Federalnog zavoda za zapošljavanje, za što veliko hvala ravnateljici Federalnog zavoda za zapošljavanje Heleni Lončar i Zavodu na sada već kontinuiranoj i višegodišnjoj potpori, koja se i ove godine značajno povećala u odnosu na prethodne, kako u broju dodijeljenih potpora tako i u mjesečnoj naknadi za svakog asistenta“, dodao je prorektor Klepić. Ističe kako je za ovu godinu iz Federalnog zavoda po sporazumu osigurano više od 400.000 KM, što znači pot-

poru za 34 asistenta. Također naglašava kako Sveučilište ove akademske godine financira 15 doktoranada iz sredstava koja za tu namjenu osigura Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

„Prethodnih godina također je iz istog izvora prosječno godišnje financirano 15-ak doktoranada, od kojih su brojni danas istaknuti profesori i znanstvenici. Na kraju je istaknuo kako Sveučilište potpisom ugovora s asistentima, financiranjem njihovog razvoja tj. doktorskih studija osigurava da će oni nakon završetka studija minimalno još pet godina raditi na Sveučilištu u Mostaru, što je Sveučilištu ali i ovim mladim ljudima velika dobit.

U uvjetima sve jače tržišne konkurencije i dinamike razvoja ljudski resursi moraju biti više educirani, sposobni i motivirani, te ih se kroz omogućavanje razvoja jače i dugoročnije veže za organizaciju, a organizacija na taj način osigurava kvalitetne kadrove za budućnost“, zaključio je prorektor Klepić.

Obilježavanjem 10. godina Ureda za studente s invaliditetom započela manifestacija Dani Sveučilišta

02.12.2022.

Svečano obilježavanje 45. obljetnice postojanja Sveučilišta u Mostaru započelo je obilježavanjem 10. godina Ureda za studente s invaliditetom. Osobe s invaliditetom predstavljaju skupinu koja je manje zastupljena u sustavu visokoga obrazovanja, a tu činjenicu svojim primjerom i podrškom žele promijeniti na Sveučilištu u Mostaru. Uvodna obraćanja imali su rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić i voditelj Ureda za studente s invaliditetom Marijan Tustonja.

„Vi ste naš ponos, vi ste naša snaga i tako mora biti ne samo u definiciji nego u praksi, oče-kujući jaču sinergiju, još više empatije prema vrijednostima o kojima svi danas govorimo, čestitam Vam 10. godišnjicu i nadam se da ćemo se narednih dana i mjeseci vidjeti na implementaciji ovih prijedloga“, istaknuo je rektor Tomić. Voditelj Ureda za studente s

invaliditetom Marijan Tustonja rekao je kako Ured danas broji 29 studenata s različitim oblicima invaliditeta te da je to podatak iz prethodne akademske godine s obzirom da se mapiranje za tekuću još uvijek vrši.

„Studenti su glavni pokretač našega Ureda i njihove ideje, inicijative i zahtjevi najvažniji su u našem funkcioniranju. Pa tako danas na ulazu na fakultete imamo oznaku na brajici, također na ulazu u dekanat i u studentsku referadu. Ono što je bio cilj ove inicijative jest da osluškujemo ono što studenti s invaliditetom traže od nas i načine kako ih implementirati. Možemo reći kako je 6 od 11 ustrojbenih jedinica prilagođeno osobama s invaliditetom, a Sveučilište u Mostaru nastoji kroz svoju strategiju prilagoditi i ostalih pet“, zaključio je Tustonja.

Nakon uvodnih obraćanja uslijedila je dodjela nagrada i priznanja zaslužnim pojedincima i institucijama za suradnju

Na obilježavanju je prikazano i iskustvo studiranja studenata s invaliditetom na Sveučilištu u Mostaru, kojih je trenutačno 29.

i iznimnim doprinos razvoju Ureda, a u ime nagrađenih obratila se studentica studija Edukacijske rehabilitacije Martina Litanj.

„Iz iskustva znam da nije lako biti živi primjer nečega, posebnu težinu nosi biti pozitivan primjer. Unatoč tomu pozivam mlade kolege studente da svojim angažmanom doprinesu izgradnji društva i akademske zajednice kakvu želimo. Jedino tako se možemo riješiti predrasude da su osobe s invaliditetom „jedinci ili heroji“ nije sve crno-bijelo, sivo je. Osobe s invaliditetom kao i svi drugi žele radi i živjeti od svoga rada“, kazala je Litanj.

Oslanjajući se na međunarodne dokumente i važeću zakonsku regulativu u Bosni i Hercegovini, kojima se osiguravaju osnovna ljudska prava, a među njima i pravo na obrazovanje, Sveučilište u Mostaru želi osigurati uvjete za jednak pristup, aktivno sudjelovanje u visokome obrazovanju za sve.

Sveučilište u Sevilli je novi međunarodni partner SUM-a

30.11.2022.

Sveučilište u Mostaru je potpisanim sporazumom sa Sveučilištem u Sevilli dobilo novog međunarodnog partnera na području Španjolske. Osnovano pod imenom Colegio Santa María de Jesús 1505. godine, Sveučilište u Sevilli trenutno broji više od 70 000 studenata i jedno je od najbolje rangiranih sveučilišta u zemlji. Sveučilište u Sevilli nudi preko 90 preddiplomski studijskih programa, 130 diplomskih i 30 doktorskih programa te pokrivaju sva znanstvena područja, od umjetnosti i humanističkih znanosti do tehnoloških, društvenih te zdravstvenih znanosti.

Sa svojom pet stoljeća dugom poviješću te akreditiranom akademskom tradicijom, ovo sveučilište ima bogato povijesno i umjetničko nasljeđe te široku umjetničku baštinu koju čini više od 5.000 tisuća djela koja su dio sveučilišnog i gradskog okruženja. Sadrži veličanstvene arheološke i numizmatičke zbirke, djela iz 16. stoljeća, akademske crteže iz 18. i 19. stoljeća te bogatu zbirku fotografija. Treba istaknuti i njegovu bibliografsku i dokumentarnu baštinu koju čine 332 inkunabule i brojna znanstvena građa.

Suradnja će se provoditi kroz aktivnosti kao što su institucionalna razmjena nastavnika, tehničkog i administrativnog osoblja i studenata, razvoj novih studijskih programa, zajednička istraživanja, kulturni programi te konferencije i druge aktivnosti od zajedničkog interesa. Ovaj sporazum ima poseban kulturno-umjetnički značaj za oba sveučilišta zbog buduće suradnje akademije likovnih umjetnosti SUM-a i fakulteta likovnih umjetnosti Sveučilišta u Sevilli.

SUM s partnerima za unapređenje studiranja studenata s invaliditetom

Sveučilište u Mostaru potpisalo je sporazum o razumijevanju i zajedničkom radu na unapređenju uvjeta studiranja studenata s invaliditetom s Univerzitetom u Sarajevu, Univerzitetom Istočno Sarajevo, Univerzitetom u Banjoj Luci, Univerzitetom u Beogradu i Univerzitetom u Novom Sadu. Suradnja će se provoditi preko aktivnosti kao što su razvijanje regionalne mreže za podršku studentima s invaliditetom, razmjena iskustava i primjera dobre prakse, osmišljavanje i ostvarivanje zajedničkih projektnih aktivnosti, osiguravanje uvjeta za razmjenu studenata, institucionalizacija sustava podrške i druge aktivnosti od zajedničkog interesa.

Sporazumne strane izražavaju spremnost da zajedničkim snagama pridonose unapređenju uvjeta studiranja studenata s invaliditetom s ciljem povećanja broja visokoobrazovanih osoba s invaliditetom.

Izaslanstvo Sveučilišta u Splitu u radnom posjetu SUM-u

16.11.2022.

Izaslanstvo Sveučilišta u Splitu boravilo je u radnoj posjeti Sveučilištu u Mostaru povodom zajedničkih projekata i šire akademske suradnje, ne samo u poljima biomedicine gdje ova dva sveučilišta ostvaruju izvrsnu suradnju nego i suradnji sa svim sastavnicama SUM-a. Rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Dragan Ljutić, na radnom sastanku je istaknuo kako je uvijek bio mišljenja da ako ikome treba dati ruku zajedništva i suradnje jest, između ostalih, Sveučilište u Mostaru. Tijekom sastanka prorektor za znanost i kvalitetu Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Igor Jerković održao je prezentaciju

o rangiranju, sustavima i iskustvu Sveučilišta u Splitu. Na rang listi najboljih sveučilišta na svijetu Sveučilište u Splitu napravilo je veliki iskorak te su njihovi prijedlozi i iskustva poželjni za poboljšanje vidljivosti SUM-a. Izaslanstvo Sveučilišta u Splitu činili su rektor prof. dr. sc. Dragan Ljutić, prorektor za znanost

i kvalitetu prof. dr. sc. Igor Jerković, prorektor za studente, nastavu i poslovanje prof. dr. sc. Nikola Koceić Bilan, prorektor za međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Zoran Đogaš, prorektor za infrastrukturu prof. dr. sc. Nikša Lajac, savjetnica rektora za financije Jelena Hrga, glavni tajnik Sveučilišta Filip Klarić-Kukuz, te pročelnica Ureda rektora

Ivana Pletković, dok su ih ispred Sveučilišta u Mostaru primili rektor SUM-a prof. dr. sc. Zoran Tomić, prorektorica za međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Sanja Bijakšić, prorektor za znanost i razvoj prof. dr. sc. Ivo Čolak, prorektor za poslovanje, ljudske potencijale i upravljanje kvalitetom prof. dr. sc. Zdenko Klepić, pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije doc. dr. sc. Tomislav Volarić, dekan Farmaceutskog fakulteta prof. dr. sc. Ivica Brizić, dekanica Fakulteta zdravstvenih studija prof. dr. sc. Vajdana Tomić, dekan Medicinskog fakulteta prof. dr. sc. Ivan Čavar te prof. dr. sc. Katarina Vukojević s Medicinskog fakulteta.

Konferencija PR, Media & Sport Days Mostariensis: Novi pomaci u svijetu integriranih komunikacija

Sedmu godinu zaredom Studij odnosa s javnošću i Studij novinarstva Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru organizatori su Međunarodne znanstveno-stručne konferencije PR, Media & Sport Days Mostariensis kojoj je u ovogodišnjem izdanju usredotočenje bilo na konvergenciju sporta, odnosima s javnošću i medijima u svijetu integriranih komunikacija. Tijekom Konferencije više od četrdeset

izlaganja i tri panela domaći i strani izlagači u tri dana izložili su svoja razmišljanja, teze i zaključke za koje se nadaaju da će pridonijeti daljnjem razvoju simbioze sporta, odnosa s javnošću i medija. Ovogodišnji suorganizatori Konferencije bili su Fakultet za audiovizualne medije i kreativne tehnologije sa Sveučilišta primijenjenih znanosti Inland iz Norveške, Fakultet organizacionih nauka iz Beograda i Sveučilište Sjever iz Republike Hrvatske.

Oni su bili fokus našega angažiranja i djelovanja. "Konferencija je započeta Studentskom sekcijom, sastavljenom od devet timova iz Mostara, Zagreba, Beograda, Osijeka, Dubrovnika i Koprivnice, a nagrada za najbolje izlaganje dodijeljena je studentima Odjela za komunikologiju Sveučilišta u Dubrovniku Bruni Bilić, Ivi Oberan i Anđeli Viočić za temu PR u judu. U sklopu prvoga dana Konferencije održan je PR panel s

nazivom Konvergencija medija i odnosa s javnošću – tehnologija, sadržaj i komunikacija, nakon čega su u PR sekciji uslijedila izlaganja autora o mnogobrojnim temama, dok je tijekom drugoga dana Konferencije središnja tema bila mediji. U sekciji Mediji održan je panel Konvergencija medija u praksi na kojemu su sudjelovali poznati novinarski djelatnici i medijski stručnjaci iz Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, nakon čega su svoja izlaganja imali i stručnjaci s područja odnosa s javnošću i novinarstva, a neke od tema bile su Utjecaj i značaj konvergencije medija na promociju i popularizaciju sportskih sadržaja, Novi oblici videoizražavanja – Vodcast, Komparativna analiza konvergencije javnih radijskih servisa u BiH i Hrvatskoj i druge. Treći, posljednji dan i tema Sport otvoreni su panelom Kome pripada nogomet? nakon čega su, također, uslijedila izlaganja sudionika ovogodišnje Konferencije, a teme su bile o sportu. U sklopu Konferencije Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru i Studij odnosa s javnošću dodijelili su posebna priznanja tvrtkama koje su iznimno pridonijele razvoju

studenata svojim programima studentskih praksa i praktičnih nastava. Priznanja su primili: ELITE Media, Vlada HNŽ/K, HT ERONET, Studentski Centar Mostar, FEAL d.o.o., Sveučilišna klinička bolnica Mostar, DEGORDIAN, HŠK Zrinjski, Ured za odnose s javnošću/SUM, Grad Mostar, Hrvatska pošta d.o.o. Mostar te Meggle. Također na marginama Konferencije dodijeljene su plakete za doprinos razvoju odnosa s javnošću, medija i integrirane komunikacije u jugoistočnoj Europi prof. dr. sc. Sanji Bijak-šić sa SUM-a i Dejanu Jazviću, glavnomu i odgovornomu uredniku Federalne novinske agencije, vodeće novinske agencije u Bosni i Hercegovini.

14.11.2022.

Rektor Sveučilišta u Mostaru, prof. dr. sc. Zoran Tomić, prilikom svečanoga otvaranja Konferencije izjavio je: „Konferencija PR, Media i Sport Days Mostariensis nastala je zbog studenata.

CARNET ID aplikacija predstavljena na ovogodišnjoj CARNET-ovoj konferenciji za korisnike CUC2022

02.11.2022.

Na ovogodišnjoj trodnevnoj CARNET-ovoj 24. konferenciji za korisnike CUC2022, koja je okupila više od 2000 sudionika (1500 fizički i 700 online sudionika), predstavljena je CARNET ID administratorska

aplikacija. CARNET ID (ranije CARNET Omega) okosnica je CARNET-ovih korisničkih sustava i omogućuje upravljanje povezanim infrastrukturnim podsustavima te pružanje usluga krajnjim korisnicima. Ovaj sustav koristi se u svim

školama u Republici Hrvatskoj, a sastoji se od više informacijskih podsustava koji zajedno čine integralnu cjelinu. Uz ranije isporučeni Loomen CARNET ID druga je aplikacija koju je Centar za informacijske tehnologije – SUMIT isporučio CARNET-u u sklopu projekta e-škole. Ovogodišnji CUC2022 obuhvatio je 100 interaktivnih izlaganja, 11 otvorenih panela, 50 radionica, 15 pozvanih i 5 plenarnih izlaganja te znanstveni dio koji je privukao više od 70 stranih autora iz cijeloga svijeta.

Izazovi postpandemijskoga svijeta, koji su obrađeni na prošlogodišnjoj konferenciji, otvorili su put ovogodišnjoj temi digitalne preobrazbe, pogleda u budućnost i izazova koji se pojavljuju u nastavi na daljinu i svakodnevnome životu. CARNET nastavlja svoju posvećenost stvaranju novih trendova u obrazovanju, ali i kritičkomu odnosu prema razvoju tehnologije i nepoželjnim implikacijama, temama otvorenosti, pristupa, povezanosti, umjetne inteligencije i identiteta.

Rektori javnih sveučilišta/univerziteta opredijeljeni za promjene zbog budućnosti visokog obrazovanja

31.10.2022.

Rektorski zbor/Rektorska konferencija Bosne i Hercegovine zasjedao je na Univerzitetu u Sarajevu čiji rektor prof. dr. sc. Rifat Škrijelj predsjedao je Rektor-skim zborom/konferencijom prilikom čega je razmatrao inicijativu održavanja više rasprava i simpozija o razvoju visokog obrazovanja i perspektive visokog obrazovanja u BiH. Rektori javnih sveučilišta/univerziteta iskazali su snažno opredjeljenje promjenama zbog budućnosti visokog obrazovanja i razvoja društva.

Rektorski zbor/Rektorska konferencija BiH primio je informaciju o akreditaciji studijskih programa koje je elaborirao prof. dr. Enes Hašić, direktor Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvalitete Bosne i Hercegovine. Rektore i rektori prije održavanja sjednice razgovarali su s veleposlanikom Ujedinjenog Kraljevstva u BiH Julianom Reillyem te su sudjelovali u promociji knjige „Izazovi integriranja rodne ravnopravnosti u univerzitetskoj zajednici: Protiv rodno zasnovanog nasilja“.

Na sjednici je bilo razgovora o Zakonu o visokom obrazovanju i njegove implikacije na rad sveučilišta i univerziteta.

Članovi SUMIT-a i Ureda za projekte Sveučilišta u Mostaru sudjelovali su na prezentaciji pobjedničkih radova iz Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske i Srbije

31.10.2022.

rao je natjecanje o klimatskim promjenama Eco-STEAM Challenge. Posljednja dva desetljeća jugoistočna Europa suočava se s teškim i izazovnim ishodima klimatske krize, bilo da su to razorne poplave, ekstremno vruća i sušna razdoblja ili vjetrovi neviđene jačine, a klimatske se promjene očituju u cijeloj regiji na jasan i alarmantan način. U natjecanju su sudjelovali timovi mentora i učenika iz ukupno 12 škola (po četiri škole iz svake od zemlje partnera).

Tijekom svibnja nastavnici-mentori zajedno s grupom učenika 7. i 8. razreda u razdoblju od tri tjedna vršili su mjerenja temperature i vlage te bilježili vremenske pojave u okolišu svoje škole. Nakon izvršenih mjerenja timovi iz svih

škola napravili su usporedbu dobivenih rezultata s rezultatima iz prijašnjih godina te na temelju toga izradili prijedlog na koji se način mogu ublažiti klimatske promjene u okrugu njihovih škole.

Pobjedničke škole (Hrvatska: Osnovna škola Petra Preradovića, Zadar; Bosna i Hercegovina: Osnovna škola 13 Rujan, Jajce; Srbija: Osnovna škola „Sveti Sava“, Kikinda) predstavile su svoja rješenja te pokazale kako je izgledao cijeli proces vezan za okupljanje tima, mjerenja pomoću Arduino uređaja te analognih termometara, bilježenje vremenskih pojava te na kraju osmišljavanje potencijalnih rješenja za ublažavanje klimatskih promjena u okolišu svojih škole.

U okviru Scientix 4 projekta CARNET u suradnji s Centrom za promociju nauke (Srbija) i Sveučilištem u Mostaru (Bosna i Hercegovina) organizi-

Ciljevi su ovoga natjecanja bili podizanje svijesti o učincima klimatskih promjena koje su tijekom proteklih godina pogodile jugoistočnu Europu te upoznavanje s mogućnostima ublažavanja takvih promjena.

OBILJEŽEN Nacionalni dan svjesnosti o knjižnicama

Povodom Nacionalnoga dana svjesnosti o knjižnicama u Bosni i Hercegovini na Sveučilištu u Mostaru održane su razne aktivnosti među kojima su promocije sveučilišnih izdanja, radionice za nastavno osoblje i studente, Dane otvorenih vrata knjižnica i promocije knjižničnih online kataloga i usluga knjižnica. U osnovnoškolskim, srednjoškolskim te gradskim knjižnicama koje su sudjelovale u obilježavanju Nacionalnoga dana svjesnosti o knjižnicama održane su razne prigodne aktivnosti za stanovništvo. U Sveučilišnoj tiskari održana je radionica 3D printanja za studente u suradnji s Fakultetom strojarstva, računarstva i elektrotehnike SUM-a, dok je središnja

aktivnost na Sveučilištu u Mostaru o temi digitalizacije održana u suradnji Sveučilišne knjižnice i Sveučilišne tiskare PRESSUM, nakon čega su dodijeljene zahvalnice svim pojedincima koji su pridonijeli promociji Nacionalnoga dana svjesnosti o knjižnicama. Gosti predavači bili su mr. Adisa Žero i mr. Anja Mastilović iz Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine, mr. Toni Marić iz Društva za digitalizaciju tradicijske kulturne baštine, dr. asc. Nebojša Rašović s Fakulteta strojarstva, računarstva i elektrotehnike Sveučilišta u Mostaru, Marija Karačić iz Sveučilišne knjižnice SUM i Iva Bilić iz Sveučilišne tiskare PRESSUM.

31.10.2022.

Sveučilišta razvijaju zajedničku viziju Alijanse europskih sveučilišta za mir, pravdu i društvenu inkluziju u Marburgu

26.10.2022.

S obzirom na rat u Ukrajini više nego ikad naglašena je potreba za jačanjem europskih ideja i posvećenosti europskih sveučilišta. Ispred Sveučilišta u Mostaru ovom događaju aktivnim sudjelovanjem doprinos su dale prof. dr. sc. Sanja Bijakšić, prorektorica za međunarodnu suradnju i profesorica Filozofskog fakulteta prof. dr. sc. Davorka Topić Stipić. Profesorice su također iskoristile ovu priliku za uzvratni posjet Sveučilištu u Marburgu gdje su razgovarali o jačanju i unapređenju zajedničke

suradnje dvaju sveučilišta. Također EACEA (European Education and Culture Executive Agency) planira u ljeto 2023. uključiti Alijansu u svoj sustav financijske potpore. Članice Alijanse su Philipps-Universität Marburg, Justus-Liebig-Universität Gießen, Université de Limoges (Francuska), Maynooth University (Irsk), Università della Calabria (Italija), Universidad Pontificia Comillas (španjolska), Sveučilište u Mostaru (BiH), Západočeská univerzita v Plzni (Češka), Çukurova University (Turska).

Predstavnici Alijanse sastali su se u Marburgu 24. i 25. listopada 2022. kako bi nastavili razvijati viziju Alijanse europskih sveučilišta za mir, pravdu i društvenu inkluziju (EUPeace). Kroz radionice i intenzivne rasprave razgovarali su o budućim koracima. Sveučilišne članice Alijanse provodeći misiju obrazovanja, istraživanja i inovacija osiguravaju uvjete za mirna, pravedna i inkluzivna društava. Alijansa podržava europski regionalni razvoj i ideje koje reflektiraju različitost Europe i njezinu kulturu.

SUM i Sveučilište u Marburgu

NOVIM SPORAZUMOM OJAČALI MEĐUNARODNO PARTNERSTVO

21.10.2022.

Sveučilište u Mostaru potpisalo je memorandum razumijevanja sa Sveučilištem u Marburgu (Philipps-Universität Marburg) s ciljem unapređenja prijateljstva i ojačavanja dosadašnjih partnerskih odnosa. Sporazum koji se odnosi na međusveučilišnu suradnju potpisali su prorektorica za međunarodnu suradnju SUM-a

prof. dr. sc. Sanja Bijakšić i pororektorica za kulturu i kvalitetu Sveučilišta u Marburgu prof. dr. Evelyn Korn. Međunarodno partnerstvo između Sveučilišta u Mostaru i Sveučilišta u Marburgu prvi je put ostvareno u sklopu potpisanoga memoranduma o razumijevanju za Europsko sveučilište za mir, pravdu i uključiva društva (MoU for the European University for Peace, Justice and Inclusive Societies) s još osam europskih sveučilišta. Također SUM i Sveučilište u Marburgu zajedno djeluju u sklopu EUPeace projekta, a popisivanjem današnjega sporazuma, koji se odnosi na međusveučilišnu suradnju,

partnerstvo i dosadašnje aktivnosti, nastaviti će s jačanjem zajedničkoga djelovanja na dobrobit obiju institucija. Sveučilište u Marburgu sveučilište je s najdužom tradicijom u njemačkoj pokrajini Hessen. Osnovano je 1527. godine te nudi izvrsnu nastavu u široku rasponu nastavnih programa na ukupno 16 odjela za više od 22 000 studenata. Također, Sveučilište u Marburgu s čak trinaest Leibnizovih nagrada, koje se dodjeljuju iznimnim znanstvenicima i akademikima za izuzetna postignuća u području istraživanja, danas glasi za jednu od vodećih istraživačkih institucija u pokrajini Hessen.

Novi međunarodni partner SUM-a

je Papinsko sveučilište u Salamanci

14.10.2022.

Sveučilište u Mostaru potpisalo je sporazum o međusveučilišnoj suradnji s Papinskim sveučilištem u Salamanci iz Španjolske (Universidad Pontificia de Salamanca-UPSA). Papinsko sveučilište u Salamanci sveučilište je Španjolske biskupske konferencije, osnovano 1940. godine i uglavnom je orijentirano na humanističke znanosti. Osim kampusa koji se nalazi u Salamanci, Papinsko sveučilište

u Salamanci ima kampus i u Madridu te nudi više od 100 nastavnih programa. Tijekom više od osamdeset godina postojanja Papinsko sveučilište u Salamanci steklo je nacionalni i međunarodni prestiž, ističući se posebno kvalitetom svoje nastave, personaliziranu pristupu studentima, širokim spektrom nastavnoga programa i sveučilišnoga usavršavanja usmjerena na inovacije u obrazovnim metodologijama.

Suradnja će se provoditi preko aktivnosti kao što su institucionalna razmjena nastavnika, tehničkoga i administrativnoga osoblja i studenata, razvoj novih studijskih programa, zajednička istraživanja, kulturni programi te konferencije i druge aktivnosti od zajedničkoga interesa.

NOVI STRATEŠKI PARTNER SUM-A Sveučilište za arhitekturu i tehnologiju Xi'an

14.10.2022.

Novi strateški partner Sveučilišta u Mostaru jest Sveučilište za arhitekturu i tehnologiju Xi'an iz Narodne Republike Kine. Sporazum koji se odnosi na međusveučilišnu suradnju potpisali su rektor SUM-a prof. dr. sc. Zoran Tomić i rektor Sveučilišta Xi'an prof. dr. sc. Wang Shusheng. S dugom i dubokom poviješću i svoja dva kampusa Yanta i Caotang, Sveučilište Xi'an vuče korijene iz 1895. godine, kada je Tianjin Beiyang škola zapadnoga učenja službeno osnovana. Trenutačno Sveučilište Xi'an ima više od 36 000 studenata, uključujući gotovo 9000 postdiplomada, više od 100 inozemnih studenata, kao i više od 1800 stalno zaposlenih profesora i asistenata. Xi'an multidisciplinarno je

sveučilište koje obuhvaća građevinarstvo, okoliš i komunalnu upravu, metalurgiju i druge srodne discipline, s inženjerskim i tehnološkim disciplinama kao glavnim predmetima. Suradnja će se provoditi preko aktivnosti kao što su institucionalna razmjena nastavnika, tehničkoga i administrativnoga osoblja i studenata, razvoja novih studijskih programa, zajedničkih istraživanja, kulturnih programa te konferencija i drugih aktivnosti od zajedničkog interesa. Na osnovi ovoga sporazuma u budućnosti je planirano pridruživanje Sveučilišta u Mostaru u Međunarodni savez arhitektonskih i tehnoloških sveučilišta Put svile (Silk Road International Alliance of Architectural and Technological Universities).

eDnevnik – Sa županijom Središnja Bosna završen ciklus od 15 radionica

07.10.2022.

Centar za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru – SUMIT u organizaciji s Ministarstvom obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa SBŽ održao je radionice za škole koje nastavni plan i program izvode na hrvatskom jeziku iz županije Središnja Bosna pod nazivom „Rad u SUMIT Dnevniku“. Radionice su održane dva dana, prvi dio radionica održan je 6. listopada u prostorijama OŠ „Kiseljak“ u Kiseljaku za djelatnike OŠ „Kiseljak“ i SŠ „Ivan Goran Kovačić“ s početkom u 10 sati te u prostorijama OŠ „dr. Boris Čorić“ Kreševo za djelatnike OŠ „dr. Boris Čorić“ i OŠ „Ivan Goran Kovačić“ s početkom u 13 sati. Drugi dio radionica održan je 7. listopada s početkom u 10 sati u prostorijama OŠ „Bila“ Vitez za djelatnike SGŠ „Jakova Gotovca“, OŠ

„Bila“ i OŠ „Nova Bila“ te u 13 sati u prostorijama OŠ „Busovača“ Busovača za djelatnike OŠ „Kaonik“, OŠ „Busovača“ i SŠ „Busovača“. Teme radionice bile su organizacija rasporeda sati, evidencija nastave i izostanaka, elementi ocjenjivanja i ocjene, povezanost eDnevnika i eMatice te pitanja i odgovori. Radionice su namijenjene svim ravnateljima, SUMIT školskim koordinatorima, razrednicima i nastavnicima. Također je prezentirana mobilna aplikacija SUMIT eDnevnik namijenjena roditeljima i učenicima. S ovim radionicama je završen ciklus od 15 radionica za korištenje eDnevnika. Podsjećamo, u školskoj 2022./2023. godini SUMIT eDnevnik će koristiti 56 od 135 škola koje nastavni plan i program izvode na hrvatskom jeziku u Bosni i Hercegovini.

U Sveučilišnoj galeriji u Rodoču otvorena izložba 'Autići | Carlings, 2012. – 2022.'

01.10.2022.

U Sveučilišnoj galeriji u Rodoču u četvrtak je otvorena izložba „Autići | Carlings, 2012. – 2022.“, akademskog umjetnika Josipa Ivanovića. Umjetnik Josip Ivanović publici se predstavlja djelima nastalim u razdoblju od 2012. do 2022. godine, a riječ je o slikama radenim tehnikom akrila na platnu, grafikama i drvenim skulpturama autića, kao i njihovim 3D printevima. „Izložba pokazuje desetogodišnji presjek mog istraživanja na temu automobila, našeg života, putovanja, prometnih gužvi i slično. Čitav proces je kompliciran, nekada mogu naslikati sliku u dva dana, a nekada djelo stoji dva mjeseca. Tražim vrijeme i inspiraciju,

pokušavam shvatiti kako se ono može sklopiti. Kreativnost je radoznalost i u nekom trenutku vas povede, onda to razvijate i na neki način se igrate“, izjavio je Ivanović. U ciklusu „Autići“ Ivanović se bavi dinamikom urbanog krajolika, ali odaje i svojevrsni hommage. „Recimo i da je ova tema homage dječacima u svima nama, to je veseli hommage, ali taj hommage ima i svoj opozit u onom najmračnijem od zagađenja do nekih drugih negativnosti što nas same uništava“, zaključio je akademski umjetnik Ivanović. Otvaranju izložbe nazočio je i rektor Sveučilišta u Mostaru Zoran Tomić koji je ustvrdio da će umjetnički prikaz autića zasigurno privući veliku pažnju

publike. „Danas izlaže Josip Ivanović, dubrovački majstor i mislim da ćemo svjedočiti jednom sjajnom kulturnom događaju u gradu Mostaru i Sveučilištu. Izložba je jedna u nizu gdje se implementira strateška politika SUM-a, a to je da je umjetnost jedna od vrlo važnih strateških grana razvoja Sveučilišta jer smatramo da i kroz umjetnost možemo afirmirati druge vrijednosti našeg sveučilišta“, kazao je rektor Tomić. Prije same izložbe rektor SUM-a prof. dr. sc. Zoran Tomić uručio je Plaketu za izniman doprinos razvoju Sveučilišta u Mostaru gospodinu Boži Biškupiću, bivšem ministru kulture u Vladi Republike Hrvatske.

Kustos izložbe Milan Bešlić kazao je kako se radi o izložbi koja energetskim naboje pulsira u svim smjerovima vladajući prostorom te kako je autor metaforu autića u sva tri diskursa uzvisio u likovne činjenice koje s radošću i poštovanjem prepušta svima nama na čitanje.

Dr. sc. Dražen Barbarić novi je dekan Filozofskoga fakulteta

29.09.2022.

Doc. dr. sc. Dražen Barbarić novi je vršitelj dužnosti dekana Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru na što je Senat dao suglasnost, a potom je na sjednici Upravnog vijeća Sveučilišta i potvrđen izbor.

Barbarić je docent na Filozofskom fakultetu, a bavi se područjima političke teorije i političke filozofije, geopolitike, mirovnim studijama, popularnom kulturom i politikom, teorijama nacija i nacionalizma, političkim ideologijama i doktrinama, kulturom pamćenja i politikom povijesti.

Održana redovita sjednica Senata SUM-a

Senat Sveučilišta u Mostaru usvojio je Pravilnik o klasifikaciji znanstvenih područja, polja i grana na Sveučilištu u Mostaru kojim se utvrđuju znanstvena područja, polja i grane unutar znanstvenih, umjetničkih te interdisciplinarnih područja s pripadajućim klasifikacijskim oznakama u skladu s Okvirnim zakonom o osnovama znanstveno-istraživačke djelatnosti i koordinaciji unutarnje i međunarodne znanstveno-istraživačke suradnje BiH, načelima i klasifikacijom u Frascatijevu priručniku, odnosno revidiranim izdanjem klasifikacije polja znanosti i tehnologije u Frascatijevu priručniku. Na sjednici je bilo riječi o izborima/reizborima u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja

Osim usvajanja Pravilnika, Odlukom Senata usvojeni su revidirani nastavni planovi i programi na Fakultetu strojarstva, računarstva i elektrotehnike, Fakultetu zdravstvenih studija te na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru.

29.09.2022.

te je nastavno osoblje SUM-a od danas bogatije za jednoga redovitog profesora, dva izvanredna profesora, tri docenta, dva viša asistenta i četiri asistenata. Također usvojeni su nastavni planovi i programi za cjeloživotno učenje u sklopu projekta „Podrška mladim u zapošljavanju u IT sektoru“ na Sveučilištu u Mostaru, dok je, također, donesena Odluka o usvajanju sveučilišnih izbornih kolegija za akademsku 2022./2023. godinu te Odluka o dinamici studentskih izbora za akademsku 2022./2023. godinu. Jedne od točaka dnevnoga reda bile su raspisivanje natječaja za upis na posljediplomski specijalistički studij „Financijsko-računovodstvena forenzika“ i doktorski studij u akademskoj 2022./2023. na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru.

28.09.2022.

Aktivnosti u sklopu projekta SMARTEL

U razdoblju od 26. do 27. rujna 2022. u sklopu aktivnosti SMARTEL projekta održan je sedmi projektni sastanak u Palermu, Italija. Sveučilište u Mostaru predstavljali su prorektorica za međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Sanja Bijakšić, prorektor za poslovanje, ljudske potencijale i upravljanje kvalitetom prof. dr. sc. Zdenko Klepić i

pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije dr. sc. Tomislav Volarić, doc., koji je održao predavanja na temu Iskustva SUM-a u administriranju Moodle platforme. Projekt SMARTEL, punoga naziva Unaprjeđenje procesa obrazovanja kroz razvoj multimedijalne platforme za e-učenje i pametnih učionica, projekt je iz područja izgradnje kapaciteta ERASMUS+ programa,

koji financira Europska komisija, a implementira se od početka 2021. godine. Cilj je SMARTEL projekta poboljšanje procesa obrazovanja razvojem multimedijalne platforme za e-učenje i pametnih učionica. Sveučilište u Mostaru jedan je od partnera na projektu SMARTEL, a u projekt su također uključena sveučilišta iz Crne Gore, Kosova, Španjolske, Malte, Slovenije i Italije.

SENAT SUM-A URUČIO POVELJU I PLAKETU veleposlaniku Narodne Republike Kine u BiH za izniman doprinos razvoju i promociji SUM-a

Odlukom Senata Sveučilišta u Mostaru na svečanosti u Sveučilišnoj galeriji uručene su Povelja Veleposlanstvu Narodne Republike Kine u Bosni i Hercegovini i Plaketa za izniman doprinos razvoju i promociji SUM-a veleposlaniku Li Pingu.

„Ovo je moj treći posjet SUM-u. Svaki put kada sam ovdje, osjećam se kao kod kuće. Bogata kulturna baština i prijateljski entuzijazam nastavnika i studenata ovoga Sveučilišta bude u meni mnoštvo predivnih osjećaja“, kazao je veleposlanik. Dodao je kako SUM podržava nastavne koncepte u kojima su studenti uvijek na prvome mjestu. „U Kini dijelimo istu obrazovnu misao koja je temelj naše suradnje. Kako je Mostar poznat po svome mostu, tako je Sveučilište u Mostaru postalo značajan most spajanja naših dviju zemalja. Nadam se da će ova suradnja pridonijeti još jačemu povezivanju“, istaknuo je Li Ping.

Posebno je zahvalio za povezivanje i otvorenu mogućnost suradnje s Konfucijevim institutom kao i za financiranje lektora na kineskome jeziku koji već godinama djeluje na Filozofskome fakultetu. Na početku današnje svečanosti Željko Knezović, student Filozofskoga Fakulteta Sveučilišta u Mostaru koji pohađa izborni kolegij Osnove kineskoga jezika, na kineskome jeziku pozdravio je sve nazočne.

Rektor SUM-a Zoran Tomić rekao je kako Sveučilište u Mostaru na ovaj način želi zahvaliti veleposlaniku za izniman doprinos i utjecaj koji je uložen kako bi Sveučilište bilo povezano sa srodnim sveučilištima, institutima, centrima istraživačkih mreža i poslovnim subjektima u Narodnoj Republici Kini. „Svjedoci smo činjenice da ste više puta bili u radnim posjetima SUM-u i da ste se jako angažirali povezujući naše dvije prijateljske zemlje i akademske institucije“, poručio je rektor.

ŠESTI REKTORSKI FORUM zemalja Jugoistočne Europe i Zapadnoga Balkana

13.09.2022.

U sklopu događaja sudionici su posjetili
Institut za molekularnu genetiku i genetički
inženjering Univerziteta u Beogradu gdje
su im predstavljena najnovija dostignuća i
tehnologije iz ovoga područja.

Univerzitet u Beogradu 12. i 13. rujna bio je domaćin šestoga Rektorskog foruma zemalja Jugoistočne Europe i Zapadnoga Balkana na kojemu su sudjelovali predstavnici 23 visokoobrazovne institucije. Fokus ovogodišnjega Forumu, na kojemu je u ime SUM-a sudjelovala prorektorica za međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Sanja Bijakšić, bio je na jačanju međunarodne suradnje i internacionalizacije, poboljšanju kvalitete u visokome obrazovanju, snažnije-
mu povezivanju u području znanstvenoistraživačkoga rada, kreiranju baza ekspera-

ta, realizaciji međunarodnih projekata, organiziranju zajedničkih konferencija, radionica kao i zajedničkih doktorskih i postdoktorskih studija. U završnome dijelu događaja predstavnik europske komisije Stijn Delaure predstavio je Europsku strategiju za unapređenje razvoja visokoobrazovnih institucija te su se sudionicima obratili ministar obrazovanja, znanosti i tehnološkoga razvitka Srbije i veleposlanici zemalja sudionica Forumu. Na kraju radnoga dijela Forumu sudionici su nazočili obilježavanju 214. obljetnice osnivanja Univerziteta u Beogradu.

PROMOVIRANI DOKTORI ZNANOSTI Međunarodnoga združenog dokorskog studija u Austriji

Svečana promocija doktora znanosti Međunarodnoga združenog dokorskog studija iz Međunarodnih ekonomskih odnosa i menadžmenta te dokorskoga studija iz Edukacijskih i komunikacijskih znanosti održana je 10. rujna u dvorcu Esterhazy u Eisenstadtu, Austrija. Sveučilište u Mostaru od 2018. dio je Konzorcija od sedam europskih sveučilišta koji izvode Međunarodni združeni interdisciplinarni poslijediplomski studij Međunarodnih ekonomskih odnosa i menadžmenta te studija Edukacijskih i komunika-

cijskih znanosti u tehničkoj organizaciji Sveučilišta primijenjenih znanosti Burgenland, Austrija. Riječ je o jedinstvenu doktorskom međugraničnom studiju koji je prvenstveno istraživački orijentiran program, a specifičnost programa su i male grupe doktoranada. Akademске diplome iz programa združenoga studija zajednički dodjeljuju Ekonomsko sveučilište u Bratislavi, Fakultet međunarodnih odnosa, Slovačka, Sveučilište u Sopronu, Doktorska škola István Széchenyi, Mađarska, Sveučilište prirodnih znanosti u Pragu, Fakultet međunarodnih odnosa i menadžmenta,

Češka, Sveučilište Jurja Dobri-
le u Puli, Fakultet ekonomije
i turizma „Dr. Mijo Mirković“,
Sveučilište Sjever u Varaž-
dinu i Sveučilište u Mostaru.
Diplome je doktorandima u
ime konzorcija uručio rektor
Sveučilišta Sjever iz Hrvatske
prof. dr. sc. Marin Milković.
Na svečanoj dodjeli diploma
ukupno je promovirano 17
doktora znanosti, a među nji-
ma je i dr. sc. Iva Klepić, prva
doktorandica sa Sveučilišta u
Mostaru koja je uspješno za-
vršila poslijediplomski studij
Međunarodnih ekonomskih
odnosa i menadžmenta.

12.09.2022.

Krišto, Čović i Katić Filipović posjetili Sveučilište u Mostaru

05.09.2022.

Uprava Sveučilišta u Mostaru na čelu s rektorom prof. dr. Zoranom Tomićem primila je u posjet Borjanu Krišto, kandidatkinju Hrvatskog narodnog sabora BiH za hrvatskog člana Predsjedništva BiH, predsjednika Hrvatskog narodnog sabora BiH i HDZ-a BiH dr. Dragana Čovića i Darijanu Katić Filipović, nositeljicu liste za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

Rektor Tomić je nazočne upoznao s aktualnim procesima na Sveučilištu, pripremama za novu akademsku godinu kao i iskoracima

„Moram istaknuti ono što je važno, naše Sveučilište je napravilo veliki iskorak u svakom smislu, naravno puno toga još ima za uraditi, treba raditi na kvalitetnom obrazovanju radi budućnosti“, istaknula je Krišto.

koji su do sada napravljeni. Istaknuta su postignuća u području informacijskih tehnologija i SUMIT-a kao sveučilišnog centra te u području međunarodne suradnje gdje potpisanim sporazumima i projektima Sveučilište postaje vidljivo i prepoznatljivo u međunarodnom akademskom prostoru, a time pokazuje i kako su imperativ europski standardi i norme u daljnjem razvoju Sveučilišta.

Također, Krišto je kazala da je Sveučilište jedna od najvažnijih institucija hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, koje mora imati potporu svih razina vlasti u BiH. „Boljom potporom projekata podižemo obrazovanje i znanost te osiguravamo sve potrebne uvjete za daljnji razvoj, modernizaciju i širenje kako bi primijenili sve europske standarde na našem Sveučilištu“, poručila je Borjana Krišto, kandidatkinja Hrvatskog narodnog sabora BiH za hrvatskog člana Predsjedništva BiH.

SUMIT: 56 od 135 škola u novu školsku godinu s e-dnevnikom

05.09.2022.

U školskoj 2022./2023. godini SUMIT eDnevnik će koristiti 56 od 135 škola koje nastavni plan i program izvođe na hrvatskom jeziku u Bosni i Hercegovini. Djeca i roditelji 56 škola moći će putem aplikacije vidjeti bitne informacije koje upisuju razrednici i nastavnici u školama, kao što su ocjene, izostanci i druge bilješke. Nastavnicima, razrednicima i ravnateljima je smanjena administracija i omogućen

lakši rad i upravljanje školom. U proteklome tjednu održano je jedanaest radionica na kojima je sudjevalo više od 700 nastavnika, SUMIT koordinatora i ravnatelja 56 škola koji su odgledali prezentaciju za rad u dnevniku. Podsjećamo, U Hercegbosanskoj županiji u prošloj školskoj godini uspješno su provedeni upisi u srednje škole u potpunosti u elektroničkom obliku, a Srednja ekonomska škola nije koristila dnevnik u fizič-

kom obliku. Učenici i roditelji mogu koristiti mobilnu aplikaciju SUMIT eDnevnik putem svojih Android i iOS mobilnih uređaja. Na taj način ostvaruje se brži i jednostavniji pristup podacima u dnevniku. Brzo i jednostavno je moguće izvršiti uvid u raspored, ocjene, izostanke i druge podatke. Planirana su i nove funkcionalnosti kao što su pregled pisanih provjera znanja koje će korisnici moći preuzeti u svoje kalendare. Obavijest o ocjenama >>>

»»» roditeljima dolazi s odmakom od 48 sati. Učenici se u aplikaciju prijavljuju korištenjem elektroničkog identiteta u sustavu eduID, dok roditelji pristupne podatke mogu dobiti od razrednika ili školskog koordinatora. eDnevnik je aplikacija razvijena u IT centru Sveučilišta u Mostaru u suradnji s koordinacijom ministara obrazovanja Hrvatskog narodnog sabora i to, Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa Hercegbosanske županije, Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i športa Županije Posavske, Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke, Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa Županije Središnja Bosna te Zavoda za odgoj i obrazovanje ŽZH i HBŽ. Uvođenje eDnevnika dio je procesa digitalne transformacije obrazovanja u školama u kojima se nastavni plan i program izvodi na hrvatskom jeziku. Proces je počeo 2017. godine, a ubrzan je u vrijeme pandemije COVID-19., uvođenjem elektroničkog identiteta u eduID sustavu i SUMIT Matice u kojoj se obrađuju osobni podaci učenika i nastavnika te izdaju svjedodžbe.

Potpisan sporazum s Tehnološkim sveučilištem Qingdao

02.09.2022.

Sveučilište u Mostaru potpisalo je Sporazum o međusveučilišnoj suradnji s Tehnološkim sveučilištem Qingdao iz NR Kine. Sveučilište Qingdao (QUT) javno je sveučilište, osnovano 1952. godine, kao građevinska tehnička škola, dok je danas moderno sveučilište koje se uglavnom fokusira na inženjerstvo, koordinirano pokrivajući druga područja kao što su ekonomija, menadžment, književnost, pravo i umjetnost. QUT-ova su glavna područja obrazovanja: građevinarstvo, strojarstvo, inženjerstvo i inženjering okoliša. Zahvaljujući napornom radu, inovativnim istraživanjima i vrhunskim rješenjima, QUT postao je jedno od sveučilišta koje financira Projekt III – plan koji je pokrenulo Ministarstvo obrazovanja NR Kine za uspostavu inovacijskih centara u svrhu prijenosa tehnologije i znanja.

Suradnja će se provoditi preko aktivnosti kao što su institucionalna razmjena nastavnika, tehničkoga i administrativnoga osoblja i studenata, razvoj novih studijskih programa, zajednička istraživanja, kulturni programi te konferencije i druge aktivnosti od zajedničkoga interesa.

SENAT SUM-A URUČIO POVELJU I PLAKETU veleposlaniku Izraela u BiH za izniman doprinos razvoju i promociji SUM-a

Odlukom Senata Sveučilišta u Mostaru na svečanosti u Sveučilišnoj galeriji uručeno su Povelja Veleposlanstvu Države Izrael u Albaniji i Bosni i Hercegovini i Plaketa za izniman doprinos razvoju i promociji SUM-a veleposlaniku Noahu Galu Gendleru. „Primiti takvu zaslugu od Sveučilišta važnije mi je od bilo kakve zasluge. Predstavnik sam maloga naroda koji je kroz cijelu povijest bio žrtva. Oduvijek smo znali da su za nas zlo i zlonamjernik uvijek

iza ugla. Bježali smo i našli smo utočište na jedinom sigurnom mjestu, a to je obrazovanje“, kazao je veleposlanik Noah Gal Gendler. „Svjedoci smo činjenice da je nakon Vašega prvog posjeta SUM-u ubrzan proces akademskoga razumijevanja između SUM-a i Azrieli koledža iz Jeruzalema i Holon Instituta iz Tel Aviva. Prigodom naše posjete Izraelu u veljači ove godine potpisani su bilateralni sporazumi koji su otvorili široke mogućnosti akademske suradnje i istraživanja“, dodao

je rektor. Također je naglasio kako su ih danas okupile plemenitost i želja da povezani zajedno utječu na procese razvoja društva. „A kada smo kod društva, mi u BiH sanjamo vrijednosti kojima je Država Izrael oplemenila cijeli svijet i utjecala na njegov razvoj. U mnogočemu ste nam uzori. Danas nam je drago da možemo reći da su nam uzori prijatelji. Gospodine veleposlanice, vjerujem kako je ovo tek početak naše uspješne suradnje“, kazao je rektor Tomić.

02.09.2022.

Rektor Zoran Tomić istaknuo je kako se Sveučilište na ovaj način zahvaljuje za izniman doprinos i utjecaj koji su uložili kako bi Sveučilište povezali sa srodnim sveučilištima u Državi Izrael.

UNIGEM – „Trening nesvjesne pristranosti“ na SUM-u

31.08.2022.

Fondacija TPO iz Sarajeva u suradnji sa Sveučilištem u Mostaru u okviru Projekta sveučilišne i rodno osviještene politike (UNIGEM) organizira Trening nesvjesne pristranosti od 31. kolovoza do 2. rujna na Pravnom fakultetu SUM-a.

Tijekom tri dana sudionici će moći čuti predavanja i webinare profesora sa Sveučilišta Stanford iz Kalifornije o raznim temama vezanim za pristranost i visoko obrazovanje kao i psihološku sigurnost. Projekt University and Gender Mainstreaming (UNIGEM)

predstavlja opredijeljenost sveučilišta da uvođenjem rodne perspektive osiguraju rodnu ravnopravnost i siguran ambijent za nastavnike i nastavnice kao i studente i studentice na sveučilištima u Bosni i Hercegovini i regiji.

Projekt u cijelosti financiraju vlade Ujedinjenoga Kraljevstva i Sjeverne Irske, a uključeni su TPO fondacija i 20 univerzita/sveučilišta iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije i Crne Gore radi prevencije i borbe protiv rodno zasnovanoga nasilja, diskriminacije i seksualnoga uznemiravanja te osiguranja integriteta i kvaliteta u visokome obrazovanju.

TPO
TPO Foundation from Sarajevo,
in cooperation with the University of Mostar (Sveučilište u Mostaru - SUM),
within the University and Gender Mainstreaming (UNIGEM) Project
organizes

UNCONSCIOUS BIAS TRAINING
from 31 August to 2 September 2022
at the Faculty of Law, University of Mostar (Sveučilište u Mostaru - SUM)
(Address: Mostar Sarajevo, Studentski kamp)

1st Day - Wednesday, 30 August 2022

09:00 - 10:30 Coverings and the training work plan presentation
10:30 - 12:30 Unconscious Bias Training - Rapid Response, Prof. Dr. Melissa Jones Briggs and Prof. Dr. Dan Klein, Stanford University
12:30 - 13:00 Working Coffee Break
13:00 - 13:30 Unconscious Bias Training - Strategies to Mitigate Bias, Prof. Dr. Melissa Jones Briggs and Prof. Dr. Dan Klein, Stanford University
13:30 - 14:00 Lunch
14:00 - 15:30 Psychological Safety - More Strategies in Mitigating Bias, Prof. Dr. Melissa Jones Briggs and Prof. Dr. Dan Klein, Stanford University
15:30 - 16:00 Coffee Break
16:00 - 17:00 Acting with Power II, Prof. Dr. Melissa Jones Briggs and Prof. Dr. Dan Klein, Stanford University
17:00 - 18:00 A short seminar on Bias and Higher education (by Zoom), Prof. Dr. Lori Nielsen Mackenzie, Lead Strategist, Diversity, Equity & Inclusion at Stanford Graduate School of Business and co-founder of the new Stanford Women's Leadership Initiative Lab and former Executive Director of the Clayman Institute for Gender Research

2nd Day - Thursday, 01 September 2022

09:00 - 09:30 Reflections on the previous day
09:30 - 11:30 Acting with Power II, Prof. Dr. Melissa Jones Briggs and Prof. Dr. Dan Klein, Stanford University
11:30 - 12:00 Coffee Break
12:00 - 13:00 Story Craft II, Prof. Dr. Melissa Jones Briggs and Prof. Dr. Dan Klein, Stanford University
13:00 - 14:00 Lunch
14:00 - 15:30 Story Craft II, Prof. Dr. Melissa Jones Briggs and Prof. Dr. Dan Klein, Stanford University
15:30 - 16:00 Coffee Break
16:00 - 17:30 Alliance and Action - Engaging with Power, Prof. Dr. Melissa Jones Briggs and Prof. Dr. Dan Klein, Stanford University

3rd Day - Friday, 02 September 2022

09:00 - 11:30 Developing practical guidelines on application of Unconscious Bias Training to the individual project partner institutions in Bosnia and Herzegovina, Prof. Dr. Zilka Šehić Šekić and Prof. Dr. Ivan Kovačević

Nastavak implementiranja Sporazuma sa Sveučilištem za tehnologiju princeze Sumaje

31.07.2022.

U radnoj posjeti Sveučilištu u Mostaru 25. srpnja boravio je dr. Radhi Hamadeen, direktor ureda za međunarodnu suradnje jordanskog Sveučilišta Princess Sumaya University for Technology (PSUT) u Ammanu. Radhi Hamadeen, koji je ujedno i profesor istoimenog sveučilišta primila je prorektorica za međunarodnu suradnju

Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Sanja Bijakšić. Temeljem ranije potpisanog zajedničkog memoranduma o suradnji dr. Hamadeena je istaknuo važnost njegovog implementiranja u okviru postojećih kapaciteta i mogućnosti prije svega u području inženjerstva i informacijskih tehnologija. Prorektorica Bijakšić je izrazila zadovoljstvo zbog mogućeg

razvijanja partnerstva u IT području po kojem je SUM postao prepoznatljiv kao jedan od regionalnih lidera. Na sastanku su također dogovorene inicijative o poduzimanju budućih koraka suradnje kroz zajedničke prijave znanstveno-istraživačkih projekata te obostrane razmjene studenata i profesora kroz postojeći bilateralni okvir.

Luka Modrić na Sveučilištu u Mostaru

Sveučilište u Mostaru izradilo je devet metara visok mural Luki Modriću u Sveučilišnome kampusu u gradu Mostaru. Znak je to priznanja najboljemu svjetskom nogometašu koji je nosio dres mostarskoga prvaka HŠK Zrinjski. Na prijedlog rektora SUM-a, prof. dr. Zorana Tomića, Uprava Sveučilišta u Mostaru prihvatila je realizaciju najvećega murala koji je Luka Modrić do sada dobio. „Luka Modrić simbol je uspjeha mladog čovjeka. On je paradigma kako se napornim radom može osvojiti svijet. Mi na Sveučilištu kroz Luku Modrića

želimo svjedočiti našim studentima da je sve moguće ako imamo jasan cilj i ako se u njega ulažu naporan rad i velik trud. Luka je igrao na stadionu Zrinjskoga samo 50 metara od svoga murala. I to je razlog zašto će Sveučilište i studenti svaki dan živjeti s velikanom, najvećim i najboljim na svijetu – Lukom Modrićem”, istaknuo je rektor Tomić, navodeći povod podizanja murala Luki Modriću. Studenti studija Slikarstva Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru Jozo Sliško i Stjepan Kraljević oslikali su mural hrvatskoga nogometaša i kapetana Hrvatske nogometne

reprezentacije, Luke Modrića. U sezoni 2003./2004. Luka Modrić igrao je za Hrvatski športski klub Zrinjski Mostar kao posuđeni igrač iz Nogometnoga kluba Dinamo Zagreb. Iako je te sezone HŠK Zrinjski završio na 11. mjestu prvenstvene ljestvice, Modrić je bio proglašen najboljim igračem Premijer lige Bosne i Hercegovine. Nogometnu karijeru započeo je u mlađim uzrastima NK Zadar, a 2000. godine prešao je u GNK Dinamo gdje je, preko posudbi u Zrinjskom iz Mostara i Interu iz Zaprešića, izborio mjesto u prvim jedanaest NK Dinama, nakon čega je 2008. godine zaigrao za

Tottenham, a 2012. potpisao za madridski Real za kojega igra i danas. Na Svjetskome nogometnom prvenstvu 2018. godine u Rusiji, osim osvajanja drugoga mjesta s reprezentacijom Hrvatske, proglašen je najboljim igračem Svjetskoga prvenstva te osvojio Zlatnu loptu koja se dodjeljuje za najboljega igrača svijeta. Kapetan Modrić često je govorio kako ga za Mostar veže puno lijepih uspomena te da je upravo u Mostaru njegova profesionalna karijera krenula uzlaznom putanjom.

22.07.2022.

Pozitivan trend rasta mobilnosti SUM-a

Naime, ove akademske godine naše Sveučilište ugostilo je više od 80 profesora, studenata i administrativnog osoblja iz Europske unije u okviru Erasmus+ programa mobilnosti, dok je istovremeno Sveučilište u Mostaru poslalo na razmjenu na partnerska sveučilišta više od 150 domaćih profesora, studenata i administrativnog osoblja.

Kvaliteta obrazovanja Sveučilišta u Mostaru do sada vidljiva u regionalnim okvirima širi svoju prepoznatljivost i na druga područja. O tomu ne govori samo subjektivna medijacija nego se to lako iščitava i iz statističkih pokazatelja. Strateško partnerstvo u okviru uspostavljene Erasmus+ programske suradnje utemeljeno na dugogodišnjem povjerenju razvijeno je s više visokoškolskih institucija iz Španjolske, Hrvatske, Slovenije, Njemačke, Rumunjske, Francuske, Češke, Nizozemske, Mađarske, Poljske, Austrije, Turske, Italije, Slovačke, Irske, Velike Britanije i Srbije. Najviše dolaznih mobilnosti ostvareno je s više visokoškolskih institucija sa španjolskoga i hrvatskoga govornog područja u poljima umjetnosti, IT-ja, medicine, ekonomije, inženjerstva,

turizma, sociologije, međunarodne suradnje itd. Odlazne mobilnosti SUM-a ostvarene na sličnim znanstvenim poljima imale su iste destinacije kao dominirajuće, uz povećanje zanimanja za jačanjem suradnje s Njemačkom s jedne strane te, u umanjenu broju, ali jednako snažno, s partnerskim institucijama iz drugih zemalja u širem okruženju s druge strane.

Osim iskazana interesa za produbljivanjem postojeće suradnje nemali broj posjetitelja izrazio je svoje pozitivno iznenađenje sveučilišnim kapacitetima uz iznimno oduševljenje prirodnim i kulturnim okruženjem. Svakako moramo izdvojiti impresiju dekana umjetničke akademije iz Seville koji bi rado boravio u Mostaru duže vrijeme kako

bi mogao uhvatiti iz slikarske perspektive krajolik u Rodoču. Pozitivni dojmovi nebrojivi su i nije ih jednostavno „upakirati“ u tekstualnu formu, međutim proživljeni su osjećaji vrijednost koja ostaje i širi miomiris dobra raspoloženja koji vraća čovjeka na njegovo ishodište kako bi ga iznova osjetio.

21.07.2022.

REZOLUCIJA HRVATSKOG ISELJENIČKOG KONGRESA:

Oснаžiti demokratizaciju, demografski razvoj, zajedništvo, povezivanje, obrazovanje i hrvatski nacionalni identitet

02.07.2022.

Na Petom hrvatskom iseljeničkom kongresu na Sveučilištu u Mostaru donesena je Rezolucija u kojoj, između ostaloga, stoji kako očuvanje hrvatskog identiteta neće biti moguće bez ukupne slobode, demokratizacije društva, prostorne životnosti i demografskog razvoja. Ističe se obveza da se pokazatelji i trendovi demografskih negativnosti ublaže, zaustave i promijene po oba revitalizacijska modela – klasičnom

poticajnom populacijskom politikom i selektivnom imigracijskom, te da se demografsku problematiku postavi u temelje gospodarskog i ukupnog razvoja. „Samo ćemo tako nacionalnu sigurnost i hrvatsku budućnost učiniti izvjesnom“, stoji u Rezoluciji. Peti hrvatski iseljenički kongres u Mostaru temeljito je razmatrao gospodarske izazove i perspektive, tražeći nove načine kako osnažiti zajedništvo Hrvata u BiH, Republici Hrvatskoj i iseljeniš-

>>>

» tvu. Konstatirano je kako je globalna pandemija COVID-19 promijenila sve aspekte ljudskog života stavljajući u prvi plan nove informacijsko-komunikacijske tehnologije, kao alat povezivanja i za svekoliku pomoć. COVID pandemija je iz temelja promijenila poimanje radnog mjesta i načina rada i pokazalo se da je u brojnim zanimanjima moguće raditi svoj posao sa svake točke na kugli zemaljskoj, uz preduvjet mrežne podrške. Naglašeno je kako je zajednički nazivnik brojnih nastojanja u tome da se otvore novi digitalni kanali komunikacije na realaciji Hrvati u iseljeništvu – Hrvati u BiH – Hrvati u RH, kako bi se kroz tu suradnju unaprijedili uvjeti života i rada u RH i BiH. Istodobno, kao rezultat tih procesa očekuje se povrat iseljenika u domovine podrijetla ili pak povremeni boravak u njima,

osobito mladih generacija. Kongres prepoznaje visokoškolsko obrazovanje u Hrvatskoj i BiH kao važnu poveznicu gospodarske suradnje i vrlo atraktivan most povezivanja domovinske i iseljene Hrvatske. „U RH i BiH postoje vrlo kvalitetni dodiplomski i poslijediplomski studiji, gdje su troškovi studiranja i boravka vrlo konkurentni. Uz to, Republika Hrvatska daje i treba povećati financijske potpore za tu namjenu. Kongres apelira na Vladu RH da potpomogne studente na Sveučilištu Mostaru kako bi se troškovi studiranja u Mostaru smanjili i izjednačili s troškovima studiranja u Zagrebu“, kaže se u Rezoluciji. Kulturna baština predstavlja jedinstvenu i neponovljivu generacijsku i identitetsku poveznicu u kulturi, gospodarstvu, obrazovanju i drugim područjima ljudskog djelovanja

te je stoga sastavni dio raznih sektora i međusektorskih programa, a njezina važnost istaknuta je u brojnim europskim i nacionalnim strategijama i politikama koje se bave

pitanjima održivog upravljanja i korištenja kulturne baštine. Podsjećamo, na Petom hrvatskom iseljeničkom kongresu, koji se u Mostaru održao od 30. lipnja do 3. srpnja pod

geslom „Izazovi i perspektive zajedništva“, predstavljeno je 150 izlaganja, a sudjelovalo je više od 200 sudionika koji su razgovarali o iseljeničkim i migracijskim temama.

Najtransparentniji upisi u srednju školu – upisi.sum.ba

02.07.2022.

Na mrežnoj stranici upisi.sum.ba objavljeni su neslužbeni rezultati digitalnih upisa učenika u srednje škole u Hercegbosanskoj županiji za prvi prijavni rok na području HBŽ-a koji je trajao od 27. do 30. lipnja 2022. godine. „Suradnja s Ministarstvom i SUMIT koordinatorima u školama tijekom cijelog ovog projekta bila je izvrsna. Tim programera i dizajnera koji je radio na ovom projektu izradio je funkcionalnu aplikaciju moderna izgleda koja je jednostavna za korištenje. Povratne

informacije učenika pozitivne su, a sama aplikacija štedi vrijeme kako učenicima i roditeljima tako i administraciji u srednjim školama“, kazao je Robert Rozić, voditelj projekta SUMIT eUpisi. Aplikacija za upise izrađena je u skladu s uputama Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa HBŽ u suradnji s Centrom za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru – SUMIT u procesu digitalne transformacije obrazovanja u školama koje nastavne planove i programe izvode na hrvatskome jeziku.

Podsjećamo, prva škola koja u potpunosti koristi SUMIT eDnevnik, bez fizičkoga oblika dnevnika, također je s područja HBŽ-a i to Srednja ekonomska škola Livno, a podatci za upis u škole preuzeti su automatski iz SUMIT eMatice. Učenici su mogli u

aplikaciji birati školu, program obrazovanja i prioritete kod upisa. Prije samoga procesa upisa za SUMIT koordinate u školama, ravnatelje i učenike djelatnici SUMIT-a održali su edukacije tijekom svibnja i lipnja. „Na kolegiju s ravnateljima osnovnih i srednjih škola Hercegbosanske županije,

prema riječima ravnatelja, ni u jednoj školi nije bilo problema i upisi nikada nisu prošli jednostavnije i transparentnije, a suradnja između SUMIT-a i škola je na visokoj razini“, kazala je Gordana Nakić, ministrica znanosti, prosvjete, kulture i športa HBŽ.

Peti hrvatski iseljenički kongres na SUM-u

30.06.2022.

Nakon Zagreba, Šibenika, Osijeka i Marije Bistrice, Peti jubilarni kongres organizira se na Sveučilištu u Mostaru kako bi se ukazalo na povijesni značaj i ulogu koju su Hrvati Bosne i Hercegovine imali u povijesti matične domovine Hrvatske. Organizatori su Hrvatskoga iseljeničkog kongresa Centar za istraživanje hrvatskog iseljeničtva i SUM.

Program će započeti Svečanom svetom misom za sudionike Kongresa u četvrtak u 18:00 sati u Katedrali Marije Majke Crkve nakon čega će se događanja premjestiti u Hrvatski dom hercega Stjepana Kosače gdje će dobrodošlicu nazočnima uputiti Danijel Vidović, ravnatelj Hrvatskoga doma hercega Stjepana Kosače, i Marin Sopta, predsjednik Centra za istraživanje hrvatskog iseljeničtva. Na samome početku programa, koji je planiran za 20:00 sati,

bit će predstavljen zbornik Hrvatska izvan domovine IV te otvorenje izložbe pod nazivom Dio nas.

„Imajući u vidu da je Mostar najveći hrvatski grad u Bosni i Hercegovini, bilo je logično nakon analiza gdje, šta i kako da se kongres održi na Sveučilištu u Mostaru. Važno je napomenuti da izlagači dolaze iz Argentine, Australije, SAD, Kanade i naravno europski zemalja“, kazao je Marin

Sopta iz Centra za istraživanje hrvatskog iseljeničtva. Kao i prethodni kongresi, U različitim tematskim cjelinama obrađuju se pitanja iz područja demografije, gospodarstva, javnih politika, povijesti, kulture, umjetnosti, jezika, baštine, duhovnosti, one u svezi s društvenim i tehnološkim promjenama te druge aktualne teme koje povezuju iseljeničtvo i domovinu. Tanja Trošelj Miočević iz Centra za istraživanje

hrvatskog iseljeničtva istaknula je kako je njihov cilj od osnutka i prvog iseljeničkog kongresa povezivanje hrvata ma gdje god bili, te da žele hrvatskom društvu pokazati važnost hrvatskog iseljeničtva i ulogu koju ono može imati. „Trudimo se sve te godine ukazati na važnost Hrvata u Bosni i Hercegovini jer želimo poslati poruku stvaranju globalnog zajedništva i povezivati hrvate na svim razinama“, dodala je Trošelj Miočević. Radni dio Kongresa, na kojemu će sudjelovati 150 znanstvenika i profesora iz cijeloga svijeta, planiran je kroz izlaganja i panel rasprave te obuhvaća pitanja i teme kao što su hrvatski narod u BiH, demografski izazovi i hrvatsko iseljeničtvo u prošlosti i sadašnjosti, iseljavanje i migracijski procesi, vanjski i unutrašnji čimbenici, politika RH prema iseljeničtvu, gospodarske veze, uloga Katoličke Crkve u čuvanju hrvatskoga nacionalnog i vjerskog identiteta, povijesni osvrti i društveni procesi, novi oblici povezivanja i umrežavanja, baština, umjetnost i otvorena znanost, potencijali kulturne i kreativne industrije u povezivanju domovinske i iseljene Hrvatske te digitalno okruženje i ICT industrija.

Peti hrvatski iseljenički kongres otvoren je znanstvenicima i stručnjacima iz cijeloga svijeta koji se bave iseljeničkim i migracijskim temama i očuvanjem hrvatskoga nacionalnog identiteta, kao i gospodarstvenicima, umjetnicima, stručnjacima svih generacija te iseljenicima i povratnicima u domovinu kako bi predstavili svoj rad i iskustva.

„Uvjereni smo da će ovaj kongres prenijeti malo širu spoznaju o Sveučilištu njegovu poslanju, važnosti u očuvanju hrvatskog identiteta, a povezivanju hrvatske iseljeničke zajednice. Naglasio bih da će Sveučilište u Mostaru stipendirati 10 budućih studenata iz Južne Amerike, Australije, Kanade i ostalih zemalja iz kojih naši iseljenici dolaze“, kazao je prof. dr. sc. Vlado Majstorović sa Sveučilišta u Mostaru.

Pokrenut postupak za utemeljenje Teološko-katehetskoga instituta kao ustrojbene jedinice SUM-a

28.06.2022.

Usvajanjem Odluke na sjednici Senata Sveučilišta u Mostar pokrenut je postupak utemeljenja Teološko-katehetskoga instituta kao nove ustrojbene jedinice SUM-a. Nakon Senata predmet će se uputiti u daljnje procedure u skladu sa zakonskim propisima i procedurama. Teološko-katehetski institut osnovan je 1987. godine te ima obilježje visokoškolskoga znanstveno-nastavnog crkvenog učilišta teološko-katehetskih i religijsko-pedagoških znanosti na kojemu se poučava o bogoslovnim i filozofskim znanostima, religijskoj pedagogiji

i katehete te drugim društvenim i humanističkim znanostima koje pripadaju kršćanskoj i općoj kulturi. Također je na sjednici donesena Odluka o raspisivanju natječaja za izbor/reizbor u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja, a usvojen je i Gender akcijski plan rodne ravnopravnosti na Sveučilištu u Mostaru. Nastavno osoblje SUM-a bogatije je za četiri docenta, tri viša asistenta i jednoga asistenta. Odlukom Senata SUM će biti nakladnik znanstvene monografije udžbenika, zbornika i knjiga iz različitih područja.

Nastavak aktivnosti uspostavljanja jedinstvenog knjižnično-informacijskog sustava

23.06.2022.

U Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine završena je obuka Upotreba programske opreme COBISS3 / Preuzimanje zapisa i fond na kojoj su sudjelovali knjižničari pet visokoškolskih knjižnica Sveučilišta u Mostaru te time će u predstojećemu vremenu biti omogućeno preuzimanje zapisa o građi koje posjeduju Knjižnica Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti, Knjižnica Ekonomskoga

fakulteta, Knjižnica Fakulteta zdravstvenih studija, Knjižnica Fakulteta građevine, arhitekture i geodezije i Knjižnica Fakulteta strojarstva, računarstva i elektrotehnike.

U suradnji Sveučilišne knjižnice Sveučilišta u Mostaru i Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine ovom obukom nastavljaju se aktivnosti uspostavljanja jedinstvenoga knjižnično-informacijskog sustava na razini Sveučilišta u Mostaru.

Dodijeljen počasni doktorat SUM-a akademiku Ivanu Aralici

20.06.2022.

Prema europskoj sveučilišnoj tradiciji dodjela počasnoga doktorata izniman je događaj za sveučilište, a svaki počasni doktor, osim časti i naslova, obvezuje se na čuvanje ugleda i dostojanstva sveučilišta. Senat SUM-a na 386. sjednici dodijelio je počasni doktorat Sveučilišta u Mostaru jednomu od najvećih hrvatskih književnika 20. i 21. stoljeća akademiku Ivanu Aralici zbog njegova iznimna ugleda, ali poglavito zbog angažiranosti oko rasvjetljavanja važnih povijesnih zbivanja vezanih za bosanskohercegovačke Hrvate, koji mogu biti izvrstan okvir za razumijevanje današnjega stanja i sudbine istoga tog dijela hrvatskoga narodnog korpusa.

Svečanost dodjele održana je u zgradi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu u najvišoj znanstvenoj i umjetničkoj ustanovi u Republici Hrvatskoj. U pozdravnome govoru rektor Tomić naglasio je da se sveučilišta ne bi smjela pretvoriti u bešćutne pogone u kojima se osposobljavaju vrhunski stručnjaci, ali za koje vrijede samo činjenice hladna razuma, nego bi morala biti u pravome smislu riječi hramovi ljudskoga duha. „Stalan je napor oko ovjeravanja vlastita nacionalnog, kulturnog i građanskog identiteta osoban ulog za budućnost. U tome nam od ve-

Na kraju svečanosti akademik Aralica zahvalio je Stručnomu povjerenstvu i Senatu SUM-a što su mu dodijelili počasni doktorat Sveučilišta u Mostaru jer ga je to ganulo i obradovalo. „Svima kojima dugujem zahvalnost: vi ste zaključili da sam svojim dosadašnjim književnim radom zaslužio počasni doktorat, a ja ću se truditi da do kraja života ostanem dostojan te časti“, naglasio je Aralica.

SUM na Globalnom forumu o demokraciji, održivosti i društvenoj pravdi

20.06.2022.

Sveučilište Dublin City bilo je domaćin ovogodišnjega, sedmog po redu, Globalnog foruma Higher education leadership for Democracy, Sustainability and Social Justice koji se održao 16. i 17. lipnja u Dublinu. Organizatori Foruma su Vijeće Europe, Međunarodni konzorcij za visoko obrazovanje, građansku odgovornost i demokraciju, Međunarodna asocijacija sveučilišta i Organizacija američkih država. Tijekom dvodnevno programa raspravljalo se o ulozi visokoobrazovanih institucija u izgradnji pravednijega, inkluzivnijega i održivoga demokratskog društva. Forum je okupio više od 120 predstavnika iz 45 zemalja, a prorektorica za međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Sanja Bijakšić bila je predstavica Bosne i Hercegovine.

like koristi mogu biti Aralićini poučni, na autentičnim izvorima utemeljeni uravnoteženi tekstovi, njegov intelektualni i nacionalni habitus te neupitna naklonost svim pripadnicima hrvatskog nacionalnog korpusa“, istaknuo je rektor Tomić. Stručno povjerenstvo za dodjelu počasnoga doktorata znanošti činili su prof. dr. sc. Dragan Čović, prof. dr. sc. Zoran Tomić, prof. dr. sc. Ivica Musić, prof. dr. sc. Katica Krešić i prof. dr. sc. Miro Radalj. Predsjednika povjerenstva i promotor akademik Dragan Čović kazao je da ova dodjela počasnoga doktorata ima veliku vrijednost jer je riječ o jednome iznimnom čovjeku, nositelju znanstvenoga i društvenoga života Hrvata bilo gdje da se nalaze, čija je posvećenost pozivu i javnomu dobru hrvatskoga društva dostojna hvale i divljenja. „Aralica je učinio izniman pothvat da se povijest Hrvata u Bosni i Hercegovini, njihove priče i tradicija ne prepuste zaboravu. Njegovo književno svjedočanstvo ostavlja neizbrisiv trag u vremenu o mentalitetu, snazi

i vjeri Hrvata u Bosni i Hercegovini. Akademik Ivan Aralica zasigurno je jedan od najvećih hrvatskih književnika 20. i 21. stoljeća te je, zbog angažiranosti oko rasvjetljavanja važnih povijesnih zbivanja vezanih za bosanskohercegovačke Hrvate, posve opravdano zaslužio počasni doktorat Sveučilišta u Mostaru“, dodao je akademik Čović. Pisanje je za Aralicu poslanje, misija, u najboljemu značenju tih pojmova. Ljepota Aralićina pisanja jest i u tome što na kraju uvjerava čitatelja kako čovjekovo putovanje prema kraju, putovanje koje zovemo životom, usprkos svim nedaćama ima smisla. Ivan Aralica rođen je u Promini 10. rujna 1930. Učiteljsku školu u Kninu završio je 1953., a studij jugoslavistike na Filozofskome fakultetu u Zadru 1961. Radio je kao učitelj u selima Dalmatinske zagore i kao ravnatelj Učiteljske škole, odnosno Pedagoške gimnazije u Zadru. Potkraj 1960-ih politički se angažirao u okviru Hrvatskoga proljeća. Od 1969. do 1972. bio je i zastupnik u

Saboru Republike Hrvatske. S političkim promjenama 1990. vraća se u politiku: na izborima 1993. postaje saborskim zastupnikom i potpredsjednikom Županijskoga

doma Sabora. S političkih se dužnosti povukao 2000. Redoviti je član HAZU -a od 1992. Dobitnik je „Nagrade Vladimir Nazor“ za životno djelo 2010. Prozaik, ese-

jist i filmski scenarist Ivan Aralica nedvojbeno je jedno od najvećih imena hrvatske književnosti druge polovine 20. i početka 21. stoljeća.

Završen Drugi International Staff Training Week na SUM-u

Svečanom dodjelom certifikata u vanjskome amfiteatru kampusa Sveučilišta u Mostaru zaključen je 2. Međunarodni tjedan mobilnosti. Ovaj događaj u organizaciji Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Mostaru okupio je 30 sudionika partnerskih sveučilišta iz Španjolske, Austrije, Rumunjske, Češke, Mađarske, Poljske, Njemačke i Hrvatske. U petodnevnome programu djelatnici Ureda za međunarodnu suradnju predstavili su Sveučilište u Mostaru sudionicima razmjene. Tjedan je započeo na Medicinske fakulteta, a nakon službenoga otvaranja i predstavljanja Sveučilišta u Mostaru sudionici su imali priliku posjetiti Stomatološku kliniku, čuti o studijskome programu medicine koji se u potpunosti izvodi na engleskome jeziku te su predstavljene i ostale mogućnosti studiranja na nekome od stranih jezika na Sveučilištu.

Drugi dan na Filozofskome fakultetu održane su prezentacije na temu COVID-19, prezentacije partnerskih Sveučilišta, kao i prezentacija Ureda za podršku studentima s invaliditetom te Centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru. Nakon radnoga dijela dana sudionici su posjetili Smart kampus Sveučilišta, Sveučilišnu televiziju i medijski centar, Tvornicu učenja na Fakultetu strojarstva, računarstva i elektrotehnike te održali sastanke na temu buduće suradnje s predstavnicima Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije.

U sklopu trećega dana u prostorijama Akademije likovnih umjetnosti u Širokome Brijegu online predavanje održala je gđa. Elena Eynhorn s Technische Universität iz Berlina o temi Kako napisati uspješan projektni prijedlog za Erasmus+ i Horizon projekte? na temelju svoga bogatog iskustva u međunarodnoj suradnji

jer više od 10 godina razvija i upravlja strateškim međunarodnim obrazovnim i istraživačkim programima. Također su sudionicima predstavljani Erasmus+ projekti Sveučilišta, ali i Ured za projekte kroz primjere dobre prakse ostalih EU projekata.

Četvrti radni dan sudionike je ugostio Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti u Rodoču, gdje je prof. Irene Zavrl sa Sveučilišta primijenjenih znanosti Burgenland, Austrija, voditeljica konzorcija doktorskih studija, predstavila Međunarodni združeni interdisciplinarni poslijediplomski studij Međunarodnih ekonomskih odnosa i menadžmenta i Edukacijskih i komunikacijskih znanosti u čijemu je konzorciju i Sveučilište u Mostaru. Također, voditeljica Ureda za partnerstvo i projekte dr. sc. Ivona Peternel, sa Sveučilišta Jurja Dobrile Pula, održala je predavanje na temu Internacionalizacija sveučilišta kroz

Drugi International Staff Training Week u središte svojih predavanja i rasprava stavio je utjecaj pandemije izazvane koronavirusom na internacionalizaciju.

razvoj međunarodnih projekata. Priliku za degustiranje vina, kao i ostalih plodova rada studenata omogućilo je nastavno osoblje s Agronomskoga i prehrambeno-tehnološkog fakulteta, a sudionici su imali priliku posjetiti i poslušati o nastanku Sveučilišne galerije i Tiskare Sveučilišta u Mostaru PRESSUM. Kao što je na svečanoj dodjeli certifikata istaknuto, ovakvi događaji jedinstvena su prilika za promociju Sveučilišta, a samim time i jačanja partnerstva i širenje međunarodnih mreža suradnje visokoga obrazovanja.

SUM suorganizator okruglog stola "War in Ukraine: Consequences for the World Economy"

17.06.2022.

Medunarodni okrugli stol na temu War in Ukraine: Consequences for the World Economy u organizaciji Nacionalnog Tehničkog Sveučilišta u Ukrajini „Igor Sikorsky Kyiv – Politehnički institut“ Fakultet za menadžment i marketing i suorganizaciji Sveučilišta u Mostaru te još 12 europskih

institucija visokog obrazovanja održan je 16. lipnja. Ispred Sveučilišta u Mostaru u raspravi su sudjelovali docenti Dražen Barbarić i Petar Smeriga s Filozofskog fakulteta i više asistentice Marina Jerinić i Jelena Jurić s Ekonomskog fakulteta.

Brojni sudionici s europskih sveučilišta svojim su izlaganjima u središte rasprave stavili trenutna ratna zbivanja u Ukrajini i utjecaj ratnih događanja na svjetsku ekonomiju.

ODRŽANA REDOVITA SJEDNICA Rektorskog zbora/ konferencije BiH

Rektorski zbor/konferencija BiH održao je redovitu sjednicu u Sarajevu pod predsjedavanjem prof. dr. Rifata Škrijelja, rektora Univerziteta u Sarajevu. Rektorski zbor/konferencija BiH nakon dužeg usuglašavanja prihvatila je novi i izmijenjeni Statut RZ/K BiH.

Na sjednici je razmatrana autonomija univerziteta/sveučilišta i akademskih sloboda s kojima se javni univerziteti/sveučilišta susreću u svojoj praksi. Povod za ovu raspravu je nova Odluka Ustavnog suda BiH koju je podnio Univerzitet u Zenici, a koji ukazuje na neustavnost brojnih rješenja koje je donijelo nadležno ministarstvo Zeničko dobojske županije/kantona. U zadnje tri Usov godine Ustavni sud BiH donio je tri presude koje reguliraju prava akademskih sloboda i autonomiju univerziteta/sveučilišta. Rektorski zbor/konferencija BiH u želji da ojača akademske slobode organizirat će okrugli stol na ove teme naglašavajući i finansijsku neovisnost i odbacujući pritiske nadležnih finansijskih institucija. Rektorski zbor/konferencija BiH razmatrao je i druga pitanja i informacije iz svoje nadležnosti.

08.06.2022.

NAGRAĐENI STUDENTI Pravnoga fakulteta na prijemu kod rektora Tomića

07.06.2022.

Rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. Zoran Tomić primio je studente Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru koji su na državnome debatnom natjecanju „Majski dani“ u organizaciji Debatnoga kluba Pravnoga fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci osvojili vrijedne nagrade. Studenti Pravnoga fakulteta Mate Herceg i Ana Šego osvojili su drugo mjesto na državnome debatnom natjecanju, format Karl Popper, dok su studenti Magdalena Zelenika i Renato Rajić zauzeli treću poziciju u Britanskome parlamentarnom formatu. Vrijedi istaknuti da je Mate Herceg osvojio prvo mjesto u pojedinačnoj kategoriji za najboljega govornika državnoga natjecanja. Voditeljice Debatnoga kluba SUM-a,

Marijana Artuković i Ivana Rašić, bile su dio sudačkih vijeća kojeg su činili svi predstavnici klubova diljem Bosne i Hercegovine. Također, na Pravnome fakultetu SUM-a tijekom vikenda održano je državno natjecanje u simuliranu suđenju pred Europskim sudom za ljudska prava „Ius versus iustitiam“ u organizaciji Studentskoga zbora Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru, a uz potporu Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini i Visokoga sudskog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine. Na natjecanju su sudjelovali studenti pravnih fakulteta Sveučilišta u Mostaru, Univerziteta „Džemal Bijedić“, Univerziteta u Zenici, Univerziteta u Bihaću, Univerziteta u Istočnome Sarajevu i Univerziteta u Tuzli.

Rektor Tomić pohvalio je i podržao studentski angažman i proaktivnost te naglasio kako studenti Sveučilišta svojim pozitivnim primjerima i osvojenim nagradama maksimalno pridonose da studentski život na SUM-u bude kvalitetniji i bolji.

Senat SUM-a dodijelio počasni doktorat Damiru Borasu

02.06.2022.

„Dodjela naslova 'doctor honoris causa' meni kao rektoru Sveučilišta u Zagrebu nije samo priznanje meni osobno nego i priznanje cijelomu Sveučilištu u Zagrebu koje je u svojoj višestoljetnoj povijesti, mijenjajući imena i ustroj, nosilo i ime „Hrvatsko sveučilište“ te je bilo i ostalo, a bit će i ubuduće stožerna hrvatska nacionalna institucija u području visokoga školstva, znanosti, kulture i umjetnosti, transfera tehnologije i znanja, društvenih djelatnosti i čuvar hrvatskoga nacionalnog identiteta, čuvar hrvatskoga jezika i čuvar europskih vrijednosti. Danas se, stoga, osjećam ispunjeno i sretno, nadajući se da sam kao profesor, nastavnik i znanstvenik, kao rektor i dekan, ali i kao prijatelj Sveučilišta u Mostaru, svoju misiju dobrim

dijelom i ostvario“, istaknuo je prof. dr. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu, povodom dodjele titule počasnoga doktora Sveučilišta u Mostaru. Rektor Boras zahvalio je svim profesorima i nastavnicima Sveučilišta u Mostaru s kojima je surađivao, ali i svima ostalima s kojima se susretao i koji su mu svaki boravak u Mostaru učinili lijepim i nezaboravnim.

Počasni doktorat, Doctoris Honoris Causa, najviše priznanje koje Sveučilište u Mostaru dodjeljuje istaknutim znanstvenicima i uglednim javnim osobama za poseban doprinos od trajnoga značenja kako Sveučilištu tako i široj društvenoj zajednici u pojedinim područjima znanstvenoga, kulturnoga i umjetničkoga stvaralaštva dodijeljen je rektoru Borasu za izniman

međunarodni ugled, osobito kao znanstveniku na području informacijskih znanosti, te za suradnju s akademskom i znanstvenom zajednicom Sveučilišta u Mostaru, čijemu ugledu, razvoju, što većoj vidljivosti i prepoznatljivosti neprestano pridonosi. „Sudbina je htjela, a vjerujem i odgoj te utjecaj u domu, da dva do tri desetljeća kasnije na Sveučilište u Mostaru dođe još jedan Boras, mlađi, ali nikako manji ili manje značajan u odnosu na ono što je ostavio njegov otac Mile.

Bio je to prof. dr. Damir Boras, profesor informacijskih znanosti. Došao je u Mostar kao ugledan ugledan i renomiran profesor, došao je i kao dekan Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, ali i kao rektor istoga tog sveučilišta. Došao je s vizijom i odlučnošću da zajedno sa svojim timom utemelji Studij informacijskih znanosti na Filozofskome fakultetu. I ne samo da ih je osnovao nego taj studij godinama afirmira, neprestano predajući i radeći sa svojim studentima i kolegama. Svoje

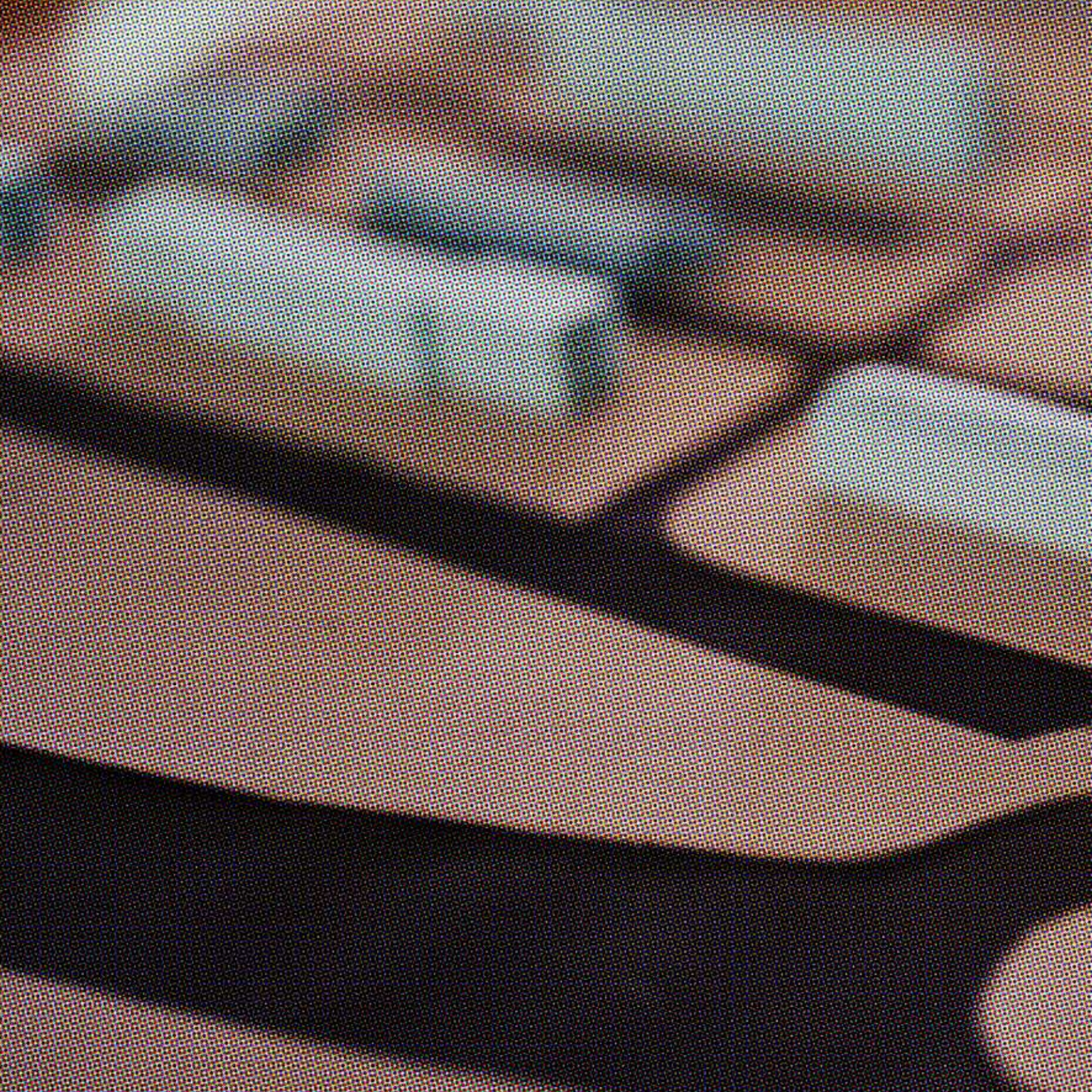
znanje prenosi i polaznicima doktorskih studija. Jednom riječju, vizionar i utemeljitelj, Damir Boras profesor je koji ispunjava sve akademske zadatke koji su mu povjereni“, kazao je nazočnima rektor prof. dr. Zoran Tomić. Stručno povjerenstvo, koje je imenovano za ocjenu prijedloga za dodjelu počasnoga doktorata Sveučilišta u Mostaru, činili su prof. dr. sc. Ivica Musić, predsjednik Povjerenstva, te članovi prof. dr. sc. Marin Milković, prof. dr. sc. Marko Odak, prof. dr. sc.

Jadranka Lasić Lazić te prof. dr. sc. Iko Skoko. „Posebno je važno istaknuti iskrenu privrženost prof. dr. sc. Damira Borasa Sveučilištu u Mostaru. Ne samo kao znanstvenik i kao nastavnik nego i kao utjecajna osoba u Republici Hrvatskoj u svojim je javnim nastupima uvijek ukazivao i ukazuje na prevažnu ulogu koju Sveučilište u Mostaru ima za opstanak hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini te jasno i nedvosmisleno poziva i poziva sve političke i ine

čimbenike da mostarskomu sveučilištu pruže svekoliku pomoć i ne prestanu skrbiti o njemu“, istaknuo je predsjednik Povjerenstva, dekan Filozofskoga fakulteta prof. dr. Ivica Musić. Rektor Boras objavio je više od 200 znanstvenih i stručnih radova, knjiga i srednjoškolskih i visokoškolskih iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti, programiranja, e-učenja, računalne obradbe teksta i jezika, leksikografije i enciklopedistike.

Znanstveno djelovanje prof. dr. sc. Damira Borasa potkrijepljeno je i odgovarajućim odjekom u znanstvenim časopisima pa, iako se pretežno bavi relativno uskim područjem računalne obradbe hrvatskoga jezika, ima znan broj citata. Bio je mentorom triju znanstvenih magisterija i 38 doktora znanosti, a devet je studenata uz njegovo mentorstvo dobilo Rektorovu nagradu.

ODRŽAN TREĆI PO REDU MEĐUNARODNI ZNANSTVENO-STRUČNI SKUP Znanost, znanstvena komunikacija i časopisi

Sveučilište u Mostaru u suorganizaciji s Ministarstvom civilnih poslova Bosne i Hercegovine organiziralo je treći po redu Međunarodni znanstveno-stručni skup Znanost, znanstvena komunikacija i časopisi. Na predavanjima, okruglome stolu i radionici bilo je prisutno više od 150 zainteresiranih profesora, urednika časopisa, doktoranada i gostiju s drugih sveučilišta.

Ove je godine posebno istaknuta tema o ulozi znanosti kao jednog od temeljnih preduvjeta opstanka te globalna i strateškog pozicioniranja Sveučilišta. Organizirana je i radionica za doktorande, panel-diskusija na kojoj su sudjelovali predstavnici znanstvenih časopisa uz stručna izlaganja o znanstvenim istraživanjima i znanstvenoj komunikaciji.

U uvodnome obraćanju govorila je savjetnica ministrice civilnih poslova dr. sc. Sanja Vlasićević, doc., koja je, između ostalog, izrazila podršku svim sveučilištima

u poticanju uspostavljanja načela otvorene znanosti i kulture upravljanja znanstvenim informacijama. Znanstveno-stručni skup otvorio je prof. dr. sc. Zoran Tomić, rektor Sveučilišta u Mostaru, koji je istaknuo činjenicu da bez znanstvene komunikacije nema niti razmjene znanja koja je temelj za sustavno poticanje znanstvene izvrsnosti i razvoja znanosti.

Predavanja su održali prof. dr. sc. Dragan Primorac, nositelja titule veleposlanika Global Penn State Ambassador, osnivač Specijalne bolnice Sv. Katarina i suradnik na Sveučilištu Penn State, SAD, Sveučilištu New Haven, SAD, sveučilištima u Splitu, Rijeci i Osijeku, Hrvatska, prof. dr. sc. Matko Marušić sa Sveučilišta u Splitu, osnivač i urednik emeritusa časopisa ST OPEN, bivši dekan na Medicinskoj fakultetu Sveučilišta u Splitu te osnivač Croatian medical journal, jednog od najutjecajnijih znanstvenih časopisa u regiji, te prof. dr. sc. Jadranka Stojanovski s Instituta Ruđer

Bošković i Sveučilišta u Zadru koja je u svojoj karijeri pokretala brojne projekte u svezi s organizacijom informacija o znanosti i znanstvenicima poput projekta HRČAK – portal hrvatskih časopisa u otvorenu pristupu. Pokretači inicijative, organizatori ovoga Simpozija na čelu s predsjednikom Organizacijskoga odbora dr. sc. Josipom Šimićem, doc., ovime žele

potaknuti usvajanje prakse otvorena, ponovljiva i odgovorna istraživanja za dobrobit društva u Bosni i Hercegovini,

a u skladu s preporukama, načelima, dokumentima i primjerima najboljih praksi otvorene znanosti.

Ovaj događaj obilježio je i radni dio pripreme teksta Inicijative za donošenje politike otvorene znanosti u Bosni i Hercegovini kojim Sveučilište u Mostaru pokazuje kako prepoznaje aktualne izazove u sustavnu poticanju istraživačke izvrsnosti i razvoju znanosti.

Senat: Usvojena odluka o upisu studenata u prvu godinu

25.05.2022.

Odluka o upisu studenata u I. godinu studija na Sveučilištu u Mostaru u akademskoj 2022./2023. godini usvojena je na sjednici Senata Sveučilišta.

Također na sjednici su usvojene odluke o usvajanju nastavnog plana i programa diplomskog sveučilišnog studija Primaljstva na Fakultetu zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru te o usvajanju nastavnog plana i programa preddiplomskog sveučilišnog studija

Kozmetologija na Farmaceutskom fakultetu. Donesena je odluka o raspisivanju natječaja za upis na doktorski studij iz pravnih znanosti na Pravnom fakultetu u akademskoj 2022./2023. godini.

Kada je riječ o provedbi izbora i reizbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja na Sveučilištu u Mostaru izabrana su tri redovita profesor, četiri izvanredna profesora, tri docenta, dvanaest viših asistenata te šest asistenata.

Otvoren 9. Sveučilišni likovni simpozij

Ispred Sveučilišne Galerije u Rodoču svečano je otvoren 9. Sveučilišni likovni simpozij. Okupljenima se obratio rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić, voditelj Sveučilišne Galerije Marin Ivanović i v. d. dekana Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru dr. sc. Svetislav Cvetković, doc. Sveučilišni likovni simpozij tradicionalno okuplja tridesetak akademskih umjetnika iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Crne Gore koji će u podneblju neobične ljepote, čudesna ambijenta i nesvakidašnje stvaralačke atmosfere razmijeniti iskustva, ostvariti kontakte te stvarati umjetnička djela. U narednim danima provodit će se mnogobrojne aktivnosti u sklopu Simpozija, a počinju u srijedu, 25. svibnja u 18 sati

kada će u Sveučilišnoj galeriji u Širokome Brijegu (Akademija likovnih umjetnosti) biti upriličeno otvorenje izložbe Interakcija: Katarina Galić i Mateja Galić. U četvrtak, 26. svibnja u 13 sati u Sveučilišnoj galeriji u Rodoču prof. emeritus dr. sc. Antun Karaman održat će predavanje na temu „Kolorizam dubrovačke slikarske škole“, dok će u petak, 27. svibnja u 13 sati u Sveučilišnoj galeriji u Rodoču biti upriličeno premijerno prikazivanje dokumentarnoga filma „Vatroslav Kuliš: VATRA“, u produkciji Sveučilišne televizije. Otvorenje izložbe djela nastalih na Sveučilišnome likovnom simpoziju predviđeno je za subotu, 28. svibnja u 13 sati u Sveučilišnoj galeriji u Rodoču te će, kao i prethodnih godina, biti otvorena za sve posjetitelje.

25.05.2022.

SUM na generalnoj skupštini Rektorske konferencije Alpe-Jadran (AARC)

23.05.2022.

Porektor za biomedicinu prof. dr. sc. Milenko Bevanda nazočio je online konferenciji u organizaciji Sveučilišta u Skadru "Luigi Gurakuqi", povodom sastanka Generalne skupštine AARC-a (Alps-Adriatic Rectors' Conference). AARC (Rektorska konfe-

rencija međusveučilišne mreže alpsko-jadranskog geostrateškog položaja) je mreža s više od 40 sveučilišta koja predstavljaju njihovi rektori ili predsjednici, a koja imaju svoje geografsko porijeklo u Alpama ili u jadranskoj regiji. Na sastanku se razgovaralo o već provedenim i planiranim aktivno-

stima usmjerenim prema unapređivanju i sustavnome razvijanju različitih oblika međusveučilišne suradnje u području znanstvenoga, stručnoga i nastavnoga djelovanja, kao što su organizacija doktorske konferencije, uspostava novoga prekograničnog studentskog programa te prijam novih članica.

Glavni su ciljevi AARC-a promicanje transnacionalnoga dijaloga i prekogranične suradnje u područjima obrazovanja i znanstvenoga istraživanja između visokoškolskih ustanova diljem regije, kao i suradnja s različitim partnerima u sferama kulture, industrije, umjetnosti i poslovanja.

Hercegbosanska županija prva u BiH kreće sa SUMIT eUpisima

19.05.2022.

Hercegbosanska županija od ove školske godine kreće sa SUMIT eUpisima u svim srednjim školama. Aplikacija SUMIT eUpisi digitalni je oblik upisa i na ovaj način osigurava se što jednostavniji i napredniji sustav za upis učenika u školu. Također se osigurava transparentnost procesa upisa u školu jer će u svakome trenutku biti moguće provjeriti bodovno stanje na rang-listi. Svi će učenici imati uvid u rang-listu koja govori koliko bodova ima svaki učenik i tako će biti informirani u svezi s tim zadovoljavaju li kriterije potrebne za upis u određeni smjer u školi.

Također je dogovoreno održavanje prezentacije SUMIT eUpisa svim učenicima devetoga razreda osnovnih škola u županiji kako bi ih pobliže upoznali s aplikacijom.

Na sastanku u ime Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa prisustvovali su ministrica Gordana Nakić, županijski koordinator Tin Brdar i Bruno Pervan, dok su SUMIT predstavljali pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije Sveučilišta u Mostaru dr. sc. Tomislav Volarić, doc., voditelj projekta SUMIT eUpisi Robert Rozić te Ivan Ostojić, Josip Doko i Franjo Vučić, članovi SUMIT-a.

Na sastanku održanome u rektoratu SUM-a između predstavnika Centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru i Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa Hercegbosanske županije dogovoreni su završni koraci za aplikaciju kao i termini održavanja radionice za SUMIT školske koordinatore i ravnatelje svih srednjih škola u Hercegbosanskoj županiji.

Smotra okupila srednjoškolce u sveučilišnom kampusu

18.05.2022.

Sveučilište u Mostaru održalo je smotru za srednjoškolce završnih godina s ciljem predstavljanja fakulteta i studijskih programa. Smotra se održala na otvorenom amfiteatru kampusa Sveučilišta na kojem se predstavilo jedanaest fakulteta

zajedno s profesorima i studentima, koji su podijelili svoja iskustva i znanja s učenicima kako bi lakše donijeli odluku svog životnog usmjerenja. Okupili su se učenici srednjih škola koje su zajedno sa svojim profesorima istražili sve što nudi Sveučilište. „Ove godine

Sveučilište organizira smotru u nešto drugačijem izdanju, promocija Sveučilišta će trajati sve do razredbenih rokova u srpnju. Trudimo se naše studente spremati za tržište rada kako bi pri završetku studija bili konkurenti u svojoj struci“, izjavila je prof. dr. sc. Sanja Bijakšić,

prorektorica za međunarodnu suradnju SUM-a.

Neki od nama najznačajnijih projekata su besplatni tečajevi iz raznih područja, studentska malonogometna liga kao i studentski debatni klub koji je svoja vrata otvorio svim fakultetima“, izjavila je Ivana Rašić, predsjednica Studentskog zbora SUM-a.

Kako se bliži kraj srednjoškolskog obrazovanja i akademske godine, maturanti su pred velikom životnom odlukom

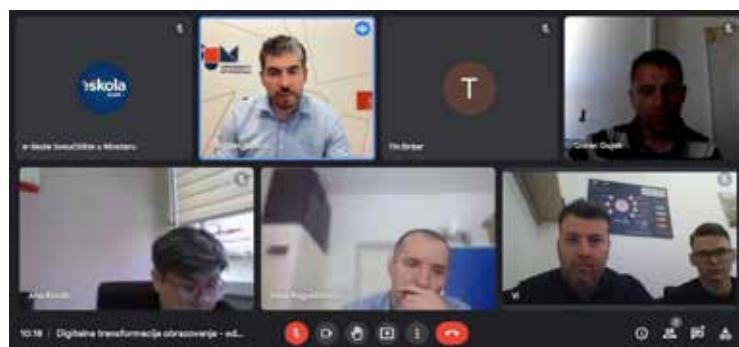
te je cilj smotre pomoći im i olakšati proces upisa. „Mislim da je sada savršeno vrijeme za organizaciju ovakvog događaja jer trenutno završavamo školu i trebamo odlučiti koji fakultet upisati. Meni je ova smotra pomogla da donesem konačnu odluku o upisu studija politologije i jedva čekam započeti svoje studentske dane“, izjavio je Marko Pavlović, učenik završne godine Srednje građevinske škole Jurja Dalma-tinca Mostar. Srednjoškolci su

Na smotri su se predstavile i izvannastavne mogućnosti koje nudi Sveučilište u Mostaru, jedna od najpoznatijih udruga je Studentski zbor koji aktivno sudjeluje u poboljšanju nastave i animiranja studenata za samostalne projekte. „Veliko nam je zadovoljstvo ugostiti ovoliki broj srednjoškolaca na današnjoj smotri. Studentski zbor se trudi poboljšati studiranje naših studenata kroz izvannastavne projekte.

Digitalna transformacija obrazovanja – SUMIT eDnevnik i eUpisi

17.05.2022.

Nastavlja se projekt Digitalne transformacije obrazovanja u školama u svim županijama u kojima se nastavni planovi i programi izvođe na hrvatskome jeziku, osim u Hercegovačko-neretvanskoj županiji. Na održanom sastanku dogovoreno je da se od iduće školske godine u Hercegbosanskoj, Zapadnohercegovačkoj, Županiji Središnje Bosne i Županiji Posavskoj nastavlja uvođenje SUMIT eDnevnika. Od iduće školske godine u Hercegbosanskoj županiji uvodi se SUMIT eDnevnik u Srednjoj školi „Tin Ujević“ Glamoč i Srednjoj školi Kupres. Bitno je naglasiti da je Srednja ekonomska škola iz Livna prva srednja škola u Bosni i Hercegovini koja je ukinula fizički dnevnik. U Zapadnohercegovačkoj županiji uvodi se SUMIT eDnevnik u sve osnovne škole i gimnazije. Podsjećamo, strukovne škole već koriste eDnevnik, a u Županiji Posavskoj sve su škole odlučile ukinuti fizički dnevnik i u

pokazali veliki interes za biomedicinske fakultete i donijeli odluke o upisu fakulteta. „Profesori i studenti na štandovima su nam pokazali i detaljno objasnili svaki smjer koji nas je zanimao i drago mi je što sam sudjelovala na današnjoj smotri. Želim upisati Medicinski fakultet jer se vidim u budućnosti kao netko tko pomaže drugima“, izjavila je Matija Vukšić, učenica trećeg razreda Gimnazije Ljubuški. Sveučilište u Mostaru nudi i dvopredmetne studije za određene fakultete, to je izbor onim učenicima koji pokazuju zanimanje za različita znanstvena polja. „Oduvijek sam voljela komunicirati i pisati na različitim jezicima, stoga se nisam mogla opredijeliti za jedan i planiram studirati dva strana jezika, a to su njemački jezik i književnost i engleski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu“, izjavila je Klara Zovko, učenica Srednje ekonomske škole „Joze Martinovića“ u Mostaru. Ovo je prva smotra koju Sveučilište u Mostaru organizira nakon COVID pandemije i pored toga smotra je održana u novouređenom, otvorenom amfiteatru kampusa gdje su se zajedno predstavili svi fakulteti za razliku od ranijih godina kada su se smotre održavale po županijama.

potpunosti preći na SUMIT eDnevnik. U Županiji Središnje Bosne od iduće školske godine sve škole kreću s korištenjem SUMIT eDnevnika. Dogovoreni su konkretni koraci i škole koje kreću u pilot-projekt uvođenja aplikacije SUMIT eUpisi. Aplikacija SUMIT eUpisi digitalni je oblik upisa i na ovaj se način osigurava što jednostavniji i napredniji sustav za upis učenika u školu. Sastanak je predvodio pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije Sveučilišta u Mostaru dr. sc. Tomislav Volarić, doc., a sudjelovali su županijski koordinatori: Tin Brdar u ime Hercegbosanske županije, Ana Kordić u ime Zapadnohercegovačke županije, Goran Dujak u ime Županije Posavske, Ivica Augustinović u ime Županije Središnje Bosne, voditelj službe za tehničku podršku na projektu Digitalne transformacije obrazovanja Josip Doko i Franjo Vučić u ime Centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru.

SUM na generalnoj skupštini UniAdriona

17.05.2022.

Na Generalnoj Skupštini UniAdriona koja je održana online Sveučilište u Mostaru predstavljala je prorektorica za međunarodnu suradnju, prof. dr. sc. Sanja Bijakšić. UniAdrion, čija je članica Sveučilište u Mostaru, međunarodna je mreža sveučilišta i istraživačkih centara Jadransko-jonskog područja. Na Generalnoj Skupštini

raspravljalo se o financijskim aktivnostima za prethodnu i tekuću godinu, izboru predsjednika Republike Hrvatske za razdoblje od lipnja 2023. do svibnja 2024., obnovi Upravnog odbora UniAdriona za razdoblje od lipnja 2022. do svibnja 2025., reviziji Statuta, formiranju UniAdrion "radnih grupa", tekućim i budućim projektima te prijemu novih članova.

INTERNSHIPS
ERASMUS+ CONSORTIUM
«UNIADRION ITALY»

40 scholarships for internships from Italy to Programme Countries (Slovenia, Croatia, Serbia, Greece)

7 scholarships for internships from Albania to Italy
7 scholarships for internships from Italy to Albania

7 scholarships for internships from BiH to Italy
7 scholarships for internships from Italy to BiH

7 scholarships for internships from Montenegro to Italy
7 scholarships for internships from Italy to Montenegro

DEA
31 Ma
31 Jul

Erasmus
Internship

Dalić: Ovo mi je jedna od najvrjednijih nagrada jer dolazi iz moga okruženja i Sveučilišta u Mostaru

11.05.2022.

„Nakon uspjeha na Svjetskom prvenstvu u Rusiji dobio sam brojna priznanja i nagrade, ali ovo mi je jedna od najdražih, najvrjednijih i jedna na koju sam jako ponosan. Nagrada dolazi iz moga okruženja, zavičaja, tu gdje sam rođen. Nikad se nisam sramio reći otkud potječem. Sretan sam što nagrada dolazi od Sveučilišta u Mostaru koje je priznato u međunarodnom kontekstu i koje je prepoznato kao jedno od najboljih i najkvalitetnijih u okruženju“, kazao je Zlatko Dalić, izbornik Hrvatske nogometne reprezentacije na svečanome otvaranju Sportske dvorane u sveučilišnome kampusu Rodoč u Mostaru koja od danas i službeno nosi njegovo ime.

Otvaranje dvorane trenutak je koji slavi pobjednika, pobjedu i uspjeh, vrijedan truda i svih napora. „Hvala vam zaista na ovoj časti. Za mene je nagrada i obveza. Učinit ću sve da nikada ne okaljам i ne obezvrijedim vašu odluku ni moje ime s bilo kojim svojim postupkom ili riječi“, istaknuo je izbornik Dalić te dodao kako ga je Sveučilište još jednom učinilo ponosnim u Mostaru. Dvoranu je svečano otvorio predsjednik Hrvatskoga narodnog sabora Dragan Čović koji je zajedno s rektorom Sveučilišta u Mostaru prof. dr. Zoranom Tomićem otkrio mural posvećen Zlatku Daliću na ulazu u dvoranu. Senat Sveučilišta u Mostaru donio je u veljači odluku da Sveučilišna sportska dvorana u kampusu Rodoč nosi naziv po proslavljenome izborniku hrvatske reprezentacije Zlatku Daliću, rođenu Livnjaku i prvome hrvatskom izborniku koji je odveo Hrvatsku nogometnu reprezentaciju na tri velika natjecanja. „Mi trebamo takve uzore da bi mladima prenijeli poruku: ako usvojite i prihvatite vrijed-

„Učenje, studiranje i sport jako su važne stvari. Puno se govori da to nije moguće za jedno provesti, ali moguće je i jako je bitno jer nakon sporta i sportske karijere ostaju znanje i obrazovanje kao jamstva dobra života kasnije“, naglasio je Dalić dodajući kako su sportaši uzori u spajanju sporta i učenja.

nosti koje živi Zlatko Dalić i sami možete ući u povijest jednoga naroda, jedne zemlje, jednoga društva. Možete biti pobjednici i kao takvi slavljani i obožavani. To je vrijednost koju danas kroz ovu dvoranu prenosimo mladima i svijetu. Život s vrijednostima život je uspjeha. A uspjehi želimo svi, ma što radimo i tko smo“, kazao je u svome obraćanju prof. dr. Zoran Tomić, rektor Sveučilišta u Mostaru, dodavši kako je Dalić svjestan svojih rezultata, značenja i veličine, ali istovremeno komunicira poniznost i optimizam, vjeru i nadu i predstavlja time osobu koju treba svako društvo.

„U ovoj dvorani dnevno trenira ili vježba više od stotinu studenata i mladih. U ovoj dvorani vježbaju djeca, djeca s posebnim potrebama, rekreativci i brojni drugi. Svi oni od danas će vježbati i trenirati u dvorani nazvanoj po vašem imenu. Nama u čast, a vama na znanje da ovdje žive i rade ljudi

koji iznimno cijene i Vas i Vaše uspjehe i Vaš način življenja i vrijednosti koje pronosite“, poručio je rektor Tomić. Dvoranu su i do sada osim studenata koristili i drugi građani kroz različite klubove i sportove te na taj način Sveučilište daje doprinos razvoju sporta i zdravog načina života cijeloga grada. „Siguran sam da danas, koliko god je teško postići nekakav

pojedinačni uspjeh, on se ipak postiže svojim posebnim zalaganjem, stvaranjem ambijenta, predanošću, bez obzira na to je li to akademsko, sportsko, kulturno ili životno što danas imamo. Ali napraviti u momčadskoj konkurenciji uspjeh, to je puno više od onoga što pojedinac može postići“, istaknuo je Dragan Čović, predsjednik Hrvatskog narod-

nog sabora u BiH, uz čestitke i nazočnom Sergeju Jakiroviću, treneru Hrvatskoga športskog kluba Zrinjski, koji je osvojio sedmu titulu prvaka Bosne i Hercegovine sedam kola prije završetka Premijer lige. Dalić se obratio sadašnjim i budućim studentima Sveučilišta u Mostaru porukom o važnosti učenja i studiranja.

S programima počela Akademija SUM

Službeni početak nastave na programima Akademije SUM počeo je održavanjem uvodnog sata u amfiteatru Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Nakon uvodnih riječi održan je i prvi sat nastave programa Microsoft Office i Google G Suite alati. Predavači na programu su djelatnici Centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru, a polaznice

su imale priliku raditi u Microsoft Excelu i samostalno koristiti osnovne funkcije Excela. Program se nastavlja idući tjedan kada će polaznici imati priliku upoznati se i s naprednijim funkcijama za rad u Microsoft Excelu. Osim toga, sve polaznice programa će biti upisane u online kolegij na sustavu za e-učenje SUMA-RUM, gdje će moći preuzeti materijale za rad i dodatno pratiti samu nastavu.

Polaznicima programa na početku su se obratile prorektorica za međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Sanja Bijakšić i voditeljica Akademije SUM prof. dr. sc. Davorka Topić-Stipić, koje su poželjele dobrodošlicu svima koji traže priliku za osobni rast i profesionalni razvoj.

ODABRANA NAJBOLJA RJEŠENJA u sklopu Hackathona by SUMIT

Od ukupno 51 škole iz pet županija koje su sudjelovale u projektu, u finale natjecanja Code challenge Hackathon by SUMIT prošlo je 17 timova, a najbolji od njih su bili učenici iz Srednje strukovne škole Tomislavgrad iz tima Amigosi, dok je drugo mjesto zauzeo tim Može! koji su činili učenici Gimnazije fra Dominika Mandića iz Širokog Brijega. Treće mjesto zauzeo je tim David iz Srednje ekonomske škole Jozice Martinovića iz Mostara. Preko 60 učenika iz 17 timova imali su na raspolaganju pet minuta za prezentiranje svoje aplikacije stručnom žiriju koji su činili voditelj projekta Smart Campus doc. dr. sc. Daniel Vasić, Vedran Mihalj iz SUMIT-a te Petar Lukić direktor iz tvrtke IT Odjel. Na početku natjecanja

prigodno obraćanje imali su pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije doc. dr. Tomislav Volarić, Iva Čužić iz Ureda za projekte SUM-a te direktor tvrtke IT odjel Marko Laco, dok su organizatori Hackathona bili Centar za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru – SUMIT i udruga studenata Switch u suradnji sa srednjim školama u kojima se nastavni plan i program izvodi na hrvatskom jeziku. Vrijedi istaknuti da su nagrade koje su dodijeljene najboljim rješenjima iznosile ukupno 1500,00 KM u kriptovalutama, a osim učenicima prigodne nagrade dodijeljene su i mentorima svih prijavljenih ekipa. Osnovni cilj projekta je potaknuti učenike na praktičnu primjenu znanja iz područja informacijskih tehnologija.

Obilježen Svjetski dan slobode medija kroz televizijski program SUM TV-a

Povodom Svjetskog dana slobode medija Studij novinarstva Filozofskog fakulteta i Televizija Sveučilišta u Mostaru organizirali su jedinstven događaj – SUM TV otvoreni televizijski studio – u središtu Mostara ispred Rektorata Sveučilišta u Mostaru. Kroz cjelodnevni televizijski program govorilo se o važnosti slobode i zaštite medija iz područja obrazovanja, kulture,

sporta, politike, gospodarstva. Rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić je čestitao svim medijima njihov dan. „Sloboda medija je jedan od elemenata demokratskog društva i uređenih društva na zapadu. To je moderno društvo prepoznalo i samim tim mu dalo snagu četvrte sile, četvrte vlasti. Svi oni koji misle upravljati određenim procesima unutar demokratskih društava moraju voditi računa o slobodi

medija te se za nju moramo boriti“, kazao je rektor Tomić. Voditelj Sveučilišne televizije i pročelnik Studija novinarstva Filozofskog fakulteta SUM-a dr. sc. Franjo Takač je kazao kako SUM TV prati obrazovne, društvene teme, rad Sveučilišta. „Služimo kao jedna platforma za učenje našim studentima i jako smo zadovoljni rezultatima koje smo postigli, a i naša javnost, naša publika daje nam motivaciju, daju nam

po hvale, konstruktivne kritike, naravno svaki dan se poboljšavamo“, kazao je dr. Takač. Svjetski dan slobode medija, koji se obilježava 3. svibnja, podsjeća nas na zajedničku odgovornost za zaštitu slobode medija i obvezu da poduzmemo sve što je u našoj moći da omogućimo novinarima da i dalje obavljaju svoj posao pošteno i otvoreno, u okruženju koje nije ispunjeno strahom i zastrašivanjem.

U intervjuima je više od 40 sudionika podsjetilo da treba bitno poboljšati zakonsku regulativu kako bi novinari svoj posao radili u sigurnijem i slobodnijem ambijentu, jer su često izloženi pritiscima, prijetnjama i zastrašivanju. Zato je važno da uvažavanje slobode medija bude važan dio naše kulture, a Svjetski dan slobode medija prilika je da se podsjetimo na našu zajedničku odgovornost za zaštitu slobode medija.

05.05.2022.

Program Međunarodne konferencije „Usprkos strahu i tišini: univerziteti protiv nasilja“

04.05.2022.

Međunarodna konferencija „Usprkos strahu i tišini: univerziteti protiv nasilja“ održat će se 6. i 7. svibnja 2022. godine u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu i okupit će bosansko-hercegovačke, regionalne i međunarodne znanstvenike i znanstvenice koji istražuju rodna pitanja u području visokog obrazovanja. Tijekom konferencije upriličit će se i posebna izlaganja četiriju profesorica iz Austrije, Hrvatske i Ujedinjenog Kraljevstva. Ciljevi su konferencije potaknuti i razviti studije posvećene politikama rodne ravnopravnosti kako bi se radilo na prevenciji rodno zasnovanog nasilja u akademskoj zajednici, s fokusom na područje Balkana i komparativne primjere na međunarodnoj razini. Organizatori su Konferencije TPO fondacija i Univerzitet u Sarajevu (UNSA), u suradnji s suorganizatorima: Internacionalni univerzitet u Travniku (IUT), Sveučilište Hercegovina (SVEHER), Sveučilište u Mostaru (SUM), Sveučilište u Zagrebu (UNIZG), Univerzitet u Banjoj Luci (UNBL), Univerzitet u Bijaču (UNBI), Univerzitet Crne Gore (UCG), Univerzitet Donja Gorica (UDG), Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru (UNMO), Univerzitet u Istočnom Sarajevu (UES), Univerzitet u Novom Sadu (UNS) i Univerzitet u Zenici (UNZE). Tijekom dva konferencijska dana bit će predstavljena 33 rada autorica i autora iz Bosne i Hercegovine, Crne

Ciljevi su Konferencije potaknuti i razviti studije posvećene politikama rodne ravnopravnosti kako bi se radilo na prevenciji rodno zasnovanog nasilja u akademskoj zajednici, s fokusom na područje Balkana i komparativne primjere na međunarodnoj razini. Organizatori su Konferencije TPO fondacija i Univerzitet u Sarajevu (UNSA).

Gore, Hrvatske, Slovenije, Srbije te Austrije i Ujedinjenog Kraljevstva, a teme o kojima će se, između ostalih, razgovarati su sljedeće: nasilje kao feministički problem – proizvodnja znanja o seksualnom i rodno zasnovanom nasilju; rodno osjetljiv jezik, njegova upotreba i neravnopravnost u jeziku; rodno zasnovano nasilje, instrumentalizacija ženskog tijela; rodni stereotipi na univerzitetu, nastavni sadržaji o rodno zasnovanom nasilju, odnos rodni stereotipa i religije; suvremeni teorijski i metodološki pristupi u istraživanju roda, rodno zasnovanog nasilja,

proučavanju ravnopravnosti na univerzitetima i u nastavnim programima na univerzitetima. Upriličit će se izlaganja i o: borbi protiv seksualno nedoličnog ponašanja nastavnog osoblja u visokom obrazovanju u Ujedinjenom Kraljevstvu; online uznemiravanju i cyber nasilju u visokom obrazovanju, o medijskom izvještavanju o rodno zasnovanom nasilju, mentalnom zdravlju i rodno zasnovanom nasilju, mehanizmima za sprečavanje i zaštitu od seksualnog uznemiravanja počinjenog posredstvom informacijsko-komunikacijskih tehnologija tijekom pandemije COVID-19. Seksualno uznemiravanje u akademskom okruženju je tema jednog od panela, u okviru kojeg će se izložiti podaci s pojedinih fakulteta u BiH, Hrvatskoj i Srbiji. Bit će riječi o inovacijama u borbi protiv seksualnog uznemiravanja u visokom obrazovanju, te o odgovoru institucionalnih politika na rodnu diskriminaciju na univerzitetima, kao i o neravnopravnosti žena u zapošljavanju i razvoju karijera, zastupljenosti žena u istraživanjima vještačke inteligencije, te o odnosu roda, menadžmenta univerziteta i institucionalne kulture. Konferencija se završava predavanjem o odnosu epistemičkog i rodno uvjetovanog nasilja na sveučilištu, njihovu sjecištu i protuslovlju.

Panel „Pripremajući se za sutrašnjicu: Globalna i regionalna uloga Europe u odgovoru na transnacionalne izazove“

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske i Sveučilište u Mostaru organiziraju panel raspravu u sklopu Konferencije o budućnosti Europe pod naslovom „Pripremajući se za sutrašnjicu: Globalna i regionalna uloga Europe u odgovoru na transnacionalne izazove“ koja će se održati sutra 4. svibnja 2022. s početkom u 11.00 sati u Mostaru u Hrvatskom domu Stjepan Kosača. To je jedinstvena prigoda za slušati, promišljati i upustiti se u raspravu s građanima o temama koje oni smatraju od utjecaja na njihove živote danas i odlučujuće za njihovu budućnost. Konferencija pruža

Konferencija o budućnosti Europe je demokratski poduhvat koji obuhvaća čitavu Europu, stavljajući građane u srce rasprave o pitanjima koja su bitna za njih, s ciljem da Europska unija što bolje odgovori na njihove potrebe i interese u nadolazećim godinama.

03.05.2022.

platformu za glas građana, naročito mlade generacije, koja će nam pomoći pripremiti se za sutrašnjicu. Održavanje Konferencije poklapa se s trenutkom velikih geopolitičkih pomaka, teškog narušavanja međunarodne sigurnosti i međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima. Oružana agre-

sija na Ukrajinu naznačila je dramatičan poremećaj u međunarodnim odnosima, s dalekosežnim i nesagledivim posljedicama: geopolitičkim, geostrateškim i energetske. Nadalje, trans-nacionalna priroda izazova s kojima se danas susrećemo – bilo da je riječ o oporavku nakon pandemije; klimatskim promjenama i degradaciji okoliša; sigurnosnim izazovima, nestabilnosti i sukobima u našem susjedstvu i drugdje; nadmetanju za ključne resurse i izazovima povezanim s novim digitalnim tehnologijama; migracijama; demografskim izazovima; ili poremećajima u globalnim lancima opskrbe – neupitno pokazuje da se takva kritična pitanja mogu osloviti jedino

kroz suradnju, kako na regionalnoj, tako i na globalnoj razini. „EU u svijetu“ je jedna od devet širokih tema koje će biti oslovljene u sklopu Konferencije, s ciljem promišljanja i jačanja uloge Europske unije kao odgovornog globalnog predvodnika. Panel u Mostaru, 04. svibnja 2022. u 11.00 sati, pod naslovom „Pripremajući se za sutrašnjicu: Globalna i regionalna uloga Europe u odgovoru na transnacionalne izazove“, organiziran je kao dio događaja u sklopu Konferencije. Zamišljen je kao prigoda za informirati se, uključiti u raspravu i razmijeniti ideje o politikama i aktivnostima EU, kako u našem susjedstvu, tako i na globalnoj razini. Sudio-

nici su pozvani izložiti svoja razmišljanja, ideje, komentare, pitanja ili zabrinutosti o temi: Ishod ovog događaja bit će registriran na zajedničkoj Digitalnoj platformi Konferencije, kao doprinos hrvatskih građana široj raspravi o globalnoj ulozi Europe. Događaju će domaćin biti dr. sc. Gordan Grlić Radman, ministar vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske uz sudjelovanje zamjenika ministricе vanjskih poslova Bosni i Hercegovine Josipa Brkića te doc. dr. Dražena Barbarića, profesora sa Sveučilišta u Mostaru i zastupnice u Europskom parlamentu gospode Željane Zovko uz video obraćanje potpredsjednice Europske komisije gospode Dubravke Suica.

Posjet predstavnika Sveučilišta Bordeaux Montaigne SUM-u

28.04.2022.

U radnom posjetu Sveučilištu u Mostaru bili su predstavnici Sveučilišta Bordeaux Montaigne iz Francuske, dopredsjednik za međunarodnu suradnju Antoine Ertlé i prof. Ana Štulić, predstojnica jezičnog fakulteta. Sastanku su također prisustvovali ataše za suradnju Veleposlanstva Francuske, Sylvain Rigollet te voditeljica mostarskog ogranka Francuskog instituta Jasmina Zvonić. Sveučilište u Mostaru je potpisalo sporazum o suradnji s navedenim sveučilištem 2021. godine. Na današnjem sastanku dogovorena je suradnja na

području lingvistike i turizma, kao i mogućnost uspostavljanja zajedničke ljetne škole. Ispred Sveučilišta u Mostaru na sastanku su sudjelovale prorektorica za međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Sanja Bjakšić, prodekanica za znanost i međunarodnu suradnju na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti doc. dr. sc. Milea Ajduk Kurtović, voditeljica Ureda za međunarodnu suradnju i projekte na Filozofskom fakultetu izv. prof. dr. Ivana Grbavac te voditeljica Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Mostaru Inja Stojkić.

Mogućnosti suradnje i razvoja IT-ja sa St. John's Sveučilištem u New Yorku

26.04.2022.

Na temelju sporazuma o suradnji koji je potpisan 2020. godine pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije dr. sc. Tomislav Volarić, doc., i voditelj Ureda rektora Damir Vasilj posjetili su St. John's Sveučilište u New Yorku. U ime St. John's Sveučilišta ugostili su ih voditeljica Ureda za međunarodnu suradnju Christina Quarataro, dekan prof. dr. sc. Luca Iandoli,

voditeljica Odjela računalnih znanosti i matematike prof. dr. sc. Joan E. DeBello te prof. dr. sc. Christoforos Christoforou s Odjela računalnih znanosti i matematike.

Na sastanku se razgovaralo o suradnji dvaju sveučilišta na polju računalnih znanosti kao i o mogućim budućim oblicima suradnje u vidu razmjene profesora, studenata i znanja. Također su predstavnici St. John's Sveučilišta

iskazali zainteresiranost za suradnju na području umjetne inteligencije u primjeni u obrazovanju. St. John's Sveučilište sa 150 godina povijesti nudi više od 100 glavnih smjerova u sedam kampusa, uključujući tri smje-

štena u New Yorku. Potpisani sporazum odnosi se, prije svega, na akademsku suradnju u razmjeni nastavnog osoblja i studenata, rad na zajedničkim projektima te razmjenu iskustva u svezi sa svim važnim akademskim pitanjima.

Vizija razvoja Sveučilišta u Mostaru na strateškoj raspravi

21.04.2022.

Osma klauzura Sveučilišta u Mostaru povodom aktivnosti Senata u tekućem mandatu, na kojoj su sudjelovali rektor, prorektori, pomoćnici rektora, dekani ustrojbenih jedinica i predstavnici studenata, održana je u Neumu. U šest panela govorilo se o definiranju novih konkretnih ciljeva iz aspekta obrazovanja, pravnog sektora, upravljanja kvalitetom, poslovanja, znanosti te o unaprjeđenju Centra za doktorske studije. Nakon panela odvijala se rasprava sudionika te su doneseni zaključci i utvrđene su ciljeve

aktivnosti k poboljšanju svih fundamentalnih organa Sveučilišta.

U prvome panelu, Izrada pravilnika o klasifikaciji znanstvenih područja, polja i grana kojim se utvrđuju znanstvena područja, polja i grane unutar znanstvenih, umjetničkih te interdisciplinarnih područja s pripadajućim klasifikacijskim oznakama, i u drugome panelu, Elaborat o radu Centra za doktorske studije Sveučilišta u Mostaru kojim se opisuju i određuju uloga i nadležnosti Centra za doktorske studije u propisanim postupcima donošenja i usvajanja akata i dokumenata vezanim za

Ciljevi su ove, kao i prethodnih sedam klauzura, bili koordinacija i razmjena informacija o zadanim ciljevima svih dionika koji će pridonijeti razvoju Sveučilišta u Mostaru.

doktorske studije na Sveučilištu u Mostaru, govorio je prorektor za znanost i razvoj prof. dr. sc. Ivo Čolak. O dopunama Pravilnika o minimalnim uvjetima i postupku izbora u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja kojim se utvrđuju uvjeti i postupak za izbor akademskoga osoblja u trećemu panelu govorio je prorektor za biomedicinu prof. dr. sc. Milenko Bevanda. Prorektor za poslovanje, ljudske potencijale i upravljanje kvalitetom prof. dr. sc. Zdenko Klepić govorio je u četvrtome panelu o Pravilniku o standardima, kriterijima i normativima kojim se utvrđuju opće odredbe, tehnički normativi, oprema za rad, pedagoški standardi i prelazne i završne odredbe kojih se moraju pridržavati i ispunjavati visokoskolske ustanove. Peti panel, koji

se odnosio na područje nastave i obrazovanja, vodila je pomoćnica rektora SUM-a za nastavu, studente i pravna pitanja prof. dr. Vesna Kazazić u kojem je izložila prijedloge u svezi s novim pravilnicima na kojima vodstvo Sveučilišta trenutačno aktivno radi u cilju poboljšanja i prilagođavanja samoga nastavnog procesa studentima. Posljednji panel održala je prof. dr. sc. Luciana Boban, voditeljica Ureda za unapređenje i osiguranje kvalitete, u kojem je govorila o Pravilniku o ekvivalenciji koji definira postupak i način ekvivalencije ranije stečenoga akademskog naziva s novim akademskim nazivom na Sveučilištu u Mostaru. Sveučilište svojim klauzurama teži prema izvrsnosti te svojom proaktivnošću pokazuje da je spremno na izazove suvremena sustava obrazovanja.

Veleposlanik NR Kine u BiH Ji Ping održao predavanje na SUM-u

07.04.2022.

Predavanje veleposlanika Narodne Republike Kine u BiH Njegove Ekscelencije Ji Pinga na temu Global Development Initiative (GDI): China's answer to the question of our time, održano je na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Veleposlanik Ji Ping je istaknuo da Kina i Bosna i Hercegovina dijele suradnju i prijateljstvo, pogotovo što se tiče razmjene međusobnog znanja studenata Sveučilišta u Mostaru i suradnje kineskih sveučilišta. Dodao je da se svi zajedno trebamo truditi da ojačamo to prijateljstvo. „Razmjena studenata je na početku velike suradnje, vjerujem da će biti prilike za sve studente Sveučilišta u Mostaru da dođu

studirati u Kinu i pobliže upoznaju kinesku kulturu i jezik, a svakako preporučujemo kineskim studentima da dođu na Sveučilište u Mostar“, kazao je kineski veleposlanik Ping. Ovo je njegov drugi posjet Sveučilištu u Mostaru, a prvi je bio u svibnju 2010. godine. U duhu međusobne suradnje na Filozofski fakultet je došla lektorica Xu Haowen koja predaje kineski jezik zainteresiranim studentima, ali i nastavnom osoblju Sveučilišta u Mostaru. U svom predavanju se osvrnuo na veliki doprinos Kine koja je svojim pozitivnim primjerom i ekonomskim napretkom utjecala na iskorjenjivanje siromaštva 800 milijuna ljudi. „Globalni razvoj i napredak su veoma široke i velike teme o

kojima treba, posebno u akademskim krugovima raspravljati i tako iznositi međusobna iskustva. O ovome priča cijeli svijet. Svi se trebamo fokusirati na razvoj, jer je on ključ rješa-

vanja svih problema“, rekao je veleposlanik Ji Ping. U protekle dvije godine svijet se suočio s velikim izazovima u ekonomiji, a jedan od najvećih je pandemija Covid-19, a

veleposlanik je naglasio da moramo biti spremni na nove promjene i nove izazove te će u tom duhu Kina biti zagovornik svjetskog mira koja će se boriti za multipolarnost svijeta.

Prezentacija rada drona na Pokušalištu u Rodoču

Nakon potpisivanja Ugovora između Mađarske tvrtke MouldTech Systems, koja prodaje inženjerske i proizvodne kapacitete te pruža inženjerske usluge, izradu prototipa i serijsku proizvodnju gotovih proizvoda, i Sveučilišta u Mostaru, na Pokušalištu Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta u Rodoču, mađarska tvrtka održala je prezentaciju primjene drona u zaštiti voćaka i vinove loze

od uzročnika biljnih bolesti, štetnika i korova. Naime, radi se o novoj tehnologiji koja se već koristi u mnogim segmentima poljoprivredne proizvodnje, posebno u zaštiti bilja. Samoj demonstraciji nazočili su predstavnici mađarske tvrtke MouldTech Systems, studenti i nastavnici Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta te prorektor za poslovanje, ljudske potencijale i upravljanje kvalitetom prof. dr. sc. Zdenko Klepić.

07.04.2022.

Prednosti ovakve tehnologije u odnosu na klasični način aplikacije pesticida su velike. Primjerice za zaštitu 1 ha vinograda, ovom tehnologijom, potrebno je svega 10 litara škropiva i desetak minuta vremena koliko traje aplikacija.

MouldTech Systems Ltd novi strateški partner SUM-a

Tvrtka MouldTech Systems iz Mađarske, koja prodaje inženjerske i proizvodne kapacitete te pruža inženjerske usluge, izradu prototipa i serijsku proizvodnju gotovih proizvoda, novi je strateški partner Sveučilišta u Mostaru. Sporazum o suradnji potpisan je u okviru Međunarodnoga sajma gospodarstva koji se 5. – 9. travnja održava u Rodoču, na kojem je zemlja partner Republika Mađarska. Cilj ovoga Sporazuma jest izraziti spremnost objiju strana u suradnji kako bi se omogućili novi koraci naprijed u tehnologiji i razmjeni znanja u područjima umjetne inteligencije, tehnologije drona, meteorologije i preciznih vremenskih prognoza. Memorandum se, također, odnosi i na Lean Farming i srodne poljoprivredne kompetencije kao i studentski projekt Formula.

05.04.2022.

Otvoren Cleantech HUB znanja na SUM-u

31.03.2022.

U sklopu prvoga međunarodnog centra izvrsnosti na Sveučilištu u Pečuhu (Cleantech and Green Economy Research and Innovation Centre) u srijedu 30. ožujka službeno je otvoren Cleantech HUB znanja na Sveučilištu u Mostaru, koji je osnovan u sklopu projekta *Creation of the Cleantech knowledge centre in B&H*. Otvaranju su nazočili stručnjaci sa Sveučilišta u Mostaru i s drugih javnih institucija koji će u budućnosti djelovati

u okviru novoosnovanoga Cleantech HUB-a znanja kao stručnjaci iz područja upravljanja otpadom, upravljanja vodama, energetike i poduzetništva. Uz domaće stručnjake, otvaranju su nazočili i stručnjaci sa Sveučilišta u Pečuhu koji su ujedno i glavni koordinatori u projektu *Creation of the Cleantech knowledge centre in B&H*. Stručnjaci sa Sveučilišta u Pečuhu održali su radionice iz područja upravljanja otpadom i energetike. Radionicu upravljanja otpadom održao je prof. Vér Csaba, dok je radionicu iz područja energetike održao

prof. Szabolcs Molnár, a pratilo ih je više od 40 sudionika među kojima su bili profesori, asistenti, studenti i drugi stručnjaci iz različitih institucija vezanih uz tematska područja radionica.

Projekt *Creation of the Cleantech knowledge centre in B&H* započeo je 2021., a kroz godinu dana trajanja Ured za projekte Sveučilišta u Mostaru i partneri sa

Sveučilišta u Pečuhu odradili su velik broj aktivnosti kojima je realiziran glavni cilj projekta, a to je osnivanje Cleantech HUB-a znanja na Sveučilištu u Mostaru. Cleantech HUB znanja Sveučilišta u Mostaru kroz zajedničke projekte i aktivnosti radit će na okupljanju institucija vlasti na svim razinama, javnih tijela, privatnoga sektora, investitora i akademske zajednice za postizanje i jačanje suradnje s ciljem razvoja i implementiranja inovacija čiste energije kao dijela žurnoga i trajnoga odgovora na klimatske promjene, identificiranju najvažnijih zagađivača i mogućnosti smanjenja emisije u okviru procjena stanja i analize budućih potreba, uspostavljanju suradnje s privatnim sektorom, podizanju svijesti o potrebi za ubrzavanjem inovacija vezanih uz čiste energije proaktivnim sudjelovanjem u različitim društvenim aktivnostima, kataliziranju sinergijskog djelovanja putem javno-privatnih partnerstva koja postavljaju inovacijske ciljeve, izgradnji povjerenja u rješenja i tehnologije za čistu energiju putem zajedničke Cleantech platforme.

Predstavnici CARNET-a u radnoj posjeti SUMIT-u

31.03.2022.

U radnoj posjeti Centru za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru – SUMIT bili su predstavnici Računalne infrastrukture i servisa Hrvatske akademske i istraživačke mreže – CARNET pomoćnik ravnatelja Darko Parić, Tomislav Gotovac, Ivan Capan i Ruđer Michael Rapaić. Održani su sastanci na kojem su dogovoreni daljnji koraci puštanja sustava Središnja administratorska aplikacija za upravljanje – OMEGA u produkciju. Omega je okosnica CARNET-ovih korisničkih sustava i omogućuje upravljanje povezanim infrastrukturnim podsustavima. U skladu sa sporazumom o suradnji

koji su ranije potpisali ravnatelj CARNET-a Hrvoje Puljiz i rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić dogovorene su aktivnosti oko omogućavanja korištenja Cloud infrastrukture CARNET-a za potrebe Sveučilišta u Mostaru te osnovnih i srednjih škola koje nastavni plan i program izvode na hrvatskom jeziku.

U sklopu posjete predstavnici CARNET RIS-a upoznati su s aktivnostima SUMIT-a na projektu Smart Campus te obišli lokaciju buduće zgrade SUMIT-a u Rodoču. Planirane su aktivnosti za povezivanjem Sveučilišta u Mostaru na mrežu CARNET-a korištenjem postojeće optičke infrastrukture.

Strateško partnerstvo SUM-a i Vlade doprinosi razvoju Županije Posavske

„Sveučilište u Mostaru je naš strateški partner s kojim želimo nastaviti razvijati Županiju Posavsku i odgovoriti na brojne izazove“, istaknuo je predsjednik Vlade Đuro Topić na radnom sastanku s rektorom SUM-a prof. dr. Zoranom Tomićem, prorektorom za poslovanje, ljudske potencijale i upravljanje kvalitetom prof. dr. Zdenkom Klepićem, pomoćnikom rektora za informacijske tehnologije i inovacije doc. dr. Tomislavom Volarićem i voditeljem Ureda rektora Damirom Vasiljem. Sastanku su nazočili i predsjednik Skupštine Blaž Župarić, ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Mato Brkić, dr. Marko Nedić iz Ministarstva prosvjete,

znanosti, kulture i sporta, Dijana Pejić, ravnateljica ŠC fra Martina Nedića Orašje u kojem je smješten Sveučilišni centar. Razgovarali su o jačanju Sveučilišnog centra Posavina, novim studijima i ulozi Sveučilišta u razvoju Župa-

nije Posavske. Napravljena je analiza dosadašnje nastave u uvjetima pandemije Covid-19 te je istaknuto zadovoljstvo kontinuitetom kao i napretkom svih obrazovnih procesa. Druga tema sastanka bila je digitalizacija osnovnih i srednjih

škola gdje su učinjeni važni strateški iskoraci te je Županija Posavska primjer razvoja tog sustava. Partneri će raditi na brendiranju proizvoda i Posavine kao područja proizvodnje zdrave hrane i mjesta optimalnog

za ugodan i sretan život. Sveučilište će se u narednom razdoblju uključiti u obilježavanje 30 godina bolnice u Orašju i obilježavanje 200 godina pokretanja prve pučke škole u BIH koja se nalazi u Tolisi.

Jedna od tema bila je i razvoj poljoprivrede. U suradnji županije, Sveučilišta u Osijeku i Sveučilišta u Mostaru planirani su novi iskoraci u razvoju poljoprivrede s posebnim naglaskom na zdravu hranu.

Senat: Sveučilište će pomoći socijalno ugroženim studentima

25.03.2022.

Senat Sveučilišta u Mostaru osnovao je Fond za socijalno ugrožene studente pod nazivom „Zaklada SUM“. Cilj je Fonda financirati školovanje studenata slabijega imovinskog stanja čime bi se u budućnosti većemu broju mladih ljudi omogućilo da studiranje i karijeru započnu na Sveučilištu u Mostaru. Osim toga, Senat je dao suglasnost za izradu novoga nastavnog plana i programa na preddiplomskom sveučilišnom studiju Kozmetologija na Farmaceutskom fakultetu i za izradu novoga nastavnog plana i programa diplomskog

sveučilišnog studija Primaljstva na Fakultetu zdravstvenih studija, a donesena je i Odluka o usvajanju smjera Scenarij studijskoga programa Scenarij, režija i montaža na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru. Nastavno osoblje SUM-a bogatije je za jednoga redovitog profesora, devet izvanrednih profesora, dva docenta, tri viša asistenata i dva asistenata te su izglasana pitanja s poslijediplomskih studija. Također donesena je Odluka o dodjeli Plakete izraelskomu veleposlaniku Noahu Galu Gendleru te Odluka o dodjeli Povelje Veleposlanstvu Države Izraela.

Na SUM-u obilježen Svjetski dan osoba s Down sindromom

Udruga studenata medicine BoHeMSA obilježila je Svjetski dan osoba s Down sindromom. Ovom prigodom od 14 sati na Medicinske fakultetu održana su predavanja na temu Prenatalna dijagnostika za Down sindrom i njezina svrha, koje je održala dr. med. Nikolina Penava, i Down sindrom u dječjoj kirurgiji, koje je održala mr. sc. Violeta Šetka-Čuljak. U sklopu predavanja Josip Ilić ispričao je

priču o temi Kako je biti roditelj djeteta sa sindromom Down, dok je Mihaela Čule, djevojka s Downovim sindromom, također ispričala priču o temi Moja životna priča. Istoga dana od 14 sati do 20 sati Klub studenata edukacijske rehabilitacije Ergo organizirao je dva događaja pod geslom Priključiti se i dokući kako inkluzija zvuči. Prvi događaj upriličen je od 16 do 18 sati na Španjolske trgu vješanjem šarenih

čarapica u znak podrške i prihvaćanja različitosti, a od 18 sati u amfiteatru Sokrat Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru održana je projekcija filma Where Hope Grows. Podsjetimo, Down Syndrome International (DSI) službeno je odredio 21. ožujak kao Svjetski dan osoba s Down sindromom (WDSD). Navedeni datum izabran je kako bi označio jedinstvenost Downova sindroma u potrostručenju (trisomiji) 21. kromosoma. Obilježavanjem Svjetskoga dana osoba s Down sindromom želi se podizati svijest i pri tomu potaknuti ljude za veće poštivanje prava ljudi s Downovim sindromom. Većim razumijevanjem i poboljšanjem njihova položaja u društvu može se poboljšati kvaliteta života osoba s ovim sindromom.

22.03.2022.

Radionice za odgojno-obrazovne djelatnike „Lego WE DO“

21.03.2022.

Ured za projekte u suradnji sa SUMIT-om organizirao je u ožujku tri radionice pod naslovom Lego WE DO u sklopu Scientix projekta. Predavači na radionici bili su SUMIT-ovi stručnjaci koji su kroz robotizirani set Lego-kocaka podučili više od 20 odgojno-obrazovnih djelatnika u svezi s tim kako potaknuti učenike na timski rad, komunikaciju, diskusiju, stvaralačko i kritičko razmišljanje kao i razvijanje motoričkih i kreativnih vještina.

Kako bi se usvojeno znanje na radionicama odmah pokazalo u praksi, edukatori će u svojim školama motivirati učenike uzrasta od 6 do 10 godina te će zajedno, uz pomoć Lego-kocaka, primijeniti osnove robotike, mehanike, matematike i tehnologije. Sve će rezultirati natjecanjem skupina učenika, koji su zajedno s edukatorima, zahvaljujući Scientix programu, mladima kroz igru približili znanstvene discipline iz STEAM područja i pristup suvremenim tehnologijama.

KONFERENCIJA U NEUMU

Akademska zajednica kao predvodnik iskrenoga dijaloga i generator istinske tolerancije

17.03.2022.

Untying the knot – Bosnia and Herzegovina on the path towards EU and NATO membership naziv je međunarodne znanstveno – stručne konferencije u organizaciji Sveučilišta u Mostaru, Hrvatske akademije za znanost i umjetnost u BiH i sveučilišta iz Hrvatske koja je okupila predstavničke akademske zajednice, istaknute znanstvenike i stručnjake kako bi kroz interdisciplinarnu znanstvenu raspravu ponudili odgovor na aktualna pitanja koja se tiču europske budućnosti Bosne i Hercegovine. „Prije točno godinu dana ovdje u Neumu istaknuo sam, da Sveučilište u Mostaru kroz konferencije nastoji uspostaviti bosanskohercegovački politički ERASMUS program u kojem će ojačati mehanizme razmjene ideja, različitih pogleda na probleme, ali i modela njihovoga rješavanja. Vjerujemo da će nam taj politički bh. ERASMUS pomoći da akademska zajednica zauzme prostor koji joj u svakom demokratskom društvu prirodno pripada, da bude predvodnik iskrenoga dijaloga, generator istinske tolerancije te poticatelj otvorenih i kritičkih rasprava i razvoja znanosti“, kazao je u uvodnom obraćanju rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. Zoran Tomić uz vjeru da

imamo generaciju lidera koja na budućnost gleda plemenito, budućnost koja nije određena osobnim ambicijama, nego moralnošću i snažnim pozivom na službu. Rektor Sveučilišta Zagrebu prof. dr. sc. Damir Boras je kazao kako je Bosna i Hercegovina dio Europe, da mora biti dio Europske unije i NATO-a, jer ukoliko pogledamo fantastičnu suradnju Hrvatske akademske zajednice s javnim sveučilištima u Bosni i Hercegovini, kao i Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti Bosne i Hercegovine vidimo da ona tamo i pripada. „Unutarnja raznolikost, sadržana u obilježju konsocijacijske demokracije, primarno se oslanja na jednakopravnosti i legitimnom predstavljanju narodu. Poruke koje želimo danas poslati proizlaze iz rastuće svjetske geopolitičke neizvjesnosti, one nam mogu biti motivirajuće, ali i demotivirajuće u izgradnji europske BiH. Mi trebamo

„U Europi, kao i na Zapadnom Balkanu, nastaje novi geopolitički trenutak i upravo tu leži prilika za Bosnu i Hercegovinu. Na liderima zemlje je da tu priliku iskoriste, lideri Bosne i Hercegovine imaju priliku da pokrenu zemlju na putu ka Bruxellesu i prekinu zastoje, ali to zahtijeva ključno uporište za reforme, uporište za odgovornu vlast i uporište za kompromis i pomirenje“, kazao je Michael Murphy, ambasador SAD u BiH.

pokazati kako možemo biti do kraja motivirani kako bi riješili ključne domaće nagomilane probleme“, istaknuo je Dragan Čović, predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Bosne i Hercegovine. Ministar vanjskih i europskih poslova Gordan Grlić Radman naglasio je kako Republika Hrvatska, Vlada kojoj on pripada i koju vodi premijer Andrej Plenković na međunarodnoj sceni je najveći i iskreni zagovornik članstva Bosne i Hercegovine u euroatlantskim asocijacijama i to je njihov jasan nacionalni strateški interes. Međunarodna znanstveno – stručna konferencija „Untying the Knot – Bosnia and Herzegovina on the path towards EU and NATO Membership“ kroz tri panela „European Power-Sharing Models – Useful Examples for BiH?“, „Power-Sharing vs. outvoting: What Concept Would Foster Bosnia and Herzegovina’s EU Inte-

gration?“ i „The Policy Options and Choices of the International Community with reference to Bosnia and Herzegovina“ izazov funkcionalne održivosti bh. višenacionalnog društva razmatran je unutar šireg konteksta njegove euroatlantske integracije i stabilizacije, odnosno povezana su pitanja unutarnje konsolidacije s imperativom regionalne europske sigurnosti. Prije radnih panela uvodno predavanje održao je prof. dr. Rupak Chattopadhyay, predsjednik i utemeljitelj „Forum of Federations“, međunarodne organizacije koja se bavi komparativnim pristupom praksi federalnog i decentraliziranog upravljanja putem globalne mreže te je govorio o ideji federalizma i zagovaranju različitosti. Prof. Sumantra Bose otvorio je prvi panel pod nazivom „European Power-Sharing Models – Useful Examples for BiH?“, a govorio je o Bosni i Hercegovini kao multinacionalnoj državi. Prof. dr. Ugo Vlaisavljević u naslovu svog izlaganja postavio je tezu i pitanje je li Bosna (još uvijek) duboko podijeljeno društvo. Prof. dr. Duško Vejnović i dr. sc. Predrag Obrenović govorili su na temu „Suverenitet kao prijetnja geopolitičkoj budućnosti i globalnoj sigurnosti“. Dr. sc. Dejan Vanjek

govorio je o svrsi federacije osim podjele moći. Karine Millaire, PhD, postdoctoral fellow at Queen's University and lecturer at the University of Montreal „Razvezivanje čvora: Federalizam, zajednički suverenitet i konstitucionalna arhitektura Kanade

„Power – Sharing vs. Outvoting: What Concept Would Foster Bosnia and Herzegovina's EU Integration“ naziv je drugog panela u kojem su sudjelovali dr. Mato Arlović, prof. dr. Tado Jurić, prof. dr. Nermin Salkić, prof. dr. Jure Zovko i prof. dr. Nevenko Vranješ. – Ustav Bosne i Hercegovine je propisao nacrt kako se može mijenjati i to je vrlo strog postupak promjene Ustava i procedura se mora ispoštovati. Bosna i Hercegovina je još uvijek podijeljena država i postoje prijekne potrebe da se primjenjuje konsocijacijska demokracija, što ne znači da se u drugom domu, domu građana ne bi se moglo primijeniti i dio načina građanske demokracije gdje će doći do izražaja sve političke razlike i političke diferencije njenih građana – istaknuo je ustavni sudac Arlović. Prof. dr. Tado Jurić s Hrvatskog katoličkog sveučilišta govorio je o modelima političke reorganizacije Bosne i Hercegovine, odnosno da se u Bosni i Hercegovini traži zajedničko rješenje konstitucionalnih problema. U svom izlaganju ponudio je šest modela reorganizacije Bosne i Hercegovine, jer kako kaže političke elite trebaju skrbiti

o funkcionalnosti države, a ne biti fokusiran na simbolističke značajke države, što je po njemu najveći razlog iseljavanja stanovništva iz Bosne i Hercegovine. Prof. dr. Nermin Salkić govorio je o Nietzscheovom perspektivizmu kao epistemološkoj bazi za dijalog između suprotnih političkih perspektiva.

– Kada se analizira trenutna organizacijska struktura javne uprave i dalje entitetski organi ostaju ključna mjesta odlučivanja. Središnje pitanje koje se nameće ima li Bosna i Hercegovina političke kapacitete na putu euroatlantskih integracija. Drugačije rečeno, da li postojeće institucije političkog sustava, mehanizmi odlučivanja, politički odnosi i aktualne politike omogućavaju kretanje države i ostvarivanje njenog članstva u Europskoj uniji i NATO savezu – naglasio je prof. dr. Nevenko Vranješ s Univerziteta u Banja Luci. Prof. dr. Jure Zovko kazao je da intencija inzistira na rekonstrukciji u cilju stvaranja homogenog društva, takav model zagovaraju građanske stranke u Bosni i Hercegovini. Građanska ideja države ne smije biti instrumentalizacija građanskih partija koje dominiraju. Kako smatra Zovko, Hrvati su jedini narod koji prakticira življenje europskog građanskog društva te kako bi se više trebao koristio termin građanske opcije u vidu hrvatskoga naroda kao nešto lijepo i plemenito. Johann Sattler, šef Izaslanstva Europske Unije u Bosni i Hercego-

vini otvorio je treći panel pod nazivom „The Policy Options and Choices of the International Community with reference to Bosnia and Herzegovina“ istaknuvši kako više od 70% građana želi članstvo u Europskoj uniji. Sattler je istaknuo kako u protekloj godini nije bilo napretka u pogledu 14 ključnih prioriteta navedenih u mišljenju Europske komisije uz naglasak kako je kontraproduktivna politika vodstva Republike Srpske jedan od razloga, ali ne i jedina prepreka. „Od najveće je važnosti da se politički lideri sada u potpunosti fokusiraju na pronalaženje trajnog rješenja koje će okončati diskriminaciju u

skladu s presudama Europskog suda za ljudska prava, ojačati integritet izbornog procesa i dovesti do poboljšanja funkcionalnosti institucija. Jednostavno, nema više vremena za gubljenje – istaknuo je Sattler. Dr. sc. Jakov Žižić s Hrvatskog katoličkog sveučilišta govorio je o konsocijacijskim elementima Europske Unije, a Darko Mršić pravnim okvirima i ustavnim rješenjima za funkcionalnu BiH u praksi. Dr. sc. Aleksandar Janković i dr. sc. Dalibor Savić s Univerziteta u Banja Luci iznijeli su stavove žitelja Republike Srpske o pristupanju BiH NATO-u i EU. Panel je zaključio prof. Sumantra Bose.

Infodani o mobilnosti studenata i osoblja SUM-a

17.03.2022.

Središnji Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Mostaru u amfiteatru Filozofskoga fakulteta 16. ožujka 2022. i amfiteatru Ekonomskog fakulteta 17. ožujka 2022. održao je Erasmus+ Infodan na kojem su se prisutni studenti i osoblje

SUM-a upoznali s međunarodnim stipendijama, kako ih iskoristiti te kako ostvariti mobilnost na sveučilištima diljem Europe. Na samome početku okupljene studente i osoblje pozdravila je prorektorica za međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Sanja

Bijakšić, koja je istaknula kako Sveučilište u Mostaru kontinuirano radi na poticanju mobilnosti studenata, znanstveno-nastavnoga i administrativnoga osoblja. Voditeljica Ureda za međunarodnu suradnju SUM-a Inja Stojkić prisutne je upoznala s

osnovnim i tehničkim informacijama o mobilnosti, kao što su prijavni obrasci, na koji način napisati motivacijsko pismo te koji su trenutno otvoreni natjecaji na koje se studenti i osoblje već danas mogu prijaviti. Prezentaciju o CEEPUS mreži mobilnosti održala je sveučilišna koordinatorica za CEEPUS mrežu prof. dr. sc. Mirjana Miličević. Putev videa javili su se i studenti Ekonomskog fakulteta koji trenutno borave na mobilnostima u Španjolskoj i Češkoj, Ivan Mijo Zadro i Filip

Čorić te studentica Dragana Knezović. U svojim videoprikazima ohrabрили su studente na prijavu za mobilnost te zajednički poručili kako je to iskustvo koje će pamtili čitav život. U ime Studentskoga zbora o svome iskustvu na razmjeni u Nysi, Poljskoj, govorila je studentica Katarina Prusina, koja je ujedno i koordinatorica za međunarodnu suradnju i rad s udrugama. Prisutne je upoznala s ostalim studentskim udrugama kao što su IAESTE, AIESEC i BoHeMSA, posebno važna za studente medicine.

Celia Jiménez, španjolska lektorica na Sveučilištu u Mostaru, pozvala je sve studente koji se namjeravaju prijaviti na mobilnost u Španjolsku da iskoriste mogućnost pohađanja tečaja španjolskoga jezika na Sveučilištu u Mostaru kako bi stekli određena predznanja španjolskoga jezika potrebna za studij na visokoškolskim obrazovnim ustanovama u Španjolskoj.

Svoje iskustvo mobilnosti akademskog osoblja prisutnima je iznio asistent Fakulteta strojarstva, računarstva i elektrotehnike Darko Šunjić, dok je o iskustvu mobilnosti administrativnog osoblja govorila

dr.sc. Nina Kulušić s Pravnog fakulteta. Obje prezentacije su bile dobro prihvaćene od auditorija sa snažnom porukom da je mobilnost moguća i ostvariva uz malo vlastite volje i truda.

Svečano otvorena računalna učionica IT.0 Room

Računalna učionica Gabriel Jurkić IT.0 Room svečano je otvorena na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Na otvorenju je ITO kompanija, također predstavila i donirala studentima SUM-a uređaj za proširenu stvarnost Microsoft Hololens.

Rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić je rekao kako se ne događa svaki dan da se na ovakav način opremi učionica i tako da novu perspektivu. „Uspjeli smo zahvaljujući upornosti dekana Musića, a nastala je zahvaljujući zajedničkoj sinergiji. Moderniziranjem opreme za rad poboljšavaju se rezultati studenata“, kazao je rektor Tomić.

Nova računalna učionica opremljena je s 25 računala te se nalazi u amfiteatru Gabriel Jurkić i uvelike će unaprijediti rad brojnih studijskih grupa na Filozofskom fakultetu. Tvrtka ITO, na čelu s Markom Lacom,

pridonijela je modernizaciji Sveučilišta u Mostaru donacijom ovoga uređaja za proširenu stvarnost koja ima ogroman značaj za unaprjeđenje poslovanja i velike uštede. Dekan Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Ivica Musić je rekao da će informatička učionica omogućiti da se studenti usavršuju u svojim znanjima. „Ovo je projekt Sveučilišta u cjelini i pomoći će studentima da ostvare svoj puni potencijal“, naglasio je dekan Musić.

16.03.2022.

Kampus SUM-a dobio „Smart Kiosk“

Smart Kiosk u sklopu projekta prvoga sveučilišnog Smart Campusa u Bosni i Hercegovini, koji je postavljen na SUM-u u suradnji s tvrtkama Ericsson Nikola Tesla, HT Eronet i SUMIT-om, danas je svečano otvoren na kampusu Sveučilišta u Mostaru. Na Smart Kiosku implementirani su sustav za praćenje količine vlage u tlu korištenjem Watermark 200SS senzora, pametna kanta koja uz pomoć električne vage i ultrazvučnoga senzora automatski detektira ako netko baca otpad u kantu, detekcija ljudi i lica pomoću pametne kamere, wireless punjač, unifi, stalak za parkiranje bicikala i pametno otključavanje i zaključavanje istih, Fotkalo, interaktivni sadržaji o Sveučilištu i gradu, NFC prijava pomoću sveučilišne iskaznice te SUM igrice.

Voditelj projekta Smart Campusa dr. sc. Daniel Vasić kazao je kako je do sada u sklopu projekta Smart Campus u rad pušten pametni parking koji je bio jedan od pokretača aktivnosti, a u taj su projekt bili uključeni i studenti koji su kroz nekoliko grupa predstavljali svoje ideje.

Trenutačno su na Sveučilištu postavljene tri pametne kamere koje mogu prepoznati i aktivno pratiti oko 900 objekata koje detektiraju i spašavaju u bazu podataka u oblaku koja te iste podatke šalje svim klijentima koji imaju pravo pristupa tim podatcima.

Sustav za parking sastoji se od uređaja za detekciju zauzetosti parkiranih mjesta koja u sebi imaju senzore.

„Osim pametnoga parkinga Sveučilište u Mostaru pokriveno je pametnim kamerama za nadzor gdje se na osnovi RTMP

podataka s kamera u stvarnome vremenu prikupljaju i obrađuju podatci. Svi se podatci u stvarnome vremenu pohranjuju u bazu podataka te distribuiraju sustavima koji imaju pristup tim podatcima. Također je postavljena i pametna rampa gdje

će se djelatnici moći prijaviti u sustav, dodati svoj automobil i na osnovi računalnoga vida automatski imati mogućnost ulaza u kampus, a postavljene su i pametne prskalice koje na osnovi podataka sa senzora uz pomoć Arduino Uno pločice, koja preko interneta šalje podatke na poslužitelj, reguliraju dotok vode na zelene površine kampusa“, istaknuo je voditelj projekta dr. sc. Daniel Vasić. „Nema mjesta za male snove, mi možemo biti konkurenti i prepoznatljivi u svjetskome okruženju po inovacijama koje naš IT centar napravi. Očekujem da ćemo biti na razini te jedne perspektive, odnosno zrelosti Sveučilišta, da ćemo imati snage za kompromise da napravimo određene iskorake te budemo dio svijeta, a tu mogućnost pružaju nam članovi SUMIT-a“, naglasio je rektor SUM-a prof. dr. sc. Zoran Tomić.

„Početak Smart Kioska bio je zamišljen kao infopult u sklopu Smart kulture, informacije o gradu i o Sveučilištu, a kasnije se razvio kao platforma za studentske projekte gdje studenti uz koordinaciju asistenata i

profesora razvijaju svoje ideje u sklopu kolegija na Sveučilištu kao praktični rad“, kazao je voditelj tehničkoga tima Smart Kioska Robert Rozić.

Pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije dr. sc. Tomislav Volarić, doc., kazao je kako su u ovome projektu sudjelovali studenti Sveučilišta i članovi SUMIT-a. „Cijeli softver programirali su članovi SUMIT-a i studenti te su napravljena tri diplomska rada na osnovi ovoga projekta. Cijeli ovaj koncept može se preslikati na određeni grad, na neki Smart City, a cilj je projekta da stavljamo naše studente i umjetnu inteligenciju u svrhu razvoja Sveučilišta i okruženja“, dodao je Volarić.

U kampusu Sveučilišta postavljena je i nova suvremena meteorološka stanica koja kontinuirano u intervalima od 15 minuta prati navedene podatke, a podatci sa senzora za pametno zalijevanje koriste se za prediktivni model, koji na osnovi podataka s meteorološke stanice automatski predviđa trenutak kada je potrebno zalijevati zelene površine.

Najbolji studenti SUM-a na prijemu kod rektora Tomića

14.03.2022.

Rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. Zoran Tomić primio je studente Sveučilišta u Mostaru kojima su u organizaciji Federalnoga ministarstva obrazovanja i nauke/znanosti dodijeljena priznanja za najbolje studente u Federaciji BiH u akademskoj 2020./2021. godini.

Ukupno su u Federaciji BiH nagrađena 74 studenta završnih godina I. ciklusa studija, odnosno integriranih studija, koji su imali najbolji prosjek ocjena. Studente su nominirali fakulteti koji djeluju u sastavu javnih visokoškolskih ustanova

u Federaciji BiH: Univerzitet u Sarajevu i Franjevačka teologija Sarajevo, univerziteti u Tuzli, Zenici i Bihaću te Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar i Sveučilište u Mostaru. Rektor Tomić kazao je kako su upravo nagrađeni studenti dokaz da se može uspjeti i ostvariti zacrtani cilj uz veliki trud i uloženo vrijeme u učenje. Priznanja sa Sveučilišta u Mostaru dobili su: Martina Arapović, studentica Agonomskoga i prehrambeno-tehnološkog fakulteta, Antonija Škegro, studentica Ekonomskoga fakulteta, Monija Ljubić, studentica Fakulteta prirodoslovno-ma-

tematičkih i odgojnih znanosti, Marko Rezić, student Fakulteta strojarstva, računarstva i elektrotehnike, Antonija Šarić, studentica Fakulteta zdravstvenih studija, Jelena Bukmir, studentica Farmaceutskoga fakulteta, Marija Sučić, studentica Filozofskoga fakulteta, Ivana Bošnjak, studentica Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije, Pavao Planinić, student Medicinskoga fakulteta, Anđela Šimić, studentica Pravnoga fakulteta te Marija Magdalena Vukadin, studentica Akademije likovnih umjetnosti.

SUM postaje lider u području informacijskih tehnologija i digitalnoj transformaciji društva

Azrieli College of Engineering Jerusalem i Holon Institute of Technology iz Tel Aviva novi su strateški partneri Sveučilišta u Mostaru. Potpisani sporazumi definiraju budućnost razvoja ne samo Sveučilišta nego i Bosne i Hercegovine. Izaslanstvo radnog posjeta Izraelu čine rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić, prorektorica za međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Sanja Bijakšić, pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije doc. dr. sc. Tomislav Volarić, Marko Laco u ime Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Mostaru i Tomislav Marić, voditelj Ureda za inovacije i transfer tehnologije.

„Izraelska sveučilišta i instituti spremni su nam biti strateški partneri. Uspostavljeno je strateško povjerenje i to sada moramo iskoristiti. Za neke strateške korake morat ćemo mi odraditi neke domaće zadaće. Prezentacijom naših kapaciteta i sami partneri su nam iskazali potrebu spajanja IT studija u jedinstveni sustav koji bi zatim mogao odgovoriti zajedničkim izazovima. Na tome ćemo raditi. Jako vjerujem da SUM može biti međunarodno središte digitalne transformacije“, naglasio je rektor Tomić.

Izaslanstvo je posjetilo Azrieli College of Engineering Jerusalem i njegov startup akcelerator „AtoBe“. Domaćini prof. Rafi Aviram i voditelj akceleratora „AtoBe“ Michael Mizrahi predstavili su fakultet i

potencijalna područja suradnje sa Sveučilištem u Mostaru, uglavnom u inženjerskim, informatičkim i zdravstvenim programima, slijedom čega su potpisali memorandum o suradnji, a uskoro slijedi službeni posjet Azrieli Collegea Sveučilištu u Mostaru. Potpisivanju sporazuma nazočio je Duško Kovačević, veleposlanik BiH u Izraelu, koji je izjavio kako je SUM autoritet u mnogim područjima te kako vjeruje da će SUM postati lider u BiH u startup inicijativama uz pomoć partnera iz Izraela. Također, potpisivanju je online nazočio veleposlanik Izraela za BiH sa sjedištem u Tirani Noah Gal Gendler koji je istaknuo kako je oduševljen sveučilišnom brzom inicijativom da dođu u Izrael i vjeruje da će se ostvariti značajna suradnja između Izraela i SUM-a. Nazočnost dvojice veleposlanika pokazuje važnost jednog ovakvog sporazuma, kako za Sveučilište u Mostaru tako i za Izrael kao državu. Upravo je Sveučilište

„SUM želi biti lider u području informacijskih tehnologija i digitalnoj transformaciji društva. Također želimo biti lideri u doktorskim studijima cyber-sigurnosti te razvijati programe umjetne inteligencije. Kako bismo to postigli, moramo imati partnere na najvišoj razini koji nam mogu pružiti najbolje znanje i iskustvo“, istaknuo je rektor Tomić kao rezultate posjeta i razgovora s predstavnicima institucija u Izraelu.

u Mostaru prvo sveučilište koje je posjetilo Azrieli College

nakon pandemije COVID-19, razdoblja od dvije godine. Holon Institute of Technology (HIT) javno je sveučilište u Izraelu i novi partner s kojim je Sveučilište u Mostaru potpisalo sporazum o suradnji prilikom posjeta. Institucija koja je među deset najboljih u Izraelu fokusirana je na znanost i tehnologiju, dizajn i vizualnu umjetnost te nudi različite i brojne interdisciplinarne programe. „Umjetna inteligencija bit će jedan od glavnih pokretača promjene u svijetu u sljedećih dvadeset godina. Jedna od misija Sveučilišta je postati prepoznatljivo odredište za istraživanje i razvoj rješenja temeljenih na umjetnoj inteligenciji. Inovacije su nešto što možemo učiti od Države Izrael (startup nacije) i veseli nas što ćemo zajedno pokrenuti startup program sljedeće godine. Sveučilište treba biti lider u inovacijama i mijenjati društvo na bolje. Vjerujemo kako smo pronašli partnere na ovom putu, a jedan

od prvih velikih projekata je pokretanje zajedničkog master studija na engleskom jeziku u IT području s Azrieli Collegeom of Engineering Jerusalem“, naglasio je doc. dr. sc. Tomislav Volarić, pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije, te istaknuo kako su posebno ponosni što su potpisali suradnju i s Holon Institute of Technology koji „proizvodi“ 30% svih inženjera u Izraelu. Izaslanstvo Sveučilišta sudjelovalo je i na konferenciji Cybertech Tel Aviv 2022. Od Tel Aviva do Tokija, od New Yorka do Kigalija, preko Rima, Singapura i Panama Cityja Cybertech konferencija služi kao najvažnija B2B platforma za umrežavanje u globalnoj cyber-industriji, što je bila velika prilika za Sveučilište kako bi uspostavilo i dogovorilo potencijalne suradnje. Mjesto je to za pokretanje poslovanja i učenje o najnovijim tehnološkim inovacijama, izazovima i rješenjima za borbu protiv prijetnji u globalnoj cyber-sferi.

Holon Institute of Technology novi je strateški izraelski partner SUM-a

03.03.2022.

Holon Institute of Tehnology (HIT) iz Tel Aviva novi je strateški partner Sveučilišta u Mostaru. Spora-zum su potpisali rektor prof. dr. Zoran Tomić i predsjednik Instituta prof. Eduard Yakubov uz nazočnost predstavnika Sveučilišta i Instituta. Riječ je o javnom sveučilištu koje je među deset najboljih u Izraelu s fokusom na znanost i tehnologiju, dizajn i vizualnu umjetnost te nudi različite i brojne interdisciplinarne programe. Uz promicanje izvr-

snosti u nastavi i akademskom poduzetništvu, HIT-ovoj upravi za istraživanje povjerena je i zadaća promicanja i upravljanja izvrsnošću u temeljnim i primijenjenim istraživanjima u Izraelu i inozemstvu financiranim iz nacionalnih i multinacionalnih fondova, kao i u suradnji s industrijom. Sveučilište će s HIT-om surađivati na prijenosu znanja u cyber tehnologijama. HIT je poznat po impresivnom rekordu osvajanja prestižnih istraživačkih stipendija u područjima znanosti, inženjer-

stva, upravljanja tehnologijom, dizajna, nastavnih tehnologija i digitalizaciji zdravstva. Holon Institute of Tehnology obrazuje 30% svih inženjera u Izraelu. Među strateškim ciljevima Sveučilišta u Mostaru su informacijske tehnologije i digitalna transformacija društva. Upravo sporazumi s Holon Institute of Technology iz Tel Aviva i ranije s Azrieli Collehe of Engineering iz Jeruzalema strateški su koraci ka cilju – pozicioniranju Sveučilišta kao središta digitalne transformacije ne samo Bosne i Hercegovine, nego i šire.

Veleposlanica Kanade Caroline Charette posjetila SUM

03.03.2022.

Prilikom rad-noga posjeta Sveučilištu u Mostaru veleposlanica Kanade u Mađarskoj Caroline Charette održala je radni sastanak s voditeljicom Ureda za međunarodnu suradnju SUM-a Injom Stojkić, prodekanicom za međunarodnu suradnju Filozofskoga fakulteta prof. dr. sc. Senkom Marinčić te pročelnikom studija Politologije prof. dr. sc.

Draženom Barbarićem. Veleposlanica Charette na dužnosti je u Budimpešti, ali je zadužena i za Bosnu i Hercegovinu i Sloveniju. Na sastanku se razgovaralo o suradnji Sveučilišta u Mostaru i institucija visokoga obrazovanja u Kanadi, a veleposlanica je, također, istaknula svoju zainteresiranost za političku situaciju u Bosni i Hercegovini te ulogu Sveučilišta u njoj.

SUM s osam partnera za europsko sveučilište za mir, pravdu i inkluzivna društva

U okviru Memoranduma o razumijevanju osigurat će se znanstvena i stručna suradnja, poboljšat će se usavršavanje i mobilnost nastavnoga osoblja, kao i razvoj eksperimentalnoga, inovativnoga i zajedničkoga studijskog programa.

Sveučilište u Giessenu iz Njemačke, Papinsko sveučilište Comillas iz Španjolske, Nacionalno sveučilište Maynooth iz Irske, Sveučilište Philipps Marburg iz Njemačke, Sveučilište Singidunum iz Srbije, Sveučilište Kalabريا iz Italije, Sveučilište Limoges iz Francuske, Sveučilište Zapadne Bohemije iz

Češke i Sveučilište u Mostaru potpisnici su Memoranduma o razumijevanju kojim žele povećati međusobnu suradnju i interakciju. Potpisnici Memoranduma pridružili su se inicijativi za izgradnju europskoga sveučilišta usredotočena na sveobuhvatnu temu mira, pravde i inkluzivnih društava. Suradnja će se odvijati u vidu

razmjene nastavnoga i nena-stavnoga osoblja, studenata kao i razmjene svih publikacija koje su objavila sveučilišta. Također će se suradnja ogledati u organiziranju i provođenju zajedničkih istraživačkih projekata te znanstveno-stručnih konferencija.

02.03.2022.

Memorandum of Understanding (MoU)

for the European University for

Peace, Justice and Inclusive Societies

IZRAEL I MOSTAR POVEZALI SVEUČILIŠTA:

Novi iskorak u tehnologijama, startupovima i razmjeni znanja

Izlaslanstvo Sveučilišta u Mostaru u okviru radnoga posjeta Izraelu potpisalo je sporazum s Azrieli College of Engineering Jerusalem, o čijoj važnosti govori nazočnost

dvaju veleposlanika na potpisivanju. Upravo je Sveučilište u Mostaru prvo sveučilište koje je posjetilo Azrieli College nakon pandemije COVID-19, odnosno razdoblja od dvije godine.

Izlaslanstvo je posjetilo Sveučilište i njihov startup akcelerator "AtoBe". Domaćini, prof. Rafi Aviram i Michael Mizrahi, voditelj "AtoBe", predstavili su fakultet i potencijalna područja suradnje sa Sveučilištem u Mostaru, uglavnom u inženjerskim, informatičkim i zdravstvenim programima slijedom čega su potpisali Memorandum o suradnji, a uskoro slijedi službeni posjet Azrieli Collegea Sveučilištu u Mostaru. Sporazumom će se omogućiti novi iskoraci u tehnologiji, startupovima i razmjeni znanja. Potpisivanju sporazuma nazočio je Duško Kovačević, veleposlanik BiH u Izraelu koji je izjavio kako je SUM autoritet u mnogim područjima te kako vjeruje da će SUM postati lider u BiH u startup inicijativama uz pomoć partnera iz Izraela. Također, potpisivanju je online

nazočio veleposlanik Izraela za BiH sa sjedištem u Tirani Noah Gal Gendler koji je istaknuo kako je oduševljen sveučilišnom brzom inicijativom da dođu u Izrael i vjeruje da će se napraviti važna suradnja između Izraela i SUM-a. Nazočnost dvaju veleposlanika pokazuje važnost jednoga ovakva sporazuma kako za Sveučilište u Mostaru, tako i za Izrael kao državu. Izlaslanstvo čine rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. Zoran Tomic, prorektorica za međunarodnu suradnju prof. dr. Sanja Bijakšić, pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije doc. dr. Tomislav Volarić, Marko Laco u ime Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Mostaru i Tomislav Marić, voditelj Ureda za inovacije i transfer tehnologije.

02.03.2022.

Izaslanstvo SUM-a na Cybertech konferenciji u Izraelu

02.03.2022.

Izaslanstvo Sveučilišta u Mostaru sudjeluje na konferenciji Cybertech Tel Aviv 2022 koja se održava u Izraelu. Izaslanstvo čine rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. Zoran Tomić, prorektorica za međunarodnu suradnju prof. dr. Sanja Bijakšić, pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije dr. Tomislav Volarić, doc., Marko Laco u ime Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Mostaru i Tomislav Marić, voditelj Ureda za inovacije i transfer tehnologije. Marić je novo ime Sveučilišta u Mostaru s višegodišnjim iskustvom u navedenim područjima. Od Tel Aviva do Tokija, od New Yorka do

Kigalija preko Rima, Singapura i Panama Cityja Cybertech služi kao najvažnija B2B platforma za umrežavanje u globalnoj cyber industriji. Konferencija je mjesto za pokretanje poslovanja i učenje o najnovijim tehnološkim inovacijama, izazovima i rješenjima za borbu protiv prijetnji u globalnoj cyber sferi. Cybertech Global TLV 2022 održava se od 1. do 3. ožujka 2022. u Kongresnom centru u Tel Avivu, a obuhvaća razgovore i predavanja donositelja odluka, državnih dužnosnika i najviših rukovoditelja koji predstavljaju širok raspon sektora industrija iz desetak zemalja diljem svijeta.

Na Sveučilištu predstavljena inovativna rješenja izraelskih startupova

24.02.2022.

Predavanje studentima, nastavnome i nenastavnome osoblju o temi From an Idea to a Successful Startup, Lean Startup Tools and Skills održao je voditelj Odjela za istraživanje, inovacije i poduzetništvo na Azrieli College of Engineering Jerusalem Michael Mizrahi tijekom svoga radnog boravka na SUM-u. Sudionici predavanja čuli su kako rješavati probleme u svojoj startup tvrtki i kako stvoriti inovativna rješenja. Mizrahi je tijekom predavanja govorio o svakodnevnim stvarima koje koristimo, a koje su nastale kao proizvod startup tvrtki. Nakon definiranja problema izvlače se svi njegovi čimbenici te se kroz teoriju TIPS razmatra na koji se način pojedini od njih mogu podijeliti, dodati, povećati i spojiti kako bi se došlo do konačna rješenja problema. Jedan od primjera

koji je naveo jest učionica koja nema dovoljno klasičnih stolova i stolica za sve učenike i nastavnika. Problem je kako smjestiti sve učenike u učionici kako bi imali stol i stolicu u ograničenom prostoru. Čimbenici su učenici, stol, stolica, nastavnik, ploča, prozori, govornica/prostor za nastavnika. Rješenje je spajanje stolice i stola, odnosno stolica koje na naslonu za ruke imaju pričvršćen stol.

Također, Mizrahi je predstavio elemente poslovnoga modela Canvas koji obuhvaća ključne partnere, aktivnosti, odnose s potrošačima, segmentaciju potrošača za određeni proizvod, izvore, kanale do potrošača, vrijednost proizvoda/rješenja, troškovnik. Kombinaciju ovih dviju teorija/metoda svaki poduzetnik treba imati u svome alatu za inovativnost.

U sklopu predavanja predstavio je dva praktična alata koja pomažu u rješavanju problema kod kuće, na radnome mjestu, u startupima i ostalome. Jedan je od njih teorija TIPS odnosno teorija rješavanja inventivnih problema.

Povezivanje SUM-a s izraelskim sveučilištima i tvrtkama

24.02.2022.

Michael Mizrahi, voditelj odjela za istraživanje, inovacije i poduzetništvo na Azrieli College of Engineering Jerusalem, boravi u radnome posjetu Sveučilištu u Mostaru. Mizrahi je i direktor AtoBe Startup Accelerator kojemu su glavna i jedina usredotočenja inženjering i tehnologija. Tom prigodom sastao se s menadžmentom SUM-a kako bi razmotrili načine suradnje posebice na područjima inženjerskih znanosti, menadžmenta i cyber sigurnosti. Razgovarali su o zajedničkim studijima na engleskome jeziku iz navedenih područja te razmjeni profesora i studenata, za što je potrebno

uskладiti silabuse, nastavne planove i programe pojedinih studija. Istaknuta je važnost povezivanja preko međunarodnih mreža i projekata. Mizrahi je s radošću prihvatio poziv rektora Tomića da postane i profesor na Sveučilištu u Mostaru te će se izraditi poseban program predavanja za njega. Nakon sastanka zajedno s menadžmentom obišao je kampus Sveučilišta. Mizrahi kao poduzetnik i vizionar ima cilj pretvoriti Jeruzalem u jedan od 20 vodećih gradova u svijetu za startupove i poduzetnike. Upravo je Azrieli College nastao kao odgovor na rastuću potražnju Jeruzalema za ljudskim kapitalom u po-

U najbrže rastućoj industriji raste i potreba za radnom snagom te je bilo riječi i o povezivanju studenata sa Sveučilišta s izraelskim tvrtkama.

družju visoke tehnologije. Program tehnološkoga poduzetništva diplomantima inženjerskih ili znanstvenih preddiplomskih studija pruža jedinstveno multidisciplinarno znanje u inženjerstvu, poslovanju i menadžmentu kao i sustavne poglede, alate i metode koji će im omogućiti da postanu poduzetnici i menadžeri.

Senat SUM-a: Sveučilišna sportska dvorana nosit će ime Zlatka Dalića

23.02.2022.

Sveučilišna sportska dvorana u Kampusu Rodoč nosit će naziv po proslavljenom izborniku hrvatske reprezentacije Zlatku Daliću odlučeno je na sjednici Senata Sveučilišta u Mostaru. Upravo pod njegovim vodstvom hrvatska reprezentacija ostvarila je najbolji uspjeh u povijesti hrvatskog nogometa osvojivši drugo mjesto na Svjetskom prvenstvu u Rusiji. Osim toga na sjednici je usvojeno izvješće o realizaciji Akcijskog plana provedbe

Strategije Sveučilišta za 2021. godinu i prijedlog Akcijskog plana provedbe Strategije za 2022. godinu. Nastavno osoblje SUM-a bogatije je za jednog redovitog profesora, jednog izvanrednog profesora te četiri docenta. Odlukom Senata Sveučilište će biti nakladnik triju knjiga iz različitih područja. Na sjednici Senata usvojeni su i zaključci internih klauzura Sveučilišta u Mostaru po strateškim područjima. Na Agronomskom i prehrambeno-tehnološkom

fakultetu produžen je rok za prijem prijave za upis pristupnika na poslijediplomski doktorski studij „Poljoprivreda i zaštita okoliša“.

Zlatko Dalić, rođeni Livnjak, prvi je hrvatski izbornik koji je odveo hrvatsku nogometnu reprezentaciju na tri velika natjecanja.

SUMIT izradio novu web stranicu Zavoda za školstvo Mostar

11.02.2022.

Osim web-stranice svi djelatnici Zavoda dobili su eduID identitet s kojim se mogu prijaviti na sve usluge koje nudi SUMIT.

Nova web-stranica Zavoda za školstvo Mostar, koju je besplatno izradio Centar za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru – SUMIT, predstavljena je danas u prostorijama Zavoda. Nakon predavanja nove web-stranice članovi SUMIT-a održali su radionicu za djelatnike Zavoda koji će održavati istu. U sklopu eduID-a dobivaju i službene e-adrese koje imaju brojne pogodnosti poput neograničenog prostora na disku, korištenje Google G Suite alata i dr. „Jedan smo od Zavoda koji je među prvima imao svoju web-stranicu u Bosni i Hercegovini koja je nažalost zastarjela. Danas smo dobili novu, modernu

web-stranicu koja će zasigurno biti zanimljiva za korisnike i kvalitetno predstavljati naš Zavod, gdje ćemo moći svakodnevno objavljivati čitav niz informacija i događaja, a sama web-stranica bit će velik doprinos obrazovnom sustavu. Ovim putem još bih jednom zahvalio SUMIT-u koji nam je pružio potporu i potpuno besplatno uradio našu novu web-stranicu“, kazao je ravnatelj Zavoda za školstvo Željko Čorić. Ovo je prva izrađena web-stranica temeljena na CMS sustavu Wordpress, a SUMIT planira u narednom razdoblju ponuditi svim školama koje izvedu nastavni plan i program na hrvatskome jeziku besplatne web-stranice.

Sveučilište u Mostaru potpisalo sporazum o suradnji s najstarijim sveučilištem u Srednjoj Europi

09.02.2022.

Karlovo sveučilište u Pragu najstarije je i najveće sveučilište u Češkoj koje je osnovano 1348. godine za vrijeme vladavine češkoga kralja i cara Svetoga Rimskog Carstva Karla IV. Karlovo sveučilište ima gotovo 50 000 studenata, otprilike šestinu svih studenata u Češkoj, upisanih u više od 300 akreditiranih studijskih programa koji nude više od 630 različitih kolegija. Sveučilište također ima više od 7000 studenata iz drugih zemalja.

Osim što je najstarije sveučilište u Srednjoj Europi, također je i najbolje ocijenjeno češko sveučilište prema međunarodnim rang listama. Sastoji se od 17 fakulteta (14 u Pragu, 2 u Hradec Královéu i 1 u Plzeňu), 3 instituta te 6 centara za učenje, istraživanje i razvoj.

Obilježen Dan Rektorskog zbora/konferencije BiH

08.02.2022.

Rektorski zbor/Rektorska konferencija BiH u Sarajevu je obilježila Dan Rektorskog zbora/konferencije i tom prigodom održala je svečanu sjednicu na kojoj je dodijelila plakete uglednim profesorima za izniman doprinos razvoju bh. sveučilišta i univerziteta. Prije svečane sjednice održana je i redovita sjednica Rektorskog zbora/konferencije BiH. Usvojen je financijski plan, a razmatrano je više informacija i inicijativa. U 2022. godini

predsjedavanje Rektorskim zborom/konferencijom preuzeo je Univerzitet u Sarajevu i rektor prof. dr. Rifat Škrijelj. Nagradjeni pojedinci su: prof. dr. Jusuf Duraković, akademik Mladen Bevanda, prof. dr. Fuad Hadžikadunić, profesor emeritus Hasan Muratović (posthumno), prof. Dr. Tarik Zaimović, prof. dr. Elvedin Edi Hanić (posthumno), prof. dr. Safet Krkić, akademik Dragoljub Mirjanić, prof. dr. Izudin Kapetanović, prof. dr. Atif Hodžić.

Sveučilište u Mostaru nova je članica PETRA-E mreže

03.02.2022

Sveučilište u Mostaru nova je članica PETRA-E mreže, europske mreže institucija posvećenih obrazovanju i osposobljavanju književnih prevoditelja. Mreža PETRA-E osnovana je u Seneffeu, Belgija u rujnu 2016. godine i okuplja predstavnike akademskih i neakademskih institucija uključenih u obrazovanje i usavršavanje književnih prevoditelja. Mrežu je osno-

valo osam partnera: British Centre for Literary Translation (Norwich), Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires (europska mreža), Deutscher Übersetzerfonds (Berlin), Eötvös Loránd University (Budimpešta), Fondazione Universitaria San Pellegrino (Misano), Katholieke Universiteit Leuven, Nederlandse Taalunie (Hag) i Universiteit Utrecht (Utrecht).

**PETRA-E
NETWORK**

Premijerna Noć muzeja na Sveučilištu u Mostaru

28.01.2022.

Noć muzeja pod geslom "Muzeji- između stvarnog i digitalnog" po prvi puta održava se u Sveučilišnoj galeriji u Rodoču, u suorganizaciji Sveučilišta u Mostaru i Hrvatskoga muzejskog društva. Riječ je o poznatoj manifestaciji koja se održava posljednjeg petka u siječnju, a

ovo je prvo izdanje u Mostaru. Program je započeo dječjom likovnom radionicom koju je pomogla organizirati Udruga "Down sindrom" Mostar, a voditelj likovne radionice bio je magistar kiparstva Dalibor Nikolić. Ovom prigodom predstavljena je monografija "Tomo Gusić", autora Marije Tonković i Antuna Karamana. „Riječ je

o slikaru starije generacije čiju je monografiju izdala Umjetnička galerija Dubrovnik, i to je partnerstvo Sveučilišta u Mostaru i Umjetničke galerije Dubrovnik. Na taj zajednički projekt smo jako ponosni", istaknuo je Ivanović. Monografija broji oko 300 stranica s velikim brojem ilustracija i podijeljena je u dva poglavlja koja valoriziraju kompleksno djelo dubrovačkog umjetnika. Za posjetitelje je upriličena i izložba akademika Igora Rončevića. „Njegova izložba je primarno apstrakcija u

osnovnom smislu riječi, iako kada govorimo o zlatu i srebru Zadra, onda govorimo o onom cijelom kulturnom naslijeđu koje Zadar ima, o njegovim samostanima, o muzejskim zbirkama, o katedrali, misnicama, ruhu, kaležima itd. To je doista zlato i srebro Zadra, ali apstraktna umjetnost uvijek prenosi, ne naraciju nekog predmeta, nego doživljaj. Tako da govorimo o doživljaju raskoš i vidimo to zlato i srebro Zadra kao slikarsku raskoš boja u vidu apstraktne umjetnosti", istaknuo je Ivanović.

Voditelj Sveučilišne galerije Marin Ivanović kazao je kako se Noć muzeja održava već 17 godina u Hrvatskoj u organizaciji Hrvatskog muzejskog društva, a ove godine odlučeno je da se ta kulturna manifestacija organizira i u Sveučilišnoj galeriji u Rodoču.

Prva serija sveučilišnih iskaznica uručena studentima s invaliditetom

Sveučilišne iskaznice dostavljene su i uručene studentima s invaliditetom Sveučilišta u Mostaru. Uručenje je organizirao Ured za studente s invaliditetom Sveučilišta u Mostaru, a prisustvovali su pomoćnica rektora za nastavu, studente i pravna pitanja prof. Vesna Kazazić, pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije doc. dr. Tomislav Volarić i voditelj

Ureda za studente s invaliditetom Marijan Tustonja. „Ovaj današnji čin sigurno stavlja studente s invaliditetom u prvi plan. Upravo je Ante danas primio među prvima svoju studentsku iskaznicu što pokazuje da je studente s invaliditetom prepoznao menadžment i da se o njima unaprijed promišlja. Današnji događaj samo je jedan u nizu kojim Sveučilište doprinosi inkluzivnijem,

Ured za studente s invaliditetom u svome djelovanju nastoji osigurati studentima s različitim oblicima invaliditeta jednostavnije, dostupnije, jasnije, brže i funkcionalnije studiranje na Sveučilištu u Mostaru. Cilj njegovih aktivnosti jest uključiti sva područja akademske zajednice osiguravanju jednakoga pristupa studentima s invaliditetom.

jednakom i sveobuhvatnom pristupu studentima s invaliditetom", kazao je voditelj Ureda za studente s invaliditetom Marijan Tustonja. Ured je do sada učinio mnoge aktivnosti koje su pomogle da se studentima s invaliditetom osigura jednak i nediskriminirajući pristup u radu. Kao posredničko tijelo koje zastupa prava i daje glas studenata s invaliditetom, donosi novitete poput uvođenja novih sveučilišnih izbornih kolegija „Vršnjačke potpore studentima s invaliditetom“ koji će početi s izvedbom od nove akademske godine. Ured za studente s invaliditetom pokrenuo je, a uskoro se očekuje i usvajanje Pravilnika o studiranju studenata s invaliditetom. Ovim internim aktom nastoje se zaštititi i osigurati prava studenata s invaliditetom na SUM-u. Ured uskoro započinje i s provedbom radionica sa studentima s invaliditetom i srednjoškolcima radi

približavanja populacije osoba s invaliditetom učenicima, uklanjanja predrasuda i strahova, poticanja na interakciju i pravilnu komunikaciju s osobama s invaliditetom. „Sveučilišna iskaznica sredstvo je identifikacije i dokaz pripadnosti zajednici Sveučilišta u Mostaru. Skeniranjem QR koda na sveučilišnoj iskaznici moguće je pristupiti eIndeksu studenta korištenjem eduID. Ovo je samo jedna od brojnih funkcionalnosti iskaznice koja će sigurno ubrzati digitalnu transformaciju Sveučilišta. Studenti s invaliditetom kao i svi ostali studenti smanjit će odlaske na referade svojih ustrojbenih jedinica, jer će sve mogućnosti imati putem eIndeksa", rekao je doc. dr. Tomislav Volarić, pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije te voditelj SUMIT-a.

27.01.2022.

U Širokom Brijegu prezentirana aplikacija eDnevnik za učenike i roditelje

U zgradi Vlade Županije Zapadnohercegovačke, u organizaciji Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke, Zavoda za odgoj i obrazovanje i Centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru jučer je održano predstavljanje mobilne aplikacije za roditelje i učenike eDnevnik. Na prezentaciji su sudjelovali ravnatelji i ravnateljice osnovnih i srednjih škola u Županiji kao i predstavnici roditeljskih vijeća svih škola.

Ministrica Ružica Mikulić je otvorila prezentaciju zahvaljujući svima na odazivu da svojim sudjelovanjem iskažu podršku promjenama koje se događaju u našim školama. Ujedno se zahvalila i Centru za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru koje je u prethodnom razdoblju bilo tehnička podrška i partner u projektu digitalizacije sustava obrazovanja. Najavila je kako u narednom razdoblju Ministarstvo obrazovanja i Zavod za odgoj i obrazovanje, planiraju nastaviti s opremanjem škola za primjenu eDnevnik. Osnovnim školama u Županiji je upućen javni poziv kojim iskazuju spremnost i volju za uvođenjem eDnevnik te će nakon dostavlja-

nja njihovih prijava, Ministarstvo i Zavod nabaviti svu potrebnu opremu potrebnu za eksperimentalnu provedbu, te u suradnji s Centrom za informacijske tehnologije organizirati potrebne obuke za nastavno osoblje kako bi škole mogle krenuti s primjenom u školskoj 2022./2023. godini. U školskoj 2021./2022. godini u Županiji Zapadnohercegovačkoj su sve četiri strukovne škole započele s eksperimentalnom primjenom eDnevnik. Pored standardne pedagoške dokumentacije i evidencije, nastavnici i razrednici paralelno vode i eDnevnik. Centar za informacijske tehnologije je kao sljedeći korak u projektu digitalizacije izradio mobilnu aplikaciju eDnevnik za roditelje i učenike, za krajnje korisnike. Pomoću iste će roditelji putem svojih mobilnih uređaja dobivati informacije o uspjehu svoje djece u školi. Na taj način komunikacija na relaciji škola – roditelj, će biti brža i jednostavnija te vjerujemo da će imati pozitivan utjecaj na poboljšanje uspjeha učenika kao i na smanjenje neopravdanih izostanaka učenika. Ravnateljica Zavoda za odgoj i obrazovanje Jadranka Bošnjak je pozdravila sve nazočne te je istakla kako pandemija COVID-19, uz sve loše što je donijela, donijela je i

jednu dobru stvar, a to je da je ubrzala proces digitalizacije obrazovanja. Navela je planove za nastavak digitalizacije kroz opremanje svih osnovnih škola i gimnazija, od kojih će se dio realizirati do početka školske 2022./2023. godine. Iskoristila je priliku da se zahvali profesor Tomislavu Volariću, voditelju Centra kao i svim članovima Centra, koji su cijelo vrijeme bili podrška i partner u ovom projektu. Profesor Tomislav Volarić, voditelj Centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru, je istakao važnost digitalizacije sustava i pohvalio spremnost naše Županije da odgovori tom izazovu. Centar, kojim čini jedna mlada ekipa ljudi koji mogu i žele unaprijediti sustav u skladu sa sustavima naprednih zemalja, je preuzeo na sebe ulogu tehničke podrške te u suradnji s ministarstvima i zavodima kreirao aplikacije e-maticu koja je funkciji od prošle školske godine i eDnevnik koja se od ove školske godine eksperimentalno provodi u sve četiri strukovne škole u Županiji Zapadnohercegovačkoj. S Vladom Županije imamo potpisan sporazum na temelju kojega smo partneri u cijelom projektu digitalizacije za sve škole u Županiji.

Sama aplikacija eDnevnik će donijeti puno dobrobiti i za nastavnike i za roditelje na način da će roditeljima olakšati pristup informacijama o uspjehu njihove djece, a nastavnicima će smanjiti vrijeme potrebno za obavljanje administrativnih poslova.

27.01.2022.

SUM i SRK Zrinjski zajedničkim snagama za razvoj sporta

Važan aspekt suradnje bit će promocija sporta i zdravoga načina života te stvaranje uvjeta i ambijenta za kontinuiranu studentsku sportsku aktivnost.

Sveučilište u Mostaru i Sveučilišni rukometni klub Zrinjski Mostar potpisali su Sporazum o suradnji na sportskome, edukativnome, stručnome, razvojnome, istraživačkome i znanstvenome području. Ovim Sporazumom rukometni klub Zrinjski postaje dio Sportskoga saveza Sveučilišta u Mostaru. Jedan od oblika suradnje jest u okviru Sportskoga saveza Sveučilišta u Mostaru u svezi s provedbom ciljeva i realizacijom aktivnosti Saveza, potom u razvoju sveučilišnoga sporta kao i studentskoga sporta na Sveučilištu u Mostaru. Osim toga Sporazumom je obuhvaćeno i korištenje sportske infrastrukture i stručnoga kadra Sveučilišta u Mostaru, a posebno u području pripreme sportaša, njihova zdravlja kao i prehrane. Sporazum obuhvaća i edukativni dio. Suradnja će se ogledati u edukaciji i razvoju ljudskih potencijala i stručnih kompetencija djelatnika, trenera i sportaša, u izradi i provedbi tematskih edukativnih

programa, seminara i radionica, suradnji u prilagodbi i omogućavanju dualnih karijera prilagođenih sportskim obvezama, sinergijom tradicionalnih i suvremenih oblika poučavanja, a u svrhu podrške ostvarenja sportskih i akademskih postignuća. Radit će se na kreiranju i izvedbi posebnih programa namijenjenih sportskim djelatnicima u polju upravljanja sportskim organizacijama, savezima i klubovima. Suradnja u organizaciji domaćih i međunarodnih stručnih i znanstvenih skupova i manifestacija, u tematskim istraživačkim, znanstveno-istraživačkim i stručnim projektima, a posebno u područjima sporta, zdravlja, nutricionizma kao i suradnja u pripremi i zajedničkoj realizaciji projekata za sufinanciranje iz programa i fondova Europske unije i drugih domaćih i međunarodnih projekata aktivnosti su na kojima će zajednički raditi Sveučilište u Mostaru i Sveučilišni rukometni klub Zrinjski.

26.01.2022.

Sveučilišni centar za informacijske tehnologije i službeni certificirani partner za Moodle sustav iz Litve sudjeluju na zajedničkim projektima

Djelatnici centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru održali su sastanak s predstavnikom tvrtke Vextur – certificiranim Moodle partnerom iz Litve. Tvrtka Vextur jedna je od vodećih tvrtki za implementaciju dobrih praksi u e-učenju te pružaju usluge implementacije prilagođenih servisa za sustav e-učenje Moodle. Također ova tvrtka jedan je i od certificiranih partnera za Moodle sustav s višegodišnjim

iskustvom razvoja proizvoda u IT industriji.

Na sastanku nazočni bili su predstavnik tvrtke Vextur Paulius Nomgudas i dr. sc. Daniel Vasić, doc., iz Centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru. Paulius Nomgudas prvo je izrazio zadovoljstvo zbog zajedničkog sudjelovanja na projektu "Nabave usluge prilagodbe Moodle sustava" za hrvatsku akademsku i znanstveno-istraživačku mrežu – Car-net. Nakon čega je dr. sc. Vasić

ukratko predstavio trenutačne aktivnosti na projektu te su dogovoreni budući koraci u sklopu implementacije ove narudžbe.

Na sastanku su usuglašeni daljnji koraci u pogledu suradnje na implementaciji certificiranih Moodle usluga na sustavima koje održava Sveučilišni informacijski centar, to su sustavi SUMARUM i Školarac.

26.01.2022.

Studentskim službama dostavljena prva serija sveučilišnih iskaznica

Prve serije sveučilišnih iskaznica dostavljene su na referade ustrojbenih jedinica Sveučilišta u Mostaru. Članovi SUMIT-a ovaj tjedan su uručili iskaznice voditeljima referada, instalirali potrebnu informatičku opremu za korištenje ISSI sustava (informatički sustav sveučilišnih iskaznica) te održali obuke za sve djelatnike koji će biti uključeni u postupak aktivacije iskaznica. Aktivacijom iskaznica studenti postaju dio ESC sustava (European Student Card). Više informacija o ISSI sustavu možete pročitati na sljedećoj poveznici. Iskaznica je PVC i standardnih dimenzija, poput kreditne kartice i većine kartica koje držimo u svojim novčanicima te sadrži osnovne informacije o njenom vlasniku poput slike, imena i prezimena, broja iskaznice i sveučilišnog identifikacijskog broja.

Sveučilišnu iskaznicu posjedovat će studenti i djelatnici Sveučilišta, a kartica prije svega zamjenjuje indeks koji je do sada služio kao sredstvo identifikacije studenta, a korištenjem tehnologija poput NFC čipa i QR koda koji kartica posjeduje otvaraju se razne mogućnosti korištenja.

Potpisan sporazum s Izmir Kâtip Çelebi sveučilištem

Sveučilište Izmir Kâtip Çelebi, javno sveučilište u Izmiru u Turskoj koje u svome sastavu ima trinaest fakulteta, tri instituta i broji više od 16 000 studenata, novi je međunarodni partner Sveučilišta u Mostaru. Suradnja će se odvijati u vidu razmjene nastavnoga i nenastavnoga osoblja te studenata, razmjene svih publikacija koje su objavila oba sveučilišta, organiziranja i provođenja zajedničkih istraživačkih projekata te organiziranja i provođenja zajedničkih znanstveno-stručnih konferencija. Sporazum je iznimno važan i radi razvoja znanstvenih i obrazovnih djelatnosti te razmjene informacija o rezultatima istraživanja na području medicine, dentalne medicine, farmacije, sestrinstva, fizioterapije i društvenih znanosti.

21.01.2022.

Predstavljena mobilna aplikacija za eDnevnik

Djelatnici Centra za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru u suradnji s Ministarstvom prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegbosanske županije održali su predstavljanje mobilne aplikacije eDnevnik. Aplikacija je namijenjena učenicima i roditeljima učenika škola koje koriste eDnevnik. Na radionici su prisustvovali ravnatelji i SUMIT školski koordinatori škola iz HBŽ-a. Uvodnu riječ imala je ministrica znanosti, prosvjete, kulture i športa, Gordana Nakić i doc. dr. Tomislav Volarić, pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije. Svoja iskustva korištenja eDnevnika podijelio je

Miroslav Čurić, ravnatelj Srednje ekonomske škole Livno, prve škole s nastavnim planom i programom na hrvatskom jeziku koja je u potpunosti prešla na SUMIT eDnevnik. SUMIT dnevnik je mobilna aplikacija kojoj mogu pristupiti učenici i roditelji učenika onih škola koje koriste dnevnik u tekućoj školskoj godini. Putem aplikacije učenici imaju uvid u osobne podatke, broj izostanaka, raspored i ocjene. Roditelji imaju uvid u osobne podatke, ocjene, detalje o izostancima, raspored i ostale podatke o svojem djetetu koje su predmetni nastavnici i razrednik unijeli u eDnevnik.

19.01.2022.

SUM i AKD: Isporučka sveučilišnih iskaznica i inicijativa elektroničkog potpisa

13.01.2022.

Predstavnici Sveučilišta u Mostaru održali su sastanak s predstavnicima Agencije za komercijalnu djelatnost u svezi s dosadašnjom uspješnom suradnjom kao i budućim zajedničkim projektima. Sastanku su nazočili rektor prof. dr. Zoran Tomić, pomoćnik rektora za informacijske tehnologije i inovacije dr. Tomislav Volarić, doc., i voditelj Ureda rektora Damir Vasilj. Tim povodom rektor Tomić uručio je plaketu za izniman razvoj i promociju Sveučilišta u Mostaru direktoru Sertiću što, između ostaloga,

potvrđuje obostranu odličnu suradnju u procesu izdavanja sveučilišnih iskaznica. U ovome tjednu uspješno je isporučena prva serija iskaznica za studente i djelatnike Sveučilišta. Osim toga pokrenuta je inicijativa za uvođenje elektroničkoga potpisa na Sveučilištu, što je idući zajednički projekt AKD-a i SUM-a. Agencija za komercijalnu djelatnost razvija IT rješenja u području digitalnih identiteta i sigurnosti, napredne sustave sljedivosti te pruža usluge bankarskom sektoru i FinTech industriji.

Na SUM-u u tijeku projekt UNIGEM

12.01.2022.

Projekt University and Gender Mainstreaming (UNIGEM), koji predstavlja opredijeljenost sveučilišta da uvođenjem rodne perspektive osiguraju rodnu ravnopravnost i siguran ambijent za nastavnike i nastavnice kao i studente i studentice na sveučilištima u Bosni i Hercegovini i regiji, trenutačno se provodi na Sveučilištu u Mostaru.

Projekt u cijelosti financiraju vlade Ujedinjenoga Kraljevstva i Sjeverne Irske, a uključeni su TPO fondacija i 17 univerziteta/sveučilišta iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije i Crne Gore radi prevencije i borbe protiv rodno zasnovanoga nasilja, diskriminacije i seksualnoga uznemiravanja te osiguranja integriteta i kvaliteta u visokome obrazovanju. Realizacija projektnih ciljeva trajat će četiri godine te predviđa i istraživanje o stanju rodne ravnopravnosti na sveučilištima prije i nakon implementacije ovoga projekta. Redovnom razmjenom informacija i zajedničkim aktivnostima posebna pažnja posvetit će se zagovaranju integriteta, načela transparentnosti i odgovornosti te pripremi strateških dokumenata koji za cilj imaju prevenciju rodno zasnovanoga nasilja, diskriminacije i seksualnoga uznemiravanja na Sveučilištu u Mostaru kao i kreiranju i usvajanju akcijskoga plana za borbu protiv navedenoga. Također se dio potpisana Memoranduma odnosi na sudjelovanje u istraživanjima koja su posvećena mjerenju stavova o postojanju i upoznatosti s propisima koji imaju za cilj sprječavanje i borbu protiv

rodno zasnovanoga nasilja, diskriminacije i seksualnoga uznemiravanja, izradu silabusa i nastavnih materijala kao i unaprjeđenje suradnje sa sveučilištima u Bosni i Hercegovini i regiji.

„Uspostava ili unaprjeđenje sustava u kojem će se uspješno provoditi mjere 'gender mainstreaminga' sastoji se od nekoliko faza koje uključuju utvrđivanje postojećega stanja u instituciji, planiranje (izradu plana rodne ravnopravnosti), fazu djelovanja (provedbu mjera) te fazu praćenja napretka. Navedenim koracima potrebno je pridružiti nositelje kontinuirane provedbe i praćenja institucijskoga napretka i proaktivnih rješenja kojima se odgovara na izazove u akademskoj i široj zajednici“, rekla je prof. dr. sc.

Davorka Topić Stipić, koordinatorica projekta na Sveučilištu u Mostaru.

Relativno zadovoljavajuće normativno stanje u Bosni i Hercegovini ne prati njegovo ostvarenje u pravnoj praksi, tako da se u nizu društvenih odnosa rodna ravnopravnost ne ostvaruje na način na koji bi ih jedno moderno demokratsko društvo trebalo ostvariti. Postoje velike razlike u ostvarenju rodne ravnopravnosti u BiH u različitim oblastima društvenoga života, iako je sada stanje puno bolje nego u bliskoj prošlosti. Još uvijek se u BiH kao tradicionalnome društvu iskazuje velik otpor ostvarenju rodne ravnopravnosti, za što će biti nužan, pored ostalog, i velik društveni aktivizam. Sudionici radionica istaknuli su nekoliko

područja diskriminacije: diskriminacija u području rada i za poslužavanja (standardna podjela na muška i ženska zanimanja), nejednaka primanja za poslove jednake vrijednosti i nemogućnost jednakoga napretka; diskriminacija u sportu – nejednaka plaćanja, nagradivanja i priznanja te uvriježeni stereotipi o muškim (nogomet) i ženskim (ples) sportovima; medijska diskriminacija – žene u reklamiranju proizvoda za čišćenje, kućanskih aparata i prehrambenih proizvoda. Opći je zaključak radionica bio da u području rodne ravnopravnosti na tržištu rada postoji još dosta aktivnosti svih aktera na različitim razinama – i zakonodavna okvira i poslovne kulture, ali i mijenjanja paradigmi u javnoj sferi.

U okviru projekta na Sveučilištu održane su radionice za studente radi upoznavanja s projektom, ali i mapiranja stanja na sveučilištu te studenti smatraju kako je pravni okvir rodne ravnopravnosti u Bosni i Hercegovini rezultat pokušaja ostvarivanja međunarodno priznatih standarda iz ovoga područja.

